

เอกสารแนบ 5

รายงานจากคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารของบริษัท ทีเอสไอไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) แต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2563 ประกอบด้วยกรรมการบริหาร จำนวน 4 ท่าน ดังนี้

1. นายสุทัศน์ เรืองมานะมงคล	ประธานคณะกรรมการบริหาร
2. นายชื้อ-เหา ชุน (โฮเวิร์ด ชุน)	กรรมการบริหาร
3. นายชาโตชิ โยชิทาเกะ	กรรมการบริหาร
4. นายศักดิ์ชัย พิชะพัฒน์	กรรมการบริหาร

กรรมการทุกท่านดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกของคณะกรรมการบริหารตลอดปี 2563

ตลอดปี 2563 คณะกรรมการบริหารมีการประชุมรวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบที่ระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการบริหาร และได้รายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการบริษัททุกครั้ง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. กำหนดและนำเสนอแผนกลยุทธ์ของกลุ่มทีเอสไอ และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
2. ทบทวนแผนธุรกิจและงบประมาณของกลุ่มทีเอสไอ และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
3. ติดตามผลการดำเนินงานรวมของสายธุรกิจภายในกลุ่ม รวมถึงตัวชี้วัดหลักและงบประมาณ
4. จัดทำ ทบทวน และอนุมัตินโยบายการปฏิบัติงานและการควบคุมที่สำคัญและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้สัตยาบันตามควรแก่กรณี
5. รับทราบระดับความเสี่ยงของกลุ่ม และสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง รวมถึงความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ความเสี่ยงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการกำกับ
6. ทบทวนและให้สัตยาบันสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ และคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อที่มีปัญหา
7. พิจารณาอนุมัติสินเชื่อที่สำคัญ รวมถึงอนุมัติการทบทวนนโยบายสินเชื่อและแนวทางปฏิบัติด้านสินเชื่อ
8. จัดทำแบบการประเมินความเสี่ยงพหุของระบบการควบคุมภายในของบริษัท และนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทบทวนและนำเสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
9. ทบทวนและอนุมัติธุรกรรมที่มีความสำคัญทางธุรกิจและมีความเสี่ยงสูง
10. รับทราบสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และผลกระทบ รวมถึงกฎเกณฑ์และมาตรการต่างๆ จากธนาคารแห่งประเทศไทย
11. รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารประจำปีต่อคณะกรรมการบริษัท
12. ทบทวนกฎบัตรของคณะกรรมการบริหาร และนำเสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
13. รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้สัตยาบัน

คณะกรรมการบริหารได้ประเมินตนเอง โดยเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารกับกฎบัตรของคณะกรรมการบริหารและแนวปฏิบัติที่ดี และเห็นว่าคณะกรรมการบริหารได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเพียงพอและมีประสิทธิผลตามที่กำหนดในกฎบัตรและตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

- สุทัศน์ เรืองมานะมงคล -

(นายสุทัศน์ เรืองมานะมงคล)

ประธานคณะกรรมการบริหาร

28 มกราคม 2564

เอกสารแนบ 6

รายงานจากคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง

ในระหว่างปี 2563 คณะกรรมการกำกับความเสี่ยงของบริษัท ทีเอสโกไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2562 ประกอบด้วยกรรมการ จำนวน 4 ท่าน ดังนี้

1. ศ.ดร. ตีรณ พงศ์มพัฒน์	ประธานคณะกรรมการ
2. ดร. จรัสพงศ์ โชติกวณิชย์	กรรมการ
3. นายศักดิ์ชัย พิชะพัฒน์	กรรมการ
4. นายชาติรี จันทรงาม	กรรมการ

กรรมการทุกท่านดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกของคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงตลอดปี 2563

ในปี 2563 คณะกรรมการกำกับความเสี่ยงมีการประชุมรวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบที่ระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง โดยครั้งที่ 5 มีวาระการประชุมร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบ และได้รายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการบริษัททุกครั้ง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. คณะกรรมการทบทวนนโยบายบริหารความเสี่ยงว่ามีความเพียงพอและนำเสนอต่อการคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ รวมถึงทบทวนสถานะความเสี่ยง การติดตามดัชนีชี้วัดความเสี่ยงหลักและกิจการที่สำคัญตามประเภทความเสี่ยง คณะกรรมการทบทวนและเห็นชอบในการประเมินความเสี่ยงตนเองปี 2562 การประเมินตนเองเรื่องระบบควบคุมภายในของธนาคารทีเอสโกไฟแนนเชียลกรุ๊ปในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงปี 2562 รายงานจากคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงที่เปิดเผยในแบบรายงาน 56-1 และรายงานประจำปี 2562 รวมถึงกฎบัตรของคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง นอกจากนี้ คณะกรรมการพิจารณาและอนุมัติแผนงานของคณะกรรมการปี 2563 คณะกรรมการพิจารณาและรับทราบรายงานผลการตรวจสอบของธปท. รายงานการตรวจสอบธนาคารทีเอสโกไฟแนนเชียลกรุ๊ป ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินปี 2562 รวมถึงพิจารณาและเห็นชอบรายงานของหน่วยงานกำกับประจำปี 2562 และแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงานกำกับประจำปี 2563
2. คณะกรรมการพิจารณาและรับทราบการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบของสถานการณ์ COVID-19 ตามมาตรการเชิงป้องกันของบริษัท คณะกรรมการทบทวนรายงานกระบวนการประเมินความเสี่ยงของเงินกองทุนที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของสถาบันการเงินของธนาคารทีเอสโกไฟแนนเชียลกรุ๊ป สถานการณ์การทดสอบภาวะวิกฤตและแผนล่วงหน้ารองรับการเสริมสร้างความมั่นคงและแก้ไขปัญหา (recovery plan) ของกลุ่มทีเอสโกไฟแนนเชียลกรุ๊ป คณะกรรมการทบทวนและเห็นชอบนโยบายการกำกับของกลุ่มทีเอสโกไฟแนนเชียลกรุ๊ปปรับปรุงและกฎบัตรการกำกับและนโยบายการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของกลุ่มทีเอสโกไฟแนนเชียลกรุ๊ป นอกจากนี้ คณะกรรมการทบทวนสถานะความเสี่ยง การติดตามดัชนีชี้วัดความเสี่ยงหลัก และกิจการที่สำคัญตามประเภทความเสี่ยง ระหว่างเดือนมกราคม ถึงกุมภาพันธ์ 2563
3. คณะกรรมการพิจารณาและรับทราบการประเมินความเสี่ยงของสถานการณ์ COVID-19 การประมาณการงบการเงินและผลกระทบที่มีต่องบแสดงฐานะทางการเงินและความเพียงพอของเงินกองทุน รวมถึงแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินของบริษัท ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรศาสตร์และกลยุทธ์ของธนาคารในรูปแบบดิจิทัล คณะกรรมการทบทวนสถานะความเสี่ยง การติดตามดัชนีชี้วัดความเสี่ยงหลัก และกิจการที่สำคัญตามประเภทความเสี่ยง ระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เมษายน 2563 นอกจากนี้ คณะกรรมการพิจารณาธุรกรรมของหุ้นกู้การบินไทยว่ามีความสมเหตุสมผลในการป้องกันการเลิกกองทุนรวมที่อาจเกิดขึ้นได้และรักษาภาพลักษณ์ของบริษัท

4. คณะกรรมการทบทวนสมมติฐานและผลกระทบของสถานการณ์ COVID-19 จากรายงานการประเมินผลกระทบด้วยตนเองว่ามีความเหมาะสมกับระดับเงินกองทุนที่เพียงพอ ณ สิ้นปี 2563 คณะกรรมการรับทราบการใช้แผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน COVID-19 แนวปฏิบัติในการบริหารกองทุนรวม และรายงานผลการประเมินบริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2562 นอกจากนี้ คณะกรรมการทบทวนสถานะความเสี่ยง การติดตามดัชนีชี้วัดความเสี่ยงหลัก และกิจการที่สำคัญตามประเภทความเสี่ยงระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง มิถุนายน 2563
5. คณะกรรมการรับทราบรายงานการตรวจสอบบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนทิสโก้ จำกัด ของสำนักงานก.ล.ต. และแนะนำให้ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องประสานงานกับหน่วยงานทางการ และเน้นการพัฒนาในเชิงป้องกัน ให้มีความสำคัญกับความเสี่ยงด้านชื่อเสียง และผลกระทบที่มีต่อลูกค้า คณะกรรมการทบทวนสถานะความเสี่ยง การติดตามดัชนีชี้วัดความเสี่ยงหลัก และกิจการที่สำคัญตามประเภทความเสี่ยงระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง สิงหาคม 2563 สำหรับวาระการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงและคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินความเพียงพอและประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงของทิสโก้ปี 2563 โดยที่คณะกรรมการกำกับความเสี่ยงจะรวบรวมความคิดเห็นจากคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อใช้ในการทบทวนการปฏิบัติงานในการบริหารความเสี่ยงในเรื่องความเพียงพอและประสิทธิภาพ คณะกรรมการรับทราบประเด็นสำคัญในการตรวจสอบของรพท. และหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยประเด็นสำคัญถูกยกขึ้นโดยคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ และความเสี่ยงเทคโนโลยีสารสนเทศ และจะได้รับการทบทวนโดยคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงต่อไป
6. คณะกรรมการทบทวนความเพียงพอและประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงของทิสโก้ในปี 2563 ทบทวนวิธีและผลการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) ว่ามีความเหมาะสมกับระดับเงินกองทุนที่เพียงพอในทุกสภาวะวิกฤต คณะกรรมการรับทราบรายงานการติดตามบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด ของสำนักงานก.ล.ต. คณะกรรมการทบทวนสถานะความเสี่ยง การติดตามดัชนีชี้วัดความเสี่ยงหลัก และกิจการที่สำคัญตามประเภทความเสี่ยง ระหว่างเดือนกันยายน ถึง ตุลาคม 2563 นอกจากนี้คณะกรรมการรับทราบการแบ่งประเภทความเสี่ยงของลูกค้าที่เข้ามาตราการช่วยเหลือตามเกณฑ์ที่รพท. กำหนดและเน้นย้ำว่าบริษัทควรมีความระมัดระวังในการประเมินความเสี่ยงโดยตรวจสอบและติดตามลูกค้าอย่างใกล้ชิด

คณะกรรมการกำกับความเสี่ยงได้ประเมินตนเอง โดยเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงกับกฎบัตรของคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงและแนวปฏิบัติที่ดี และเห็นว่าคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเพียงพอและมีประสิทธิผลตามที่กำหนดในกฎบัตรและตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

- ธีรณ พงศ์มพัฒน์ -

(ศาสตราจารย์ ดร. ธีรณ พงศ์มพัฒน์)

ประธานคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง

20 มกราคม 2564

เอกสารแนบ 7

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท ทีเอสซีไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. รศ.ดร.อังครัตน์ เปรียบจริยวัฒน์	ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
2. นายสฤติย์ อ่องมณี	กรรมการตรวจสอบ
3. ดร. กุลภัทรา ลิโรดม	กรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบและตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท โดยคณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติงานอย่างมีอิสระ และไม่มีข้อจำกัดในการได้รับข้อมูล คณะกรรมการตรวจสอบมุ่งเน้นให้บริษัทมีการดำเนินงานตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี อันได้แก่ การปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความโปร่งใส ยุติธรรม เชื่อถือได้ สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนมีระบบการถ่วงดุลอำนาจ อันนำไปสู่ประโยชน์สูงสุด ไม่เพียงแต่สำหรับผู้ถือหุ้น แต่ยังรวมถึงพนักงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ

ในปี 2563 คณะกรรมการตรวจสอบได้เข้าร่วมประชุมครบทุกท่าน รวม 14 ครั้ง โดยได้ดำเนินการในเรื่องที่สำคัญดังต่อไปนี้

- **รายงานทางการเงิน:** สอบทานงบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี โดยพิจารณาความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่บริษัทใช้ในการจัดทำงบการเงินและความครบถ้วนของการเปิดเผยข้อมูลก่อนเผยแพร่สู่สาธารณะ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นสอดคล้องกับผู้สอบบัญชีว่างบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของบริษัทเพียงพอและถูกต้องตามที่ควร รวมทั้งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป
- **การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการสอบทานสินเชื่อ:** สอบทานและประเมินระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในรวมถึงพิจารณาข้อสังเกตที่ตรวจพบและรายงานโดยผู้สอบบัญชี หน่วยงานตรวจสอบภายใน และหน่วยงานสอบทานสินเชื่อ ประเมินความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายในและอนุมัติแผนการตรวจสอบกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงานตรวจสอบ กฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงอนุมัติแผนการสอบทานสินเชื่อ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในของบริษัทมีความเพียงพอและมีประสิทธิผล
- **การกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย:** สอบทานแผนงานและรายงานการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายประจำปี กิจกรรมการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายของบริษัท รวมทั้งสถานภาพของคดีและการฟ้องร้องดำเนินคดีตามกฎหมาย รับทราบผลการตรวจสอบโดยธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงหน่วยงานอื่นๆ ที่กำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน พร้อมทั้งประเมินแนวทางการแก้ไขปรับปรุงของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม และได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานทางการอย่างเข้มงวด

- **ผู้สอบบัญชี:** สอบทานและประเมินความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี รวมทั้งขอบเขตการตรวจสอบ และเรื่องสำคัญที่เน้นในการตรวจสอบรายไตรมาสและประจำปี คัดเลือกและเสนอชื่อผู้สอบบัญชีต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอต่อผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ จากผลการพิจารณาถึงความเป็นอิสระ ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพสอบบัญชีของสถาบันการเงิน ผลการปฏิบัติงาน และค่าสอบบัญชีที่เหมาะสม คณะกรรมการตรวจสอบได้เสนอแนะให้แต่งตั้ง นางสาวสมใจ คุณปลื้ม จากบริษัท สำนักงานอืวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับปี 2563
- **รายการที่เกี่ยวข้องกันหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์:** สอบทานและประเมินรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์และนโยบายการกำหนดราคา เพื่อให้แน่ใจว่ารายการดังกล่าวเป็นไปตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวนโยบายร่วมระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่องการกำกับกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีการประกอบธุรกิจจัดการกองทุน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นสอดคล้องกับผู้สอบบัญชี หน่วยงานตรวจสอบภายใน และหน่วยงานกำกับของบริษัทรายการที่เกิดขึ้นเป็นรายการปกติทางธุรกิจ หรือเป็นรายการที่สมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท การเปิดเผยรายการดังกล่าวเป็นไปตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่เกี่ยวข้องกับรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- **การบริหารความเสี่ยง:** รับทราบการนำเสนอของผู้บริหารในเรื่องความมีประสิทธิภาพของระบบการบริหารความเสี่ยง ความเพียงพอของเงินกองทุน การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ รับทราบรายงานเหตุการณ์ความเสียหายทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านปฏิบัติการและการประเมินสาเหตุและความเหมาะสมของแนวทางป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีกในอนาคต นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ร่วมประชุมกับคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง (Joint Meeting) เพื่อรับทราบและให้ความเห็นต่อการประเมินความเพียงพอและประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงซึ่งครอบคลุมถึงการประเมินนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของกลุ่มทีเอสไอ
- **การประเมินตนเอง :** ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดยเปรียบเทียบกิจกรรมที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบกับกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและแนวปฏิบัติที่ดี ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

- อังครินทร์ เพียรบจรีวัฒน์ -

(รองศาสตราจารย์ ดร.อังครินทร์ เพียรบจรีวัฒน์)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

22 มกราคม 2564

เอกสารแนบ 8

รายงานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนของบริษัท ทีเอสไอไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2563 ประกอบด้วยกรรมการอิสระและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร จำนวน 4 ท่าน และมีกรรมการอิสระเป็นประธาน ดังนี้

1. ศ. ดร. ปราณี ทินกร	ประธานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน และกรรมการอิสระ
2. นายฮอน คิท ชิง	กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
3. นายสถิตย์ อ่องมณี	กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน และกรรมการอิสระ
4. ดร. กุลภัทรา สีโรดม	กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน และกรรมการอิสระ

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการกำหนดนโยบายค่าตอบแทน สรรหา คัดเลือกและเสนอชื่อบุคคลที่มีความเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ โดยพิจารณาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การเสนอชื่อโดยผู้ถือหุ้นของบริษัท, ฐานข้อมูลกรรมการ (Director Pool) ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย หรือการสรรหาโดยกระบวนการอื่นที่คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนเห็นสมควรและเหมาะสม โดยใช้ตารางความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน (Board Skill Matrix) เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ซึ่งได้แก่ คุณสมบัติและความหลากหลายทั้งในด้านความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และการศึกษา อย่างเหมาะสม คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ยังมีหน้าที่เสนอชื่อกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการชุดย่อยที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ที่ปรึกษา และผู้บริหารระดับสูงสุดของบริษัทและบริษัทย่อย และเสนอชื่อต่อที่ประชุมคณะกรรมการ หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งโครงสร้างคณะกรรมการและคณะผู้บริหาร ที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และสนับสนุนการกำกับดูแลกิจการที่ดีของกลุ่มทีเอสไอ

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน โดยในปี 2563 มีการประชุมทั้งหมด 5 ครั้ง เพื่อพิจารณาในเรื่องสำคัญต่างๆ ซึ่งได้มีการรายงานผลการประชุมพร้อมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบและให้การรับรองอย่างต่อเนื่อง ปรากฏสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ทบทวนหลักเกณฑ์องค์ประกอบของคณะกรรมการและการสรรหาและคัดเลือกกรรมการของกลุ่มทีเอสไอเพื่อให้หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ และนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ
2. ทบทวนทักษะและประสบการณ์ที่เหมาะสม และจำเป็นสำหรับคณะกรรมการ และพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ
3. เสนอจำนวนกรรมการ และเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการของบริษัทและของธนาคารทีเอสไอต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อนำเสนอที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ
4. ทบทวนนโยบายค่าตอบแทนสำหรับกรรมการและผู้บริหาร และนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ
5. ทบทวนค่าตอบแทนของคณะกรรมการเพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่า ค่าตอบแทนของคณะกรรมการเหมาะสมกับ ความรับผิดชอบและผลงานที่กรรมการทำให้แก่บริษัท และเทียบเคียงได้กับบรรทัดฐานในอุตสาหกรรม และเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ

6. เสนอการแต่งตั้งประธานคณะกรรมการ รองประธานคณะกรรมการ และคณะกรรมการชุดย่อยอื่นๆ ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ รวมถึงที่ปรึกษาของคณะกรรมการ
7. จัดทำแนวทางและแบบสอบถามในการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท สำหรับปี 2563 เพื่อทบทวนการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองว่าได้บรรลุผลในบทบาทความรับผิดชอบที่กำหนดไว้เพียงใด และระบุแนวทางสำหรับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมของคณะกรรมการ และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคณะกรรมการและคณะผู้บริหาร
8. รับทราบผลการประเมินตนเองในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท รวมถึงผลการประเมินความเป็นอิสระของกรรมการ และนำเสนอผลต่อคณะกรรมการเพื่อให้สัถยาบัน และให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
9. พิจารณาวาระการดำรงตำแหน่ง คำตอบแทน และสัญญาจ้างประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มทิสโก้ และพิจารณาตัวชี้วัดทางธุรกิจที่นำเสนอโดยผู้บริหาร ซึ่งใช้ในการประเมินผลงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มทิสโก้ และเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
10. ประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มทิสโก้ และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ
11. พิจารณาการวางแผนสืบทอดตำแหน่งกรรมการเพื่อให้สอดคล้องกับประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องธรรมาภิบาลของสถาบันการเงิน
12. ทบทวนกฎบัตรและจัดทำแผนงานประจำปีของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน และนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ
13. รับทราบการพัฒนาความรู้และการฝึกอบรมของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง
14. พิจารณาแต่งตั้งกรรมการรายใหม่ของบริษัท และธนาคารทิสโก้ และเสนอที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ
15. อนุมัติการปรับตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง และรายงานให้คณะกรรมการรับทราบ
16. อนุมัติการจ่ายคำตอบแทนและเงินพิเศษแก่พนักงานและผู้บริหาร สำหรับปี 2563 และรายงานให้คณะกรรมการรับทราบ
17. รับทราบการดำเนินงานและกิจกรรมของคณะอนุกรรมการทรัพยากรบุคคลและการวางแผนสืบทอดตำแหน่งงานสำหรับผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดยเปรียบเทียบกิจกรรมที่สำคัญของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน กับกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและแนวปฏิบัติที่ดี และมีความเห็นว่า คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ โปร่งใส และเป็นอิสระ ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎบัตร ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

- ปรานี ทินกร -

(ศาสตราจารย์ ดร. ปรานี ทินกร)

ประธานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

23 กุมภาพันธ์ 2564

เอกสารแนบ 9

รายงานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท ทีเอสโกไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2563 ประกอบด้วยกรรมการอิสระและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ดังนี้

1. ศาสตราจารย์ ดร. ตีรณ พงศ์มพัฒน์	ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ และกรรมการที่ไม่มีส่วนร่วมบริหารงาน
2. ศาสตราจารย์ ดร. ปราวณี ทินกร	กรรมการกำกับดูแลกิจการ และกรรมการอิสระ
3. ดร. จรัสพงศ์ โชติกวีนิษฐ์	กรรมการกำกับดูแลกิจการ และกรรมการอิสระ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้มีหน้าที่กำหนดทบทวนนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาอย่างยั่งยืน กำกับกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อยและผู้บริหารระดับสูงให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จรรยาบรรณ และกฎหมายข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง มีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหาร ปกป้องสิทธิและปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม ตลอดจนพัฒนากระบวนการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียของกลุ่มทีเอสโก

ในปี 2563 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการทั้งคณะ ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนตามกฎบัตรคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ และตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท โดยจัดให้มีการประชุมรวมทั้งสิ้น 2 ครั้ง ซึ่งกรรมการได้เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. พิจารณากฎบัตรของคณะกรรมการเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานกำกับ
2. พิจารณาผลการประเมินและข้อเสนอแนะเรื่องการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของบริษัท โดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย สมาคมนักลงทุนไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
3. รับทราบผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563
4. ทบทวนและรับทราบผลการจัดลำดับหัวข้อความยั่งยืนที่สำคัญต่อกลุ่มทีเอสโกและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย
5. ทบทวนและรับทราบโครงสร้างเนื้อหาในรายงานความยั่งยืน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการรายงานและมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลภายใต้มาตรฐานขององค์กรแห่งความริเริ่มว่าด้วยการรายงานสากล
6. ทบทวนและรับทราบความคืบหน้าของการดำเนินงานตามนโยบายกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตลอดจนแผนพัฒนาความยั่งยืนและการประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม
7. พิจารณาและรับทราบความคืบหน้ากิจกรรมของสมาคมธนาคารไทยว่าด้วยการธนาคารที่ยั่งยืนและการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบ
8. รับทราบแผนการพัฒนาอย่างยั่งยืนในช่วงระยะเวลา 3 ปี ซึ่งตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และทิศทางธุรกิจของบริษัท
9. รับทราบการปรับปรุงแนวปฏิบัติจรรยาบรรณคู่ค้าที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการดำเนินการอย่างยั่งยืน รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ให้กับคู่ค้าของบริษัท

10. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นองค์กรที่ยั่งยืน โดยได้จัดอบรมสำหรับกรรมการผู้บริหาร และพนักงาน เรื่องการพัฒนาความยั่งยืนองค์กร
11. รับทราบการปรับปรุงของแบบรายงาน 56-1 One Report ประกาศโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะเริ่มใช้บังคับกับการยื่นข้อมูลรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564
12. ทบทวนกฎบัตรและแผนงานประจำปีของคณะกรรมการ ตามหลักกฎหมาย ข้อบังคับ และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดยเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ กับกฎบัตรของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการและแนวปฏิบัติที่ดี และมีความเห็นว่าคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเพียงพอและมีประสิทธิผล ตามที่กำหนดในกฎบัตรและตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

- ศีรณ พงศ์มพัฒน์ -

(ศาสตราจารย์ ดร. ศีรณ พงศ์มพัฒน์)

ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

18 กุมภาพันธ์ 2564

เอกสารแนบ 10

แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

บริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

24 กุมภาพันธ์ 2564

แบบประเมินนี้จัดทำโดยคณะกรรมการบริษัทซึ่งเป็นความเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับ
ความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

แนวคิดและวัตถุประสงค์

การมีระบบการควบคุมภายในที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทที่มีประชาชนเป็นผู้ถือหุ้น โดยระบบที่ดีจะสามารถช่วยป้องกัน บริหาร จัดการความเสี่ยงหรือความเสียหายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัทและผู้ที่มีส่วนได้เสีย ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทที่จะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม และเพียงพอในการดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันทรัพย์สิน จากการทุจริต เสียหาย รวมทั้งมีการจัดทำบัญชี รายงานที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากไพรซ์วอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส ประเทศไทย (PwC Thailand) ในการพัฒนาแบบประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน (“แบบประเมิน”) ฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้บริษัทใช้เป็นแนวทางในการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัทด้วยตนเอง

แบบประเมินนี้ได้จัดทำตามแนวคิดของ COSO¹ (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ที่ได้ปรับปรุง framework ใหม่ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2556 และนำมาปรับให้เข้าใจง่ายขึ้น รวมทั้งเหมาะสมกับบริษัทจดทะเบียนไทย ซึ่งคำถามหลักยังแบ่งออกเป็น 5 ส่วนเช่นเดียวกับแนวทางของ COSO เดิม แต่ได้ขยายความแต่ละส่วนออกเป็น หลักการย่อยรวม 17 หลักการ เพื่อให้เข้าใจและเห็นภาพของแต่ละส่วนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การนำไปใช้

บริษัทควรใช้แบบประเมินนี้เป็นแนวทางในการประเมินหรือทบทวนความเพียงพอของระบบควบคุมภายในอย่างน้อยทุกปี และอาจมีการทบทวนเพิ่มเติมหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ การประเมินดังกล่าวควรผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทด้วย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความเห็น มีความเข้าใจตรงกัน และสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริษัทได้

การตอบแบบประเมินในแต่ละข้อ ควรอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติจริง หากประเมินแล้วพบว่า บริษัทยังขาดการควบคุมภายในที่เพียงพอในข้อใด (ไม่ว่าจะเป็นการไม่มีระบบในเรื่องนั้น หรือมีแล้วแต่ยังไม่เหมาะสม) บริษัทควรอธิบายเหตุผลและแนวทางแก้ไขประกอบไปด้วย

¹เป็นคณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพ 5 แห่ง ได้แก่ สถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (AICPA) สถาบันผู้ตรวจสอบภายในสากล (Institute of Internal Auditors หรือ IIA) สถาบันผู้บริหารการเงิน (Financial Executives Institute หรือ FEI) สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Accounting Association หรือ AAA) และสถาบันนักบัญชีเพื่อการบริหาร (Institute of Management Accountants หรือ IMA)

สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)
1. องค์กรแสดงถึงความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรง (integrity) และจริยธรรม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1.1 คณะกรรมการและผู้บริหารกำหนดแนวทาง และมีการปฏิบัติที่อยู่บนหลักความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณในการดำเนินงาน ที่ครอบคลุมถึง <ul style="list-style-type: none"> 1.1.1 การปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน และการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ 1.1.2 การปฏิบัติต่อลูกค้า ลูกค้า และบุคคลภายนอก 	/	
1.2 มีข้อกำหนดที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรงและรักษาจรรยาบรรณ ที่ครอบคลุมถึง <ul style="list-style-type: none"> 1.2.1 มีข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรม (code of conduct) สำหรับผู้บริหารและพนักงาน ที่เหมาะสม 1.2.2 มีข้อกำหนดห้ามผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับกิจการ ซึ่งรวมถึงการห้ามคอร์รัปชันอันทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร² 1.2.3 มีบทลงโทษที่เหมาะสมหากมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดข้างต้น 1.2.4 มีการสื่อสารข้อกำหนดและบทลงโทษข้างต้นให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบ เช่น รวมอยู่ในการปฐมนิเทศพนักงานใหม่ ให้พนักงานลงนามรับทราบข้อกำหนดและบทลงโทษเป็นประจำทุกปี รวมทั้งมีการเผยแพร่ code of conduct ให้แก่พนักงานและบุคคลภายนอกได้รับทราบ 	/	
1.3 มีกระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม Code of Conduct <ul style="list-style-type: none"> 1.3.1 การติดตามและประเมินผลโดยหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติ (compliance unit) 1.3.2 การประเมินตนเองโดยผู้บริหารและพนักงาน 1.3.3 การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอิสระจากภายนอกองค์กร 	/	
1.4 มีการจัดการอย่างทันเวลา หากพบการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณ <ul style="list-style-type: none"> 1.4.1 มีกระบวนการที่ทำให้สามารถตรวจพบการฝ่าฝืนได้ภายในเวลาที่เหมาะสม 1.4.2 มีกระบวนการที่ทำให้สามารถลงโทษหรือจัดการกับการฝ่าฝืนได้อย่างเหมาะสม และภายในเวลาอันควร 1.4.3 มีการแก้ไขการกระทำที่ขัดต่อหลักความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณอย่างเหมาะสม และภายในเวลาอันควร 	/	

2. คณะกรรมการมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และทำหน้าที่กำกับดูแล (Oversight) และพัฒนาการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
2.1 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแยกจากฝ่ายบริหาร โดยได้สงวนสิทธิ์อำนาจเฉพาะของคณะกรรมการบริษัทไว้อย่างชัดเจน	/	

² บริษัทควรกำหนดการควบคุมภายในตามมาตรการต่อต้านคอร์รัปชันให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของบริษัท

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
2.2 คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลให้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานธุรกิจที่ชัดเจนและวัดผลได้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงาน	/	
2.3 คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลให้บริษัทกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎบัตร ซึ่งครอบคลุมบทบาทที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้รับผิดชอบต่อรายงานทางการเงิน	/	
2.4 คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท และมีความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท หรือสามารถขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ได้	/	
2.5 คณะกรรมการของบริษัทประกอบด้วยกรรมการอิสระที่มีความรู้ ความสามารถน่าเชื่อถือ และมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง เช่น ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท ไม่มีความสัมพันธ์อื่นใด อันอาจมีอิทธิพลต่อการใช้ดุลยพินิจและปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระ ในจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอ	/	
2.6 คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลการพัฒนาและปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในในองค์กร ซึ่งครอบคลุมทั้งการ สร้าง สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการสื่อสาร และการติดตาม	/	

3. ฝ่ายบริหารได้จัดให้มีโครงสร้างสายการรายงาน การกำหนดอำนาจในการสั่งการและความรับผิดชอบที่เหมาะสม เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ภายใต้การกำกับดูแล (oversight) ของคณะกรรมการ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
3.1 ผู้บริหารระดับสูงกำหนดโครงสร้างองค์กรที่สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งทางธุรกิจและกฎหมาย รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แบ่งแยกหน้าที่ในส่วนงานที่สำคัญ ซึ่งทำให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างกัน มีงานตรวจสอบภายในที่ขึ้นตรงกับกรรมการตรวจสอบ และมีสายการรายงานที่ชัดเจน เป็นต้น	/	
3.2 ผู้บริหารระดับสูงกำหนดสายการรายงานในบริษัท โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการสื่อสารข้อมูล	/	
3.3 มีการกำหนด มอบหมาย และจำกัดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมระหว่าง คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร และพนักงาน	/	

4. องค์กรแสดงถึงความมุ่งมั่นในการมุ่งใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
4.1 บริษัทมีนโยบายและวิธีการปฏิบัติเพื่อจัดหา พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสม และมีกระบวนการสอบทานนโยบายและวิธีการปฏิบัตินั้นอย่างสม่ำเสมอ	/	
4.2 บริษัทมีกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้แรงจูงใจหรือรางวัลต่อบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดี และการจัดการต่อบุคลากรที่มีผลงานไม่บรรลุเป้าหมาย รวมถึง การสื่อสารกระบวนการเหล่านี้ให้ผู้บริหารและพนักงานทราบ	/	
4.3 บริษัทมีกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือเตรียมพร้อมสำหรับการขาดบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสมอย่างทันเวลา	/	

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
4.4 บริษัทมีกระบวนการสรรหา พัฒนา และรักษาผู้บริหารและพนักงานทุกคน เช่น การจัดระบบที่ปรึกษา (mentoring) และการฝึกอบรม	/	
4.5 บริษัทมีแผนและกระบวนการสรรหาผู้สืบทอดตำแหน่ง (succession plan) ที่สำคัญ	/	

5. องค์การกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
5.1 คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารมีกระบวนการและการสื่อสารเชิงบังคับให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน และจัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการปฏิบัติ ในกรณีที่เหมาะสม	/	
5.2 คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การสร้างแรงจูงใจ และการให้รางวัลที่เหมาะสม โดยพิจารณาทั้งเรื่องการปฏิบัติตาม Code of Conduct และวัตถุประสงค์ในระยะสั้นและระยะยาวของบริษัท	/	
5.3 คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารประเมินแรงจูงใจและการให้รางวัลอย่างต่อเนื่องโดยเน้นให้สามารถเชื่อมโยงกับความสำเร็จของหน้าที่ในการปฏิบัติตามการควบคุมภายในด้วย	/	
5.4 คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารได้พิจารณาไม่ให้มีการสร้างแรงกดดันที่มากเกินไปในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคน	/	

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

6. องค์การกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนเพียงพอ เพื่อให้สามารถระบุและประเมินความเสี่ยงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
6.1 บริษัทสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และเหมาะสมกับธุรกิจ ณ ขณะนั้น โดยแสดงได้ว่ารายการในรายงานทางการเงินมีตัวตนจริง ครบถ้วนแสดงถึงสิทธิหรือภาระผูกพันของบริษัทได้ถูกต้อง มีมูลค่าเหมาะสม และเปิดเผยข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง	/	
6.2 บริษัทกำหนดสาระสำคัญของรายการทางการเงิน โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญ เช่น ผู้ใช้รายงานทางการเงิน ขนาดของรายการ แนวโน้มของธุรกิจ	/	
6.3 รายงานทางการเงินของบริษัทสะท้อนถึงกิจกรรมการดำเนินงานของบริษัทอย่างแท้จริง	/	
6.4 คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง อนุมัติและสื่อสารนโยบายการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบและถือปฏิบัติ จนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมขององค์กร	/	

7. องค์การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
7.1 บริษัทระบุความเสี่ยงทุกประเภทซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจทั้งระดับองค์กร หน่วยงาน ฝ่ายงาน และหน้าที่งานต่างๆ	/	
7.2 บริษัทวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจเกิดจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การรายงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	/	
7.3 ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง	/	

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
7.4 บริษัทได้ประเมินความสำคัญของความเสี่ยงโดยพิจารณาทั้งโอกาสเกิดเหตุการณ์ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	/	
7.5 บริษัทมีมาตรการและแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดการความเสี่ยง โดยอาจเป็นการยอมรับความเสี่ยงนั้น (acceptance) การลดความเสี่ยง (reduction) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (avoidance) หรือการร่วมรับความเสี่ยง (sharing)	/	

8. องค์กรได้พิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ในการประเมินความเสี่ยงที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
8.1 บริษัทประเมินโอกาสที่จะเกิดการทุจริตขึ้น โดยครอบคลุมการทุจริตแบบต่างๆ เช่น การจัดทำรายงานทางการเงินเท็จ การทำให้สูญเสียชีวิตทรัพย์สิน การคอร์รัปชัน การที่ผู้บริหารสามารถฝ่าฝืนระบบควบคุมภายใน (management override of internal controls) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรายงานที่สำคัญ การได้มาหรือใช้ไปซึ่งทรัพย์สินโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น	/	
8.2 บริษัทได้ทบทวนเป้าหมายการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนดแล้ว รวมทั้งได้พิจารณาความสมเหตุสมผลของการให้สิ่งจูงใจหรือผลตอบแทนแก่พนักงานแล้วด้วยว่า ไม่มีลักษณะส่งเสริมให้พนักงานกระทำไม่เหมาะสม เช่น ไม่ตั้งเป้าหมายยอดขายของบริษัทไว้สูงเกินความเป็นจริง จนทำให้เกิดแรงจูงใจในการตกแต่งตัวเลขยอดขาย เป็นต้น	/	
8.3 คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาและสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับโอกาสในการเกิดทุจริต และมาตรการที่บริษัทดำเนินการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขการทุจริต	/	
8.4 บริษัทได้สื่อสารให้พนักงานทุกคนเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติ ที่กำหนดไว้	/	

9. องค์กรสามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
9.1 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	/	
9.2 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำธุรกิจ ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	/	
9.3 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงผู้นำองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	/	

มาตรการควบคุม (Control Activities)

10. องค์กรมีมาตรการควบคุมที่ช่วยลดความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
10.1 มาตรการควบคุมของบริษัทมีความเหมาะสมกับความเสี่ยง และลักษณะเฉพาะขององค์กร เช่น สภาพแวดล้อม ความซับซ้อนของงาน ลักษณะงาน ขอบเขตการดำเนินงาน รวมถึงลักษณะเฉพาะอื่นๆ	/	

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
<p>10.2 บริษัทมีมาตรการควบคุมภายในที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร และครอบคลุมกระบวนการต่างๆ อย่างเหมาะสม เช่น มีนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อ และการบริหารทั่วไป ตลอดจนกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ และลำดับชั้นการอนุมัติของผู้บริหารในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนรัดกุม เพื่อให้สามารถป้องกันการทุจริตได้ เช่น มีการกำหนดขนาดวงเงินและอำนาจอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับ ขั้นตอนในการอนุมัติโครงการลงทุน ขั้นตอนการจัดซื้อและวิธีการคัดเลือกผู้ขาย การบันทึกข้อมูลรายละเอียดการตัดสินใจจัดซื้อ ขั้นตอนการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ หรือ การเบิกใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นต้น โดยได้จัดให้มีกระบวนการสำหรับกรณีต่างๆ ดังนี้</p> <p>10.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและสอบทานการทำรายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมทั้งมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ</p> <p>10.2.2 กรณีที่บริษัทอนุมัติธุรกรรมหรือทำสัญญากับผู้ที่เกี่ยวข้องในลักษณะที่มีผลผูกพันบริษัทในระยะยาวไปแล้ว เช่น การทำสัญญาซื้อขายสินค้า การให้กู้ยืม การค้าประกัน บริษัทได้ติดตามให้มั่นใจแล้วว่ามีปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงกันได้ตลอดระยะเวลาที่มีผลผูกพันบริษัท เช่น ติดตามการชำระคืนหนี้ตามกำหนด หรือมีการทบทวนความเหมาะสมของสัญญา เป็นต้น</p>	/	
10.3 บริษัทกำหนดให้การควบคุมภายในมีความหลากหลายอย่างเหมาะสม เช่น การควบคุมแบบ manual และ automated หรือการควบคุมแบบป้องกันและติดตาม	/	
10.4 บริษัทกำหนดให้มีการควบคุมภายในในทุกระดับขององค์กร เช่น ทั้งระดับกลุ่มบริษัท หน่วยธุรกิจ สายงาน ฝ่ายงาน แผนก หรือกระบวนการ	/	
<p>10.5 บริษัทมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน 3 ด้านต่อไปนี้ ออกจากกันโดยเด็ดขาด เพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน กล่าวคือ</p> <p>(1) หน้าที่อนุมัติ</p> <p>(2) หน้าที่บันทึกรายการบัญชีและข้อมูลสารสนเทศ และ</p> <p>(3) หน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สิน</p>	/	

11. องค์กรเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้วยระบบเทคโนโลยี เพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
11.1 บริษัทควรกำหนดความเกี่ยวข้องกันระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในกระบวนการปฏิบัติงานและการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ	/	
11.2 บริษัทควรกำหนดการควบคุมของโครงสร้างพื้นฐานของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	/	
11.3 บริษัทควรกำหนดการควบคุมด้านความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	/	
11.4 บริษัทควรกำหนดการควบคุมกระบวนการได้มา การพัฒนา และการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	/	

12. องค์กรจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้นโยบายที่กำหนดไว้นั้นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
12.1 บริษัทมีนโยบายที่รัดกุมเพื่อติดตามให้การทำธุรกรรมของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ต้องผ่านขั้นตอนการอนุมัติ ที่กำหนด เช่น ข้อบังคับของบริษัท เกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกณฑ์ของสำนักงาน ฯลฯ เพื่อป้องกันการหาโอกาสหรือนำผลประโยชน์ของบริษัทไปใช้ส่วนตัว	/	
12.2 บริษัทมีนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมกระทำโดยผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในธุรกรรมนั้น	/	
12.3 บริษัทมีนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ และพิจารณาโดยถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก (at arms' length basis)	/	
12.4 บริษัทมีกระบวนการติดตามดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม รวมทั้งกำหนดแนวทางให้บุคคลที่บริษัทแต่งตั้งให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหาร ในบริษัทย่อยหรือร่วมนั้น ถือปฏิบัติ (หากบริษัทไม่มีเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือ บริษัทร่วมไม่ต้องตอบข้อนี้)	/	
12.5 บริษัทกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการนำนโยบายและกระบวนการไปปฏิบัติโดยผู้บริหารและพนักงาน	/	
12.6 นโยบายและกระบวนการปฏิบัติของบริษัทได้รับการนำไปใช้ในเวลาที่เหมาะสม โดยบุคลากรที่มีความสามารถ รวมถึงการครอบคลุมกระบวนการแก้ไขข้อผิดพลาด ในการปฏิบัติงาน	/	
12.7 บริษัททบทวนนโยบายและกระบวนการปฏิบัติให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ	/	

ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)

13. องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่กำหนดไว้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
13.1 บริษัทกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ในการดำเนินงาน ทั้งข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กร ที่มีคุณภาพ และเกี่ยวข้องต่องาน	/	
13.2 บริษัทพิจารณาทั้งต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับรวมถึงปริมาณและความถูกต้องของข้อมูล	/	
13.3 บริษัทดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการมีข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอสำหรับ ใช้ประกอบการตัดสินใจ ตัวอย่างข้อมูลที่สำคัญ เช่น รายละเอียดของเรื่องที่เสนอให้พิจารณา เหตุผล ผลกระทบต่อบริษัท ทางเลือกต่างๆ	/	
13.4 บริษัทดำเนินการเพื่อให้กรรมการบริษัทได้รับหนังสือนัดประชุมหรือเอกสารประกอบการประชุมที่ระบุข้อมูลที่จำเป็นและเพียงพอต่อการพิจารณา ก่อนการประชุมล่วงหน้าอย่างน้อยภายในระยะเวลาขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด	/	
13.5 บริษัทดำเนินการเพื่อให้รายงานการประชุมคณะกรรมการมีรายละเอียดตามควร เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังเกี่ยวกับความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการแต่ละราย เช่น การบันทึกข้อซักถามของกรรมการ ความเห็นหรือข้อสังเกตของกรรมการในเรื่องที่พิจารณา ความเห็นของกรรมการรายที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องที่เสนอพร้อมเหตุผล เป็นต้น	/	
13.6 บริษัทมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 13.6.1 มีการจัดเก็บเอกสารสำคัญ ไว้อย่างครบถ้วนเป็นหมวดหมู่	/	

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
13.6.2 กรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชีหรือผู้ตรวจสอบภายในว่ามีข้อบกพร่อง ในการควบคุมภายใน บริษัทได้แก้ไขข้อบกพร่องนั้นอย่างครบถ้วนแล้ว	/	

14. องค์กรสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายในที่จำเป็นต่อการสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่วางไว้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
14.1 บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลภายในอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทาง การสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน	/	
14.2 บริษัทมีการรายงานข้อมูลที่สำคัญถึงคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ และคณะกรรมการบริษัทสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน หรือสอบถามรายการต่างๆ ตามที่ต้องการ เช่น การกำหนดบุคคลที่เป็นศูนย์ติดต่อเพื่อให้สามารถติดต่อขอข้อมูลอื่นนอกจากที่ได้รับจากผู้บริหาร รวมทั้งการติดต่อสอบถามข้อมูลจากผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน การจัดประชุมระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารตามที่คณะกรรมการร้องขอการจัดกิจกรรมพบปะหารือระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารนอกเหนือจากการประชุมคณะกรรมการ เป็นต้น	/	
14.3 บริษัทจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้บุคคลต่างๆ ภายในบริษัทสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริตภายในบริษัท (whistle-blower hotline) ได้อย่างปลอดภัย	/	

15. องค์กรได้สื่อสารกับหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
15.1 บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน เช่น จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน เป็นต้น	/	
15.2 บริษัทจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริต (whistle-blower hotline) แก่บริษัทได้อย่างปลอดภัย	/	

ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

16. องค์กรติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการควบคุมภายในยังดำเนินไปอย่างครบถ้วนเหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
16.1 บริษัทจัดให้มีกระบวนการติดตามการปฏิบัติตามจริยธรรมธุรกิจและข้อกำหนดห้ามฝ่ายบริหารและพนักงาน ปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ เช่น กำหนดให้แต่ละส่วนงานติดตามการปฏิบัติ และรายงานผู้บังคับบัญชา หรือมอบหมายให้หน่วยงานตรวจสอบภายในติดตามการปฏิบัติ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เป็นต้น	/	
16.2 บริษัทจัดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้โดยการประเมินตนเอง และ/หรือ การประเมินอิสระโดยผู้ตรวจสอบภายใน	/	
16.3 ความถี่ในการติดตามและประเมินผลมีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของบริษัท	/	

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
16.4 ดำเนินการติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน โดยผู้ที่มีความรู้และความสามารถ	/	
16.5 บริษัทกำหนดแนวทางการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ	/	
16.6 บริษัทส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามที่ตามมาตราฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing, IIA)	/	

17. องค์การประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อบุคคลที่รับผิดชอบ ซึ่งรวมถึงผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการตามความเหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
17.1 บริษัทประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน และดำเนินการเพื่อติดตามแก้ไขอย่างทันทั่วทั้งที่ หากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแตกต่างจากเป้าหมาย ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญ	/	
17.2 บริษัทมีนโยบายการรายงาน ดังนี้ 17.2.1 ฝ่ายบริหารต้องรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทโดยพลัน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีเหตุการณ์ทุจริตอย่างร้ายแรง มีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ผิดปกติอื่น ซึ่งอาจกระทบต่อชื่อเสียงและฐานะการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ 17.2.2 รายงานข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ พร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหา (แม้ว่าจะได้เริ่มดำเนินการจัดการแล้ว) ต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาภายในระยะเวลาอันควร 17.2.3 รายงานความคืบหน้าในการปรับปรุงข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ	/	

เอกสารแนบ 11

รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัทและ งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังและประมาณการที่ดีที่สุดในการจัดทำรวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และปฏิบัติตามข้อกำหนดของประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย งบการเงินดังกล่าว ได้ผ่านการตรวจสอบและให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่เป็นอิสระจึงสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่เป็นจริงและโปร่งใส อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไป

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีและดำรงไว้ซึ่งระบบบริหารความเสี่ยง และระบบควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือ และเพื่อที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท รวมถึงเพื่อให้ทราบจุดอ่อนเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงจากการดำเนินการที่ผิดปกติดังมีสาระสำคัญ

ทั้งนี้ คณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระเป็นผู้ดูแลคุณภาพของรายงานทางการเงิน และระบบควบคุมภายใน โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีนี้แล้ว

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่าระบบควบคุมภายในของบริษัทโดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และสามารถให้ความเชื่อมั่นต่อความเชื่อถือได้ในการเงินของบริษัทและงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ปลิว มังกรกนก

(นายปลิว มังกรกนก)

ประธานคณะกรรมการ

สุทัศน์ เรืองมานะมงคล

(นายสุทัศน์ เรืองมานะมงคล)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มทิสโก้

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวม และงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตเรื่องดังต่อไปนี้

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน มาถือปฏิบัติในการจัดทำงบการเงินปัจจุบัน และได้รับรู้ผลกระทบสะสมตามแนวทางที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 1.2 และข้อ 1.5 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจและอุตสาหกรรมในหลายภาคส่วน สถานการณ์ดังกล่าว อาจนำมาซึ่งความไม่แน่นอนและอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดในอนาคต และจากผลกระทบของสถานการณ์ดังกล่าวกลุ่มบริษัทได้จัดทำงบการเงินโดยเลือกนำแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ที่ประกาศโดยสภาวิชาชีพบัญชีมาถือปฏิบัติ

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีข้างต้นแต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้า ในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.8 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เป็นจำนวน 226,714 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 82 ของยอดสินทรัพย์รวม) และค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจำนวน 11,826 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นจำนวนที่มีสาระสำคัญอย่างมากต่องบการเงิน ในปี 2563 กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน มาถือปฏิบัติ โดยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดหลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หลักการดังกล่าวต้องอาศัยการพัฒนาแบบจำลองสำหรับการคำนวณที่มีความซับซ้อน โดยต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการ อย่างมากจากผู้บริหารในการพัฒนาแบบจำลอง รวมถึงการระบุเงื่อนไขการประเมินการเพิ่มขึ้นในความเสี่ยงด้านเครดิตของลูกหนี้ นับตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก ค่าความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ ร้อยละของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อจำนวนเงินของยอดหนี้ ประมาณการยอดหนี้เมื่อลูกหนี้ ผิดนัดชำระ การคำนวณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้ การเลือกข้อมูลการคาดการณ์สถานะเศรษฐกิจในอนาคตมาใช้ในแบบจำลอง และการปรับปรุงส่วนเพิ่มจากการบริหารจัดการค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเนื่องจากข้อจำกัดของแบบจำลอง ด้วยความมีสาระสำคัญและการที่ผู้บริหารต้องใช้ ดุลยพินิจอย่างสูงในการพิจารณาประมาณการดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความเพียงพอของค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

ข้าพเจ้าได้ศึกษาทำความเข้าใจ ประเมินและสุ่มทดสอบความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปล่อยสินเชื่อ การรับชำระหนี้ การประเมินค่าความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ ร้อยละของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้ และประมาณการยอดหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระ รวมถึงการคำนวณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ และทดสอบระบบการควบคุมภายในของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ประเมินและทดสอบความสมเหตุสมผลของแบบจำลองผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กลุ่มบริษัทใช้ในการประเมินการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตประเภทต่างๆ ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่ใช้ในการออกแบบ ประสิทธิภาพของแบบจำลองสำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่สำคัญ และกระบวนการกำกับดูแลการพัฒนาแบบจำลองโดยการสอบทานเอกสารประกอบการพัฒนาแบบจำลอง สุ่มทดสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลที่ใช้พัฒนาแบบจำลอง ประเมินวิธีการคำนวณและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้ประเมินความสมเหตุสมผลของปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์มหภาค และความน่าจะเป็นถ่วงน้ำหนักของสถานการณ์ที่แตกต่างกัน และความเหมาะสมของการปรับปรุงส่วนเพิ่มจากการบริหารจัดการ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สอบทานนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษรของผู้บริหารที่ระบุถึงนโยบายและวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งการประมาณการค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นว่าได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารที่มีอำนาจในระดับที่เหมาะสม อีกทั้งเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัทกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินและหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และประเมินความเพียงพอของการเปิดเผยข้อมูล นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะ

จะเกิดขึ้นโดยการสุ่มทดสอบการจัดกลุ่มเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามการเปลี่ยนแปลงในความเสี่ยงด้านเครดิตนับตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก และทดสอบการคำนวณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี รวมถึงการทดสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่น่ามาใช้ในการคำนวณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

กลุ่มบริษัทมีรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่รับรู้ในปี 2563 จำนวน 16,363 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 87 ของรายได้รวมซึ่งถือเป็นรายได้หลักของกลุ่มบริษัท กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้ดอกเบี้ยด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการของผู้บริหารในการประมาณการ เงินสดรับในอนาคตตลอดอายุที่คาดไว้ของเครื่องมือทางการเงิน โดยคำนึงถึงส่วนลดหรือส่วนเกินในการได้มาซึ่งสินทรัพย์ และค่าธรรมเนียม ตลอดจนต้นทุนที่เป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง นอกจากนี้ รายได้ดอกเบี้ยดังกล่าวเกิดจากธุรกรรมการปล่อยสินเชื่อประเภทต่างๆ ที่มีรายการจำนวนมากและมีลูกค้านumerous ราย อีกทั้งสัญญาเงินให้สินเชื่อแต่ละประเภทอาจมีเงื่อนไขการรับรู้รายได้ที่แตกต่างกัน ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบว่ารายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อได้รับรู้ด้วยมูลค่าที่ถูกต้องตามที่ควรและในระยะเวลาที่เหมาะสมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้าพเจ้าได้ศึกษาทำความเข้าใจ ประเมินและสุ่มทดสอบความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปล่อยสินเชื่อ การรับรู้รายได้ดอกเบี้ย การรับชำระหนี้ และระบบการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง โดยการสอบถามผู้บริหาร ทำความเข้าใจและประเมินวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดรับและช่วงอายุของเครื่องมือทางการเงินในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง รวมทั้งสุ่มทดสอบความถูกต้องของข้อมูลและการคำนวณ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สุ่มตัวอย่างสัญญาเงินให้สินเชื่อ เพื่อตรวจสอบการบันทึกการขายการเงินให้สินเชื่อและการรับรู้รายได้ว่ามีการรับรู้รายได้เป็นไปตามเงื่อนไขในสัญญาและมีการปรับปรุงด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการรับรู้รายได้ และเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้ และสุ่มตรวจสอบรายการปรับปรุงบัญชีที่สำคัญที่ผ่านใบสำคัญทั่วไป

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่อการเงินดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่อการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำ งบการเงินที่ปราศจากการแสดง ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่อง ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่ไม่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวม ความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการ ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่า รายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจาก การใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอด การตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการ ทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐาน การสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อ ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจาก การทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริต อาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิดการปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผลการแสดงผลที่ไม่ตรงตาม ข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการ ทางบัญชีและการ เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจาก หลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้ เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามี ความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่ เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุป ของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้

- ประเมินการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่า งบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทางการควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระ และได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่น ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้า และมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบ งบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะหรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

สมใจ คุณปสุต

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4499

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 11 กุมภาพันธ์ 2564

บริษัท ทีเอสเอฟไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์					
เงินสด		1,220,207	1,102,557	70	70
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	4.3, 4.10	38,212,028	45,300,141	17,394	1,098,459
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
ผ่านกำไรหรือขาดทุน	4.4	2,173,020	-	890,053	-
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	4.5	62,095	21,907	-	-
เงินลงทุนสุทธิ	4.6, 4.10	9,953,256	9,363,032	205,965	836,827
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและการร่วมค้าสุทธิ	4.7	804,925	813,602	20,069,143	20,069,135
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	4.8, 4.10				
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		244,355,748	263,569,157	3,180,000	2,210,000
ดอกเบี้ยค้างรับและรายได้ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ		1,901,983	1,240,929	-	-
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ		246,257,731	264,810,086	3,180,000	2,210,000
หัก: รายได้ทางการเงินรอรับรู้		(19,544,201)	(20,743,017)	-	-
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	4.9	(11,825,544)	-	(4,134)	-
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	4.9	-	(10,709,365)	-	-
หัก: ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	4.9	-	(7,343)	-	-
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		214,887,986	233,350,361	3,175,866	2,210,000
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	4.11	29,671	18,429	-	-
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	4.12	27,334	30,304	910,728	955,266
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	4.13	2,921,739	2,984,152	826,965	800,379
สินทรัพย์สิทธิการใช้สุทธิ	4.14	885,486	-	879	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	4.15	214,268	329,460	98,827	124,209
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4.33	766,444	1,324,904	202,800	146,763
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ		1,058,180	1,164,066	-	-
เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อย	4.35	-	-	3,844,954	5,877,944
สินทรัพย์อื่น	4.16	2,226,573	2,340,175	188,819	196,712
รวมสินทรัพย์		275,443,212	298,143,090	30,432,463	32,315,764

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีเอสโกไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2563	2562	2563	2562
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สิน					
เงินรับฝาก	4.17	203,472,825	216,084,551	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	4.18	5,807,646	4,656,133	3,780,000	-
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม		1,284,765	306,867	-	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	4.19	12,825,919	25,016,919	1,629,000	6,300,000
หนี้สินตามสัญญาเช่า	4.20	828,590	-	889	-
ประมาณการหนี้สิน	4.21	1,691,054	1,485,868	291,741	265,897
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4.33	1,097	-	-	-
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ		1,033,041	820,545	-	-
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		735,903	1,005,621	1,029	17,045
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย		495,672	911,330	10,237	9,380
หนี้สินอื่น	4.22	7,804,621	8,659,142	1,603,518	1,449,497
รวมหนี้สิน		235,981,133	258,946,976	7,316,414	8,041,819

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีเอสโกไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท)

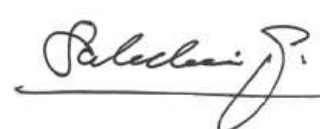
หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ส่วนของเจ้าของ				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นบุริมสิทธิ 33,858 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	339	339	339	339
หุ้นสามัญ 800,669,437 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	8,006,694	8,006,694	8,006,694	8,006,694
	<u>8,007,033</u>	<u>8,007,033</u>	<u>8,007,033</u>	<u>8,007,033</u>
ทุนที่ออกและชำระแล้ว				
หุ้นบุริมสิทธิ 9,859 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	99	99	99	99
หุ้นสามัญ 800,645,624 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	8,006,456	8,006,456	8,006,456	8,006,456
	<u>8,006,555</u>	<u>8,006,555</u>	<u>8,006,555</u>	<u>8,006,555</u>
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น				
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นบุริมสิทธิ	-	-	87	87
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	1,018,408	1,018,408	7,031,436	7,031,436
	<u>1,018,408</u>	<u>1,018,408</u>	<u>7,031,523</u>	<u>7,031,523</u>
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ	4.24	1,837,917	1,810,936	304,430
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	801,000	801,000	801,000	801,000
ยังไม่ได้จัดสรร	27,795,056	27,556,084	6,972,541	8,086,786
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	<u>39,458,936</u>	<u>39,192,983</u>	<u>23,116,049</u>	<u>24,273,945</u>
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	3,143	3,131	-	-
รวมส่วนของเจ้าของ	<u>39,462,079</u>	<u>39,196,114</u>	<u>23,116,049</u>	<u>24,273,945</u>
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ	<u>275,443,212</u>	<u>298,143,090</u>	<u>30,432,463</u>	<u>32,315,764</u>
	-	-	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายสุทัศน์ เรืองมานะมงคล)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มทีเอสโก้

(นายศักดิ์ชัย พิชะพัฒน์)

กรรมการอำนวยการ

บริษัท ทีเอสไอไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท ยกเว้นกำไรต่อหุ้นแสดงเป็นบาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรหรือขาดทุน:				
รายได้ดอกเบี้ย	4.25	16,756,709	17,881,207	65,370
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	4.26	(3,659,000)	(5,088,798)	(70,440)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		13,097,709	12,792,409	(5,070)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		5,459,691	6,510,972	-
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		(313,660)	(325,754)	(21,975)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	4.27	5,146,031	6,185,218	(21,975)
กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่า				
ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	4.28	257,485	-	53,226
ขาดทุนสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรต				
เงินตราต่างประเทศ	4.29	-	(24,227)	-
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	4.30	12,372	6,817	-
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	4.7.2	(1,717)	12,108	-
รายได้เงินปันผล	4.7.1	58,903	64,617	4,821,694
ค่าปรับที่เกี่ยวข้องจากเงินให้สินเชื่อ		217,139	294,907	-
รายได้การบริหารงานสนับสนุน	4.35	-	-	2,145,465
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ		116,021	103,796	79,293
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		18,903,943	19,435,645	7,072,633
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน				
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		5,288,351	6,410,362	1,062,114
ค่าตอบแทนกรรมการ		18,160	18,125	18,160
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์		1,272,885	1,304,846	624,414
ค่าภาษีอากร		276,538	296,605	2,238
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ		1,155,889	1,240,853	81,555
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		8,011,823	9,270,791	1,788,481
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	4.31	-	1,109,103	-
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	4.32	3,330,604	-	172,415
กำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		7,561,516	9,055,751	5,111,737
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	4.33	1,497,654	1,782,553	52,442
กำไรสำหรับปี		6,063,862	7,273,198	6,224,284

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีเอสไอไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท ยกเว้นกำไรต่อหุ้นแสดงเป็นบาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้				
ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	2,053	-	(1,536)	-
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	-	74,272	-	114,260
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้า:				
การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดของการร่วมค้า (ขาดทุน)	(6,960)	1,342	-	-
ผลกระทบของภาษีเงินได้ 4.33	(411)	(14,854)	307	(22,852)
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
- สุทธิจากภาษีเงินได้ (ขาดทุน)	(5,318)	60,760	(1,229)	91,408
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(40,273)	(288,575)	(13,848)	(20,627)
ผลกระทบของภาษีเงินได้ 4.33	8,072	57,556	2,770	4,125
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
- สุทธิจากภาษีเงินได้ (ขาดทุน)	(32,201)	(231,019)	(11,078)	(16,502)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	(37,519)	(170,259)	(12,307)	74,906
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	6,026,343	7,102,939	5,046,988	6,299,190
การแบ่งปันกำไร				
ส่วนที่เป็นของบริษัทฯ 4.34	6,063,483	7,270,233	5,059,295	6,224,284
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	379	2,965		
	<u>6,063,862</u>	<u>7,273,198</u>		
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	6,025,964	7,100,094	5,046,988	6,299,190
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	379	2,845		
	<u>6,026,343</u>	<u>7,102,939</u>		
กำไรต่อหุ้นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ				
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาทต่อหุ้น) 4.34	<u>7.57</u>	<u>9.08</u>	<u>6.32</u>	<u>7.77</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีเอสไอไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	7,561,516	9,055,751	5,111,737	6,303,124
รายการปรับกระทบกำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้				
เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี	657,177	381,961	124,178	144,587
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	5,116,156	-	172,415	-
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	-	2,971,802	-	-
ส่วนแบ่ง (กำไร) ขาดทุนจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	1,717	(12,108)	-	-
ค่าเผื่อขาดทุนจากมูลค่าที่ลดลงของเงินลงทุน	-	4,769	-	-
ค่าเผื่อขาดทุนจากมูลค่าที่ลดลงของทรัพย์สินรอการขาย (โอนกลับ)	564	(11,111)	-	-
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์	(12,372)	(12,501)	-	-
(กำไร) ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากปริวรรตเงินตราต่างประเทศ				
และตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า	(21,803)	41,056	1,738	57,716
กำไรจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	(253,456)	-	(54,964)	-
ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	2,970	1,022	-	-
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(4,891)	(3,290)	(316)	(830)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	2,751	2,297	248	55
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขาย	(33,340)	(42,934)	-	-
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	204,697	406,899	24,364	72,178
รายได้ค้างรับ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	184,294	(306,256)	(6,506)	4,195
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(801,440)	383,486	148,384	6,581
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(13,097,709)	(12,792,409)	5,070	25,451
รายได้เงินปันผล	(58,903)	(64,617)	(4,821,694)	(5,877,944)
เงินสดรับดอกเบี้ย	15,729,391	16,948,275	61,468	60,526
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(3,364,522)	(3,900,762)	(86,432)	(78,935)
เงินสดรับเงินปันผล	58,903	64,617	6,854,684	5,258,642
เงินสดรับภาษีเงินได้	-	18,967	-	-
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(1,456,983)	(1,839,085)	(104,386)	(87,136)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน				
สินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	10,414,717	11,295,829	7,429,988	5,888,210
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	7,077,408	8,758,584	1,080,847	(456,943)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	12,400,949	(7,808,565)	(970,000)	(135,000)
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	105,886	(215,538)	-	-
ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	(291,291)	114,006	-	-
ทรัพย์สินรอการขาย	1,855,053	1,746,124	-	-
สินทรัพย์อื่น	388,509	3,655	14,399	-33,924
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้				

บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เงินรับฝาก	(12,611,726)	22,976,241	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,151,513	281,459	3,780,000	-
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	977,898	68,648	-	-
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	212,496	(174,731)	-	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมระยะสั้น	(2,351,000)	460,000	(4,671,000)	460,000
เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	(28,955)	278,256	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	(54,500)	(37,048)	(12,368)	(3,894)
หนี้สินอื่น	(328,901)	(565,974)	5,637	(38,646)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	18,918,056	37,180,946	6,657,503	5,679,803
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในหลักทรัพย์	(31,435,476)	(36,584,587)	(371,662)	(122,989)
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์	29,164,080	36,256,313	-	123,000
เงินสดจ่ายซื้ออุปกรณ์	(168,903)	(206,836)	(64,792)	(54,931)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(30,943)	(46,891)	(18,120)	(27,518)
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์	7,663	3,565	2,415	7,036
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	395	-	36
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	(87,719)	(8)	(8)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(2,463,579)	(665,760)	(452,167)	(75,374)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้ระยะยาว	4,160,000	2,400,000	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนหุ้นกู้ระยะยาว	(14,000,000)	(33,400,000)	-	-
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า	(291,784)	-	(293)	-
เงินปันผลจ่าย	(6,205,043)	(5,604,429)	(6,205,043)	(5,604,429)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(16,336,827)	(36,604,429)	(6,205,336)	(5,604,429)
เงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	117,650	(89,243)	-	-
เงินสด ณ วันต้นปี	1,102,557	1,191,800	70	70
เงินสด ณ วันปลายปี	1,220,207	1,102,557	70	70
	-	-	-	-

ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบกระแสเงินสด

รายการที่มีใช้เงินสด

สินทรัพย์สิทธิการใช้	158,039	-	-	-
รับโอนทรัพย์สินรอการขายเพื่อชำระหนี้สินเชื่อแก่ลูกค้า	11,242	7,572	-	-
โอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	-	8,062	44,538	-
โอนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	-	124,223
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้				

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

งบการเงินรวม

	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ													
	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น													
	ส่วนเกินทุน										รวม		ส่วนของผู้มี ส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจ	
	จากการวัดมูลค่า					รายการปรับปรุง								
	ส่วนต่ำกว่าทุน			เงินลงทุนที่วัด		ส่วนแบ่ง			ตามแผน		ส่วนของผู้ถือหุ้นของ	ควบคุมของ		
	จากถาวรมูลค่า	ด้วยมูลค่าธุรกรรม	ส่วนเกินทุน	กำไรขาดทุน	การปรับโครงสร้าง	ตามแผน	การถือหุ้นภายใต้	กำไรสะสม						
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า	เงินลงทุน	ผ่านกำไรขาดทุน	จากการตีราคา	เบ็ดเสร็จอื่น	ในการร่วมค้า	การควบคุมเดียวกัน	รวม	จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร	บริษัทฯ	บริษัทย่อย	รวม	
หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	หุ้นสามัญ	เผื่อขาย	เบ็ดเสร็จอื่น	สินทรัพย์									
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	99	8,006,456	1,018,408	(91,062)	-	1,164,360	1,260	679,266	1,753,824	801,000	26,116,740	37,696,527	132,929	37,829,456
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุฯ 5)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(5,604,429)	(5,604,429)	-	(5,604,429)
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,270,233	7,270,233	2,965	7,273,198
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	59,418	-	-	1,342	-	60,760	-	(230,899)	(170,139)	(120)	(170,259)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	59,418	-	-	1,342	-	60,760	-	7,039,334	7,100,094	2,845	7,102,939
โอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไปกำไรสะสม	-	-	-	-	-	(3,648)	-	-	(3,648)	-	4,439	791	-	791
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยลดลง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(132,643)	(132,643)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	99	8,006,456	1,018,408	(31,644)	-	1,160,712	2,602	679,266	1,810,936	801,000	27,556,084	39,192,983	3,131	39,196,114
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	99	8,006,456	1,018,408	(31,644)	-	1,160,712	2,602	679,266	1,810,936	801,000	27,556,084	39,192,983	3,131	39,196,114
ผลสะสมจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน														
มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรก (หมายเหตุฯ 2)	-	-	-	35,873	-	-	-	-	35,873	-	408,369	444,242	-	444,242
จัดประเภทรายการใหม่	-	-	-	(4,229)	4,229	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - หลังปรับปรุง	99	8,006,456	1,018,408	-	4,229	1,160,712	2,602	679,266	1,846,809	801,000	27,964,453	39,637,225	3,131	39,640,356
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุฯ 5)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6,205,043)	(6,205,043)	-	(6,205,043)
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,063,483	6,063,483	379	6,063,862
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	-	1,642	-	(6,960)	-	(5,318)	-	(32,201)	(37,519)	-	(37,519)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	-	1,642	-	(6,960)	-	(5,318)	-	6,031,282	6,025,964	379	6,026,343
โอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไปกำไรสะสม	-	-	-	-	-	(3,574)	-	-	(3,574)	-	4,364	790	-	790
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยลดลง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(367)	(367)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	99	8,006,456	1,018,408	-	5,871	1,157,138	(4,358)	679,266	1,837,917	801,000	27,795,056	39,458,936	3,143	39,462,079

—

บริษัท ทีเอสไอไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ										
	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น										
	ส่วนต่ำกว่าทุน										
	จากการวัดมูลค่า										
	ส่วนเกินทุน	เงินลงทุนที่วัดด้วย	ส่วนเกินทุน	กำไรสะสม							
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	จากการวัดมูลค่า	มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไร	จากการตีราคา	รวม	จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร	รวม			
หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	เงินลงทุนเมื่อขาย	ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	สินทรัพย์					
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	99	8,006,456	87	7,031,436	(49,621)	-	306,925	257,304	801,000	7,482,643	23,579,025
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุฯ 5)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(5,604,429)	(5,604,429)
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,224,284	6,224,284
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	-	91,408	-	-	91,408	-	(16,502)	74,906
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	91,408	-	-	91,408	-	6,207,782	6,299,190
โอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไปกำไรสะสม	-	-	-	-	-	-	(631)	(631)	-	790	159
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	99	8,006,456	87	7,031,436	41,787	-	306,294	348,081	801,000	8,086,786	24,273,945
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	99	8,006,456	87	7,031,436	41,787	-	306,294	348,081	801,000	8,086,786	24,273,945
ผลสะสมจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน											
มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรก (หมายเหตุฯ 2)	-	-	-	-	(41,787)	-	-	(41,787)	-	41,787	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - หลังปรับปรุง	99	8,006,456	87	7,031,436	-	-	306,294	306,294	801,000	8,128,573	24,273,945
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุฯ 5)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6,205,043)	(6,205,043)
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,059,295	5,059,295
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	-	-	(1,229)	-	(1,229)	-	(11,078)	(12,307)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	-	-	(1,229)	-	(1,229)	-	5,048,217	5,046,988
โอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไปกำไรสะสม	-	-	-	-	-	-	(635)	(635)	-	794	159
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	99	8,006,456	87	7,031,436	-	(1,229)	305,659	304,430	801,000	6,972,541	23,116,049

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

1. หลักเกณฑ์ในการจัดทำและการแสดงรายการในงบการเงินและนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

1.1 เกณฑ์ในการจัดทำและการแสดงรายการในงบการเงิน

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และอ้างอิงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย (“ธปท.”) และการแสดงรายการในงบการเงินได้ทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามประกาศ ธปท. ที่ สนส. 21/2561 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินลงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินปี 2563

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯ ใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

1.2 การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีผลกระทบต่อกิจการและอุตสาหกรรมในหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม สถานการณ์ดังกล่าวอาจนำมาซึ่งความไม่แน่นอนและอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดในอนาคต อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทได้ติดตามความคืบหน้าของสถานการณ์ดังกล่าวและประเมินผลกระทบทางการเงินเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ ประเมินการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทได้ใช้ประมาณการและดุลยพินิจในประเด็นต่างๆ ในการประมาณการผลกระทบซึ่งต้องมีการประมาณการอย่างต่อเนื่องหากสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลง

1.3 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

- ก) งบการเงินรวมของกลุ่มบริษัททีสโก้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “บริษัทฯ”) และบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “บริษัทย่อย”) (รวมเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) ตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.1
- ข) บริษัทฯ จะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯ มีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ค) บริษัทฯ นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯ มีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯ สิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยมีรอบระยะเวลาบัญชี และใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับบริษัทฯ
- จ) ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัท รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว

- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัท และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

1.4 งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทฯ ได้จัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

1.5 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้นำมาตราฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2562) และฉบับใหม่ จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน ยกเว้น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐานจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่าย โดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและโมเดลธุรกิจของกิจการ (Business model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของ ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติมีผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท ดังนี้

การจัดประเภทและการวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้

กลุ่มบริษัทจัดประเภทรายการสินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายหรือด้วยมูลค่ายุติธรรม ตามโมเดลธุรกิจ (Business model) ของกลุ่มบริษัทในการจัดการสินทรัพย์ทางการเงินและตามลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินนั้น โดยถือตามพื้นฐานข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่มีอยู่ ณ วันที่เริ่มต้นใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นครั้งแรก โดยจัดประเภทเป็น

- สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย เมื่อเข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อในการถือครองตามโมเดลธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา และข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งเป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด
- สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เมื่อเข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อในการถือครองตามโมเดลธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาและเพื่อขายสินทรัพย์ทางการเงิน และข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งเป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด
- สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน เมื่อการถือครองตามโมเดลธุรกิจไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา หรือข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งไม่ได้เป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด

เว้นแต่ที่กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ สินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้อาจถูกกำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน หากการกำหนดดังกล่าวช่วยจัดหรือลดความไม่สอดคล้องของ การวัดมูลค่าทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ โดยเมื่อเลือกแล้วไม่สามารถยกเลิกได้

สินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารทุน

เงินลงทุนในตราสารทุนทุกรายการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงิน

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทได้สอบทานและประเมินสินทรัพย์ทางการเงินของกลุ่มบริษัทที่มีอยู่ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 ตามข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่มีอยู่ ณ วันนั้น และได้สรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อสินทรัพย์ทางการเงินของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่า ได้ดังนี้

- ยกเลิกการจัดประเภทเดิมในส่วนของเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดและประเภทเพื่อขาย และเงินลงทุนในตราสารทุนประเภทเพื่อค้า เพื่อขายและเงินลงทุนทั่วไป
- จัดประเภทเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดเดิมเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย
- จัดประเภทเงินลงทุนในตราสารหนี้เพื่อขายเดิมเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ยกเว้นเงินลงทุนในหน่วยลงทุนวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

- จัดประเภทเงินลงทุนในตราสารทุนทุกรายการเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการลงทุนของกลุ่มบริษัท ผลจากการจัดประเภทรายการดังกล่าวทำให้ส่วนเกิน (ส่วนต่ำ) กว่าทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย ซึ่งเคยแสดงรายการภายใต้กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะถูกจัดประเภทใหม่โดยแสดงไว้ในกำไรสะสมแทน และรับรู้กำไรจากการตีมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไว้ในกำไรสะสม
- จัดประเภทเงินให้สินเชื่อเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย
- จัดประเภทสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าหนี้สินทางการเงิน

การถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้ไม่มีผลกระทบต่อการจัดประเภทรายการหนี้สินทางการเงิน กลุ่มบริษัทยังคงจัดประเภทรายการหนี้สินทางการเงินและวัดมูลค่าด้วยราคาทุน ตัดจำหน่าย ยกเว้นหนี้สินตราสารอนุพันธ์วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดให้กิจการต้องประมาณการการด้อยค่าของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นแทนการรับรู้ผลขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วตามนโยบายการบัญชีเดิม โดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ให้รับรู้การด้อยค่าตามโมเดลผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Credit Loss Model) และส่วนเพิ่มจากการบริหารจัดการเนื่องจากโมเดล ไม่รองรับ (Management Overlay) โดยกำหนดให้กลุ่มบริษัทรับรู้ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้ทุกรายการที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน รวมถึงภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อและภาระค้ำประกันทางการเงิน โดยไม่จำเป็นต้องรอให้เหตุการณ์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเกิดขึ้นก่อน กลุ่มบริษัทนำหลักการทั่วไป (General Approach) มาใช้ในการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน เช่น เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ เงินให้สินเชื่อแก่สถาบันการเงิน เงินลงทุนในตราสารหนี้

นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทพิจารณาใช้วิธีการอย่างง่าย (Simplified Approach) ในการพิจารณาค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุสำหรับค่าธรรมเนียมและบริการค้างรับ

การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

กลุ่มบริษัทนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติโดยรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรกโดยปรับปรุงกับกำไรสะสมหรือองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่นำมาแสดงเปรียบเทียบ ทำให้การแสดงรายการงบการเงินของปี 2562 ไม่สามารถเปรียบเทียบกับงบการเงินปี 2563 ได้

ทั้งนี้ ผลกระทบสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่าและการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการของการรับรู้รายการการวัดมูลค่า การแสดงรายการและ

การเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือน เว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงนั้นไม่มีมูลค่าต่ำ

การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 ผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุน โดยใช้หลักการเช่นเดียวกันกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17

กลุ่มบริษัทนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติโดยรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรกโดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 (ถ้ามี) และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่นำมาแสดงเปรียบเทียบ

ทั้งนี้ ผลกระทบสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2

แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยเท่านั้น ซึ่งรวมถึงสถานการณ์ COVID-19 ภาวะเศรษฐกิจ สงครามการค้า และภัยแล้ง และให้เป็นทางเลือกกับทุกกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามแนวทางในหนังสือเวียนของ ธปท. ที่ ธปท.ผนส.(23)ว. 276/2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย และหนังสือเวียนของ ธปท. ที่ ธปท.ผนส.(01) ว. 380/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 หรือมาตรการอื่นใดตามที่ ธปท. กำหนดเพิ่มเติม ซึ่งรวมถึง ธุรกิจบัตรเครดิต ธุรกิจสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ และกิจการที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. เช่น ธุรกิจลิขสิทธิ์ ธุรกิจเช่าซื้อ ธุรกิจเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ และธุรกิจแฟคเตอริง เป็นต้น ทั้งนี้ กิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการของ ธปท. และเลือกปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้ต้องถือปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวทุกข้อที่ระบุไว้ในแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้

แนวปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2563 และมีผลบังคับใช้สำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นในระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 หรือจนกว่า ธปท. จะมีการเปลี่ยนแปลงและให้ถือปฏิบัติตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยให้ถือปฏิบัติกับลูกหนี้ธุรกิจขนาดใหญ่ ลูกหนี้ขนาดกลางและขนาดย่อม และลูกหนี้รายย่อย ซึ่งยังคงมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจหรือสามารถชำระหนี้ได้ในอนาคต และได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม โดยมีแนวทางการพิจารณาดังนี้

- ลูกหนี้ที่ยังไม่ด้อยคุณภาพ (Stage 1 หรือ Stage 2) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563
- ลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ (Stage 3) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 เว้นแต่กิจการสามารถพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ

กลุ่มบริษัทได้เข้าร่วมโครงการที่จะให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบตามแนวทางของ ธปท. สำหรับลูกหนี้ที่เข้าเงื่อนไขตามมาตรการผ่อนปรนของ ธปท. สามารถใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าว ดังนี้

- (1) การให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ยังไม่ด้อยคุณภาพ (Non-NPL) กลุ่มบริษัทจะจัดชั้นลูกหนี้เป็นชั้นที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing หรือ Stage 1) ทันที หากวิเคราะห์ฐานะและกิจการของลูกหนี้แล้วเห็นว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ โดยไม่ต้องรอติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และให้ถือว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าวเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในลักษณะเชิงป้องกันโดยถือว่าไม่เป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา ทั้งนี้ หากเป็นการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามแนวทางในหนังสือเวียนของ ธปท. ที่ ธปท.ผนส.(01) ว. 380/2563 ให้คงการจัดชั้นหนี้ของลูกหนี้ตามเดิมก่อนเข้ามาตรการ
- (2) การให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ (NPL) กลุ่มบริษัทจะจัดชั้นลูกหนี้เป็นชั้น Performing ได้หากลูกหนี้สามารถชำระเงินตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือนหรือ 3 งวดการชำระเงินแล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า
- (3) การให้สินเชื่อประเภทเงินทุนหมุนเวียนแก่ลูกหนี้เพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมสภาพคล่องให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องได้ในระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ กลุ่มบริษัทสามารถจัดชั้นลูกหนี้เป็นรายบัญชีได้หากลูกหนี้มีกระแสเงินสดรองรับการชำระหนี้ หรือหากพิจารณาจากปัจจัยอื่นแล้วเห็นว่าลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้
- (4) นำแนวทางการพิจารณาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธปท. มาใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาเปลี่ยนการจัดชั้นเป็น Stage 2
- (5) คำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากยอดสินเชื่อคงค้างเฉพาะส่วนของวงเงินที่เบิกใช้แล้ว
- (6) หากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเดิมไม่สะท้อนประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับจากสินเชื่อนั้นแล้ว กลุ่มบริษัทสามารถใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่คำนวณใหม่เป็นอัตราคิดคำนวณมูลค่าปัจจุบันของสินเชื่อที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ และกลุ่มบริษัทสามารถรับรู้รายได้ดอกเบี้ยในช่วงระยะเวลาที่พักชำระหนี้ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่คำนวณใหม่ หรือตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด หากมีการเปลี่ยนแปลง
- (7) ในการวัดมูลค่าของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น กลุ่มบริษัทสามารถพิจารณาให้น้ำหนักของข้อมูลที่มีการคาดการณ์ไปในอนาคตที่เกิดจากภาวะวิกฤตชั่วคราว เป็นน้ำหนักที่น้อยกว่าข้อมูลที่สะท้อนความสามารถในการชำระหนี้จากประสบการณ์ในอดีต

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563 ธปท. ได้ออกหนังสือเวียนของ ธปท. เพิ่มเติมที่ ธปท.ผนส.(01) ว. 648/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 2 ซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้เพิ่มเติม

ในระหว่างปี 2563 กลุ่มบริษัทได้เข้าร่วมโครงการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้และได้เลือกใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวข้างต้น

แนวปฏิบัติทางบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้แนวปฏิบัติทางบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดผลกระทบในบางเรื่องจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินบางฉบับ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในวิธีปฏิบัติทางบัญชีในช่วงเวลาที่ยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

แนวปฏิบัติทางบัญชีดังกล่าวได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2563 และมีผลบังคับใช้สำหรับการจัดทำงบการเงินของกิจการที่มีรอบระยะเวลารายงานสิ้นสุดภายในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทเลือกใช้มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีดังต่อไปนี้

- เลือกที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เท่ากับมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563
- เลือกที่จะไม่นำการลดค่าเข้าตามสัญญาจากผู้ให้เช่าเนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 มาถือเป็นการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า โดยทยอยปรับลดหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ครบกำหนดแต่ละงวดตามสัดส่วนที่ได้ส่วนลด พร้อมทั้งกลับรายการค่าเสื่อมราคาจากสินทรัพย์สิทธิการเช่า และดอกเบี้ยจากหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ยังคงรับรู้ในแต่ละงวดตามสัดส่วนของค่าเช่าที่ลดลง และบันทึกผลต่างที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าเรื่องดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัทภายหลังสิ้นสุดมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวดังกล่าว

ข. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งมาตรฐาน

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทพิจารณาว่ามาตรฐานดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัทในปีที่เริ่มนำมาตรฐานดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

1.6 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

1.6.1 การรับรู้รายได้

ก) ดอกเบี้ยและส่วนลดรับจากเงินให้สินเชื่อ

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Interest Rate) จากยอดเงินต้นที่ค้างชำระ โดยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงคือ อัตราที่ใช้คิดลดประมาณการเงิน

สตรีปในอนาคตตลอดอายุที่คาดไว้ของเครื่องมือทางการเงิน เพื่อให้ได้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงิน อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงคำนวณโดยคำนึงถึงส่วนลดหรือส่วนเกินในการได้มาซึ่งสินทรัพย์ และค่าธรรมเนียม ตลอดจนต้นทุนที่เป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง และสำหรับลูกหนี้เงินให้สินเชื่อที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตในภายหลัง กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง โดยคำนวณจากยอดหนี้สุทธิทางบัญชี (ยอดหนี้คงค้างหักด้วยค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) ของลูกหนี้นั้น หากต่อมาในภายหลัง สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวไม่ด้อยค่าด้านเครดิตแล้ว กลุ่มบริษัทจะคำนวณรายได้ดอกเบี้ยจากมูลค่าตามบัญชีดั้งเดิม

ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 ดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างจากยอดเงินต้นที่ค้างชำระ ดอกเบี้ยของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินและสินเชื่อจำนำทะเบียนรับรู้เป็นรายได้ตลอดระยะเวลาการผ่อนชำระตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง และกลุ่มบริษัทมีนโยบายหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยค้างรับสำหรับเงินให้สินเชื่อธุรกิจที่ผิดนัดชำระดอกเบี้ยเกินกำหนดหนึ่งเดือนนับจากวันครบกำหนดชำระ และสำหรับเงินให้สินเชื่อประเภทอื่นที่ผิดนัดชำระดอกเบี้ยเกินกว่าสามเดือนนับจากวันครบกำหนดชำระ และจะยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่ได้บันทึกบัญชีเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี สำหรับการบันทึกรายได้ดอกเบี้ยรับหลังจากนั้นจะบันทึกตามเกณฑ์เงินสด ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทจะรับรู้ดอกเบี้ยเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างอีกเมื่อกลุ่มบริษัทได้รับชำระหนี้ที่ค้างเกินกำหนดชำระแล้ว

ข) กำไร (ขาดทุน) จากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

กำไร (ขาดทุน) จากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ประกอบด้วยกำไร (ขาดทุน) จากธุรกรรมเพื่อค้าและบริหารตราต่างประเทศ กำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์และสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน และกำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนและตราสารอนุพันธ์ ซึ่งกลุ่มบริษัทรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่เกิดรายการ

ค) ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์

ดอกเบี้ยจากเงินลงทุนถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง เงินปันผลจากเงินลงทุนจะถือเป็นรายได้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล

ง) ค่านายหน้าค้าหลักทรัพย์

ค่านายหน้าจากการซื้อขายหลักทรัพย์และค่านายหน้าจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าถือเป็นรายได้ ณ วันที่เกิดรายการ

จ) กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์และตราสารอนุพันธ์

กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์และตราสารอนุพันธ์ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่เกิดรายการ

ฉ) ค่าธรรมเนียมและบริการ

ค่าธรรมเนียมและบริการถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง ยกเว้นค่าธรรมเนียมที่ได้รวมคำนวณเป็น ส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ข) รายได้จากการจัดการกองทุนส่วนเพิ่ม

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์สินจัดการกองทุนรับรู้รายได้จากการจัดการกองทุนส่วนเพิ่ม ซึ่งเกิดขึ้นในกรณีที่ผลตอบแทนต่อปีของกองทุนที่บริษัทบริหารสูงกว่าเกณฑ์อ้างอิงผลการดำเนินงานของกองทุน โดยจะรับรู้เป็นรายได้ตอนสิ้นปี ซึ่งถือว่ารายได้เกิดขึ้นอย่างแน่นอนแล้ว

1.6.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ และค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ

ดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ และค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ข) ค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงจากการให้เข้าซื้อ/จากการให้กู้ยืม

บริษัทย่อยรับรู้ค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงเมื่อเริ่มแรกที่เกิดขึ้นจากการให้เข้าซื้อและจากการให้กู้ยืม โดยการปันส่วนทยอยรับรู้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงและแสดงหักจากรายได้ดอกเบี้ยตลอดอายุของสัญญา

รายได้ดอกเบี้ยจากการให้เข้าซื้อหรือตัดบัญชีแสดงสุทธิจากค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เข้าซื้อ

1.6.3 หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนตามธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารมีการทำสัญญาซื้อหลักทรัพย์โดยมีสัญญาขายคืนตามธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชนโดยมีการกำหนดวันเวลา และราคาที่แน่นอนในอนาคต จำนวนเงินที่จ่ายสำหรับหลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนในอนาคตแสดงเป็นสินทรัพย์ภายใต้บัญชี “รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ” ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยหลักทรัพย์ภายใต้สัญญาขายคืนดังกล่าวถือเป็นหลักประกัน

ภายใต้สัญญาซื้อหลักทรัพย์โดยมีสัญญาขายคืนตามธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน บริษัทย่อยได้รับหลักทรัพย์ภายใต้สัญญาขายคืนดังกล่าวเป็นหลักประกัน ซึ่งสามารถนำหลักทรัพย์ที่รับเป็นประกันดังกล่าวไปทำสัญญาซื้อคืนอีกทอดหนึ่งหรือขายหลักทรัพย์ที่รับเป็นประกันได้

1.6.4 สินทรัพย์ทางการเงิน - เงินลงทุน

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 กลุ่มบริษัทจัดประเภทรายการเงินลงทุนในหลักทรัพย์เป็นสินทรัพย์ทางการเงินและจัดประเภทเป็นตราสารหนี้และตราสารทุน ดังนี้

สินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้

กลุ่มบริษัทจัดประเภทรายการเงินลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทตราสารหนี้เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายหรือด้วยมูลค่ายุติธรรม ตามโมเดลธุรกิจ (Business model) ของกลุ่มบริษัทในการจัดการสินทรัพย์ทางการเงินและตามลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินนั้น โดยถือตามพื้นฐานข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่มีอยู่ ณ วันที่เริ่มใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นครั้งแรกหรือวันที่ได้มาโดยจัดประเภทเป็น

ก) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือครองตามโมเดลธุรกิจแต่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาหรือข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน ทำให้เกิดกระแสเงินสดที่ไม่ได้เป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจาก

ยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด กลุ่มบริษัทจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน สินทรัพย์ทางการเงินเหล่านี้รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม

ภายหลังจากการรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม

ข) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่เข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อในการถือครองตามโมเดลธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาและเพื่อขายสินทรัพย์ทางการเงิน และข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งเป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด กลุ่มบริษัทจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สินทรัพย์ทางการเงินเหล่านี้รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม

ภายหลังจากการรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ถ้ามี)

ค) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่เข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อในการถือครองตามโมเดลธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา และข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งเป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด กลุ่มบริษัทจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย สินทรัพย์ทางการเงินเหล่านี้รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ถ้ามี)

สินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารทุน

เงินลงทุนในตราสารทุนทุกรายการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงิน กลุ่มบริษัทจัดประเภทเงินลงทุนในตราสารทุนเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

ภายหลังจากการรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมในภายหลังของเงินลงทุนในตราสารทุนนี้จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เงินปันผลจากเงินลงทุนรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เงินลงทุนในตราสารทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดคำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคต และ/หรือมูลค่าตามบัญชีของบริษัทที่ไปลงทุน มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจและของตราสารหนี้ภาคเอกชน คำนวณโดยใช้สูตรที่กำหนดโดย ธปท. โดยใช้อัตราผลตอบแทนของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยหรือของสถาบันการเงินอื่นแล้วแต่กรณี มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value)

รายได้จากเงินลงทุนและการจำหน่ายเงินลงทุน

ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุนจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนรับรู้ในงบกำไรหรือขาดทุน ณ วันที่ครบกำหนดชำระ (Settlement date) กลุ่มบริษัทใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

การบันทึกรายการ

รายการซื้อขายเงินลงทุน กลุ่มบริษัทบันทึกตามเกณฑ์วันที่ครบกำหนดชำระ (Settlement date)

การเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทรายการเงินลงทุนในตราสารหนี้

เมื่อโมเดลธุรกิจ (Business model) ในการบริหารจัดการสินทรัพย์ทางการเงินของกลุ่มบริษัทมีการเปลี่ยนแปลงไป กลุ่มบริษัทต้องมีการเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทรายการของเงินลงทุนในตราสารหนี้ใหม่ กลุ่มบริษัทจะปรับมูลค่าของเงินลงทุนในตราสารหนี้ดังกล่าวใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนประเภทรายการ ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จแล้วแต่การจัดประเภทรายการของเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่มีการโอนเปลี่ยนประเภท

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 กลุ่มบริษัทจัดประเภทเงินลงทุนดังนี้

- ก) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์บันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน
- ข) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นออกไป
- ค) เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายและหักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) กลุ่มบริษัทตัดบัญชีส่วนเกิน/รับรู้ส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้ตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่าย/รับรู้นี้จะแสดงเป็นรายการปรับกับดอกเบี้ยรับ
- ง) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)
- จ) มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี

ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจและของตราสารหนี้ภาคเอกชน คำนวณโดยใช้สูตรที่กำหนดโดย ธปท. โดยใช้อัตราผลตอบแทนของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยหรือของสถาบันการเงินอื่นแล้วแต่กรณี มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value)

- ฉ) ขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี) ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และเงินลงทุนทั่วไปจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน
- ช) กลุ่มบริษัทใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน
- ซ) ในกรณีที่มีการโอนเปลี่ยนแปลงเงินลงทุนจากประเภทหนึ่งไปอีกประเภทหนึ่ง กลุ่มบริษัทจะปรับมูลค่าของเงินลงทุนดังกล่าวใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนแปลงเงินลงทุนผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน หรือแสดงเป็นองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วแต่ประเภทของเงินลงทุนที่มีการ โอนเปลี่ยน
- ณ) รายการซื้อขายเงินลงทุน กลุ่มบริษัทบันทึกตามเกณฑ์วันที่ครบกำหนดชำระ (Settlement date)

1.6.5 เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับซื้อหรือรับโอน

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับซื้อหรือรับโอนจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงิน ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย โดยจะรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนที่จ่ายซื้อ และ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานจะแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ถ้ามี)

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับซื้อหรือรับโอนซึ่งถือเป็นเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดแสดงในราคาทุนที่จ่ายซื้อสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ในกรณีลูกหนี้ที่รับซื้อหรือรับโอนได้มีการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ กลุ่มบริษัทจะโอนเงินลงทุนในลูกหนี้ดังกล่าวไปเป็นเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และแสดงตามมูลค่ายุติธรรมสุทธิจากค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ โดยอ้างอิงมูลค่ายุติธรรมจากยอดคงเหลือตามบัญชีของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับซื้อหรือรับโอน ณ วันโอนหรือ ณ วันทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ กลุ่มบริษัทพิจารณาบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดของ ธปท. เช่นเดียวกับเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

1.6.6 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และการร่วมค้า

เงินลงทุนในการร่วมค้าที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย และการร่วมค้าที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุน

1.6.7 ลูกหนี้/เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี

ลูกหนี้/เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี หมายถึง ยอดดุลสุทธิลูกหนี้/เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีที่เกิดจากการชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ทั้งนี้ รวมถึงเงินที่ได้นำไปวางเป็นประกันกับสำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในการทำธุรกรรมอนุพันธ์ และยอดดุลสุทธิลูกหนี้/เจ้าหนี้หลักทรัพย์ต่างประเทศที่เกิดจากการชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ในต่างประเทศผ่านบริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศ

1.6.8 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้แสดงเฉพาะยอดเงินต้นไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ รายได้รอตัดบัญชี/ส่วนลดรับล่วงหน้าของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ยังไม่รับรู้เป็นรายได้แสดงเป็นรายการหักจากเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินแสดงมูลค่าตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินคงค้าง สุทธิจากยอดคงเหลือของรายได้ทางการเงินที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ ซึ่งแสดงสุทธิจากค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อรอตัดบัญชีและเงินรับล่วงหน้าจากลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน

1.6.9 ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ยอดดุลสุทธิลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหลังหักค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์รวมถึงลูกหนี้ที่ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยเงินสด ลูกหนี้ธุรกรรมยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และลูกหนี้อื่น เช่น ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี ประนอมหนี้หรือผ่อนชำระ

1.6.10 ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 - ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทนำหลักการทั่วไป (General Approach) มาใช้ในการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน เช่น เงินฝากสถาบันการเงิน เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ ลูกหนี้สำนักหักบัญชีและรวมถึงการผูกพันวงเงินสินเชื่อ

กลุ่มบริษัทจะจัดกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินออกเป็น 3 กลุ่ม (Three-stage approach) เพื่อวัดมูลค่าของค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยการจัดกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินจะพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพด้านเครดิตนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก ดังนี้

กลุ่มที่ 1: สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing)

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินซึ่งความเสี่ยงด้านเครดิตไม่ได้มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก กลุ่มบริษัทจะรับรู้ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายใน 12 เดือนข้างหน้า สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่มีระยะเวลาคงเหลือน้อยกว่า 12 เดือน กลุ่มบริษัทจะใช้ความน่าจะเป็นของการปฏิบัติผิดสัญญาที่สอดคล้องกับระยะเวลาคงเหลือ

กลุ่มที่ 2: สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Under- Performing)

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินซึ่งความเสี่ยงด้านเครดิตมีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก แต่ไม่ได้มีการด้อยค่าด้านเครดิต กลุ่มบริษัทจะรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นด้วยจำนวนเงินที่เท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่คาดไว้ของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มที่ 3: สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Non-Performing)

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกประเมินว่าด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตของสินทรัพย์ทางการเงินนั้นเกิดขึ้นโดยกลุ่มบริษัทจะรับรู้ผลขาดทุน

ด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นด้วยจำนวนเงินที่เท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่คาดไว้ของสินทรัพย์ทางการเงินนั้น

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะทำการประเมินว่าความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์ทางการเงินเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหรือไม่ โดยเปรียบเทียบความเสี่ยงของการผิดสัญญาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่รายงาน กับความเสี่ยงของการผิดสัญญาที่จะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก ในการประเมินนั้น กลุ่มบริษัทอาจใช้เกณฑ์เชิงปริมาณหรือเกณฑ์เชิงคุณภาพภายในของกลุ่มบริษัทและข้อมูลคาดการณ์เป็นเกณฑ์ในการประเมินการลดลงของคุณภาพด้านเครดิตของลูกหนี้ เช่น ลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 30 วัน หรือการจัดอันดับด้านเครดิต และในการประเมินว่าความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหรือไม่จะพิจารณาเป็นรายสัญญาหรือรายกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินก็ได้

เงินให้สินเชื่อจะถือว่ามีภัยด้านเครดิต เมื่อเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตของคู่สัญญา โดยหลักฐานที่แสดงว่าสินทรัพย์ทางการเงินมีการด้อยค่าด้านเครดิตจะรวมถึงการค้างชำระเกินกว่า 90 วัน หรือมีข้อบ่งชี้ว่าผู้กู้กำลังประสบปัญหาทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ การฝ่าฝืนสัญญา สถานะกฎหมาย การเจรจาต่อรองเงื่อนไขใหม่ หรือการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในรอบระยะเวลาต่อมา หากคุณภาพด้านเครดิตของสินทรัพย์ทางการเงินเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และประเมินได้ว่า ความเสี่ยงด้านเครดิตไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก เหมือนที่เคยประเมินไว้ในงวดก่อน กลุ่มบริษัทจะเปลี่ยนการรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการรับรู้ผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่คาดไว้เป็นรับรู้ด้วยผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้าได้

เงินให้สินเชื่อที่มีการเจรจาต่อรองเงื่อนไขใหม่หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของกระแสเงินสดตามสัญญา เนื่องจากผู้กู้ประสบปัญหาทางการเงินจะถือว่าเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหรือด้อยค่าด้านเครดิต ยกเว้นจะมีหลักฐานที่แสดงว่าความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับกระแสเงินสดตามสัญญานั้นลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และไม่มีข้อบ่งชี้อื่นของการด้อยค่า

ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นประมาณจากค่าความน่าจะเป็นของผลขาดทุนด้านเครดิตถ่วงน้ำหนักตลอดช่วงอายุที่คาดไว้ของเครื่องมือทางการเงิน โดยอ้างอิงจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะไม่ได้รับทั้งหมด ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลประสบการณ์ผลขาดทุนในอดีตตามกลุ่มของสินทรัพย์ที่กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าความเสี่ยงด้านเครดิตมีลักษณะร่วมกัน เช่น ประเภทของการกู้ยืม ประเภทของหลักประกัน ระยะเวลาของสัญญา และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง และปรับปรุงด้วยข้อมูลที่สังเกตได้ในปัจจุบัน บวกกับการพยากรณ์ในอนาคตที่สนับสนุนและมีความสมเหตุสมผลหากพิสูจน์ได้ว่ามีความสัมพันธ์กันทางสถิติ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจอย่างเหมาะสมในการประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นโดยใช้ข้อมูลเชิงเศรษฐศาสตร์มหภาค และทำการประเมินทั้งสถานการณ์ปัจจุบันและการพยากรณ์สภาวะเศรษฐกิจในอนาคต และความน่าจะเป็นถ่วงน้ำหนักในแต่ละสถานการณ์ ทั้งสถานการณ์พื้นฐาน (Base scenario) สถานการณ์ขาขึ้น (Upturn scenario) สถานการณ์ขาลง (Downturn scenario) และสถานการณ์วิกฤต (Stress scenario) มาใช้ในการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งการนำข้อมูลการคาดการณ์ในอนาคตมาใช้ในการเพิ่มระดับของการใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่าการเปลี่ยนแปลงเชิงเศรษฐศาสตร์มหภาคที่เกี่ยวข้องส่งผลกระทบต่อผลขาดทุน ด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างไร อย่างไรก็ตามกลุ่มบริษัทจะจัดให้มีการสอบทานและทบทวนวิธีการ ข้อสมมติฐานและการคาดการณ์สถานการณ์เศรษฐกิจใน

อนาคตอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นยังรวมถึงส่วนเพิ่มจากการบริหารจัดการ (Management Overlay)

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตตั้งแต่เมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือได้มา (เงินลงทุนในลูกหนี้รับซื้อหรือรับโอน) กลุ่มบริษัทตั้งค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตทั้งจำนวนเนื่องจากกลุ่มบริษัทไม่คาดว่าจะได้รับกระแสเงินสดจากลูกหนี้เหล่านี้

ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับภาระผูกพันวงเงินให้สินเชื่อ คือ มูลค่าปัจจุบันของผลต่างระหว่างกระแสเงินสดตามสัญญาที่ถึงกำหนดชำระหากมีการเบิกใช้วงเงินและกระแสเงินสดที่กลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับ ส่วนการวัดผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสัญญาค้ำประกันทางการเงินจะพิจารณาจากจำนวนเงินที่คาดว่าจะจ่ายชำระให้กับผู้ที่ได้รับการค้ำประกันสุทธิด้วยจำนวนเงินที่คาดว่าจะได้รับคืน

ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นที่ต้งเพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างงวดในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ กลุ่มบริษัทมีนโยบายตัดจำหน่ายลูกหนี้จากบัญชีเมื่อทราบว่าเป็นหนี้สูญ

นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทได้นำแนวปฏิบัติทางการบัญชีมาถือปฏิบัติสำหรับลูกหนี้ที่เข้ามาตรการช่วยเหลือตามหนังสือเวียนของ ธปท. มาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดกลุ่ม (Stage) ของลูกหนี้เงินให้สินเชื่อด้วย

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 - ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ธปท. และปรับปรุงเพิ่มเติมด้วยจำนวนเงินเพิ่มเติมที่คาดว่าจะเรียกเก็บจากลูกหนี้ไม่ได้ โดยการวิเคราะห์และประเมินฐานะของลูกหนี้จากประสบการณ์ในการพิจารณาความเสี่ยงและมูลค่าหลักประกันประกอบ

สำหรับเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ (ยกเว้นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและลูกหนี้สินเชื่อจำนำทะเบียน) ที่จัดชั้นปกติและจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจธนาคารกันสำรองในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 และอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2 ของมูลหนี้หลังหักหลักประกันและไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ ตามลำดับ และสำหรับเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ด้วยคุณภาพที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัยและสงสัยจะสูญ บริษัทย่อยบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันโดยใช้อัตราดอกเบี้ยคิดลดและระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันตามหลักเกณฑ์ของ ธปท.

สำหรับลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและลูกหนี้สินเชื่อจำนำทะเบียนที่จัดชั้นปกติ จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษและลูกหนี้ด้วยคุณภาพ กลุ่มบริษัทกันเงินสำรองเป็นกลุ่มสินเชื่อ (Collective Approach) โดยใช้วิธีผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีต ประกอบกับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือตามพฤติกรรมของลูกหนี้ ยกเว้นลูกหนี้สินเชื่อจำนำทะเบียนของบริษัทย่อยอื่นกันเงินสำรองแก่ลูกหนี้ที่จัดชั้นปกติและจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 และอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2 ของมูลหนี้หลังหักหลักประกันและไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ ตามลำดับ สำหรับลูกหนี้สินเชื่อจำนำทะเบียนด้วยคุณภาพที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัยและสงสัยจะสูญ บริษัทย่อยอื่นบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ดังกล่าวในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ตามบัญชีหลังหักหลักประกัน

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์สินที่มูลค่าหนึ่งจะสูญเสียโดยประเมินฐานะของลูกหนี้แต่ละรายโดยพิจารณาความเสี่ยงในการเรียกชำระและมูลค่าของหลักทรัพย์สินที่มูลค่าประกัน และตั้งค่าเผื่อนี้จะสูญเสียโดยเมื่อหนี้มีหลักประกันไม่เพียงพอและ/หรือมีโอกาสที่จะได้รับชำระคืนไม่ครบ ทั้งนี้ บริษัทย่อยถือพื้นฐานการจัดชั้นและการตั้งสำรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และปัจจัยอื่นประกอบ

ค่าเผื่อนี้จะสูญเสียโดยลูกหนี้อื่นตั้งขึ้นโดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่อาจเรียกเก็บจากลูกหนี้ไม่ได้ซึ่งพิจารณาจากสถานะปัจจุบันของลูกหนี้คงค้าง ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

1.6.11 สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เมื่อมีการเจรจาต่อรองใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการชำระหนี้หรือปรับโครงสร้างหนี้ของสินทรัพย์ทางการเงิน หรือสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอยู่ถูกแทนที่ด้วยสินทรัพย์ทางการเงินใหม่ เนื่องจากผู้กู้ประสบปัญหาทางการเงิน กลุ่มบริษัทจะทำการประเมินว่าควรตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวออกจากบัญชีหรือไม่ และวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ดังนี้

- ถ้าการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขไม่ทำให้มีการตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชี กลุ่มบริษัทจะคำนวณมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงินใหม่ โดยคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่ตกลงใหม่หรือเปลี่ยนแปลงใหม่ คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเมื่อเริ่มแรกของสินทรัพย์ทางการเงินเดิม และรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในกำไรหรือขาดทุน
- ถ้าการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขทำให้ต้องตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชี จะถือว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินใหม่เป็นกระแสเงินสดสุดท้ายของสินทรัพย์ทางการเงินเดิม ณ วันที่ตัดรายการออกจากบัญชี ผลต่างของมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

หาก ณ วันทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ไม่เข้าเงื่อนไขการตัดรายการ ลูกหนี้รายดังกล่าวจะถือเป็นลูกหนี้ที่จัดประเภทเป็นกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Stage 2) หรือจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Stage 3) ไปตลอดจนกว่าลูกหนี้รายดังกล่าวจะสามารถจ่ายชำระตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ได้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 12 เดือน นับจากวันที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จึงจะถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Stage 1) และหาก ณ วันทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้เข้าเงื่อนไขการตัดรายการ สินทรัพย์ทางการเงินใหม่จะถือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing หรือ Stage 1)

ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 กลุ่มบริษัทบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. และตามมาตรฐานการบัญชีเรื่อง “การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา” โดยในกรณีที่เป็นการปรับโครงสร้างหนี้ที่กลุ่มบริษัทยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ กลุ่มบริษัทคำนวณมูลค่ายุติธรรมของลูกหนี้หลังการปรับโครงสร้างหนี้โดยคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคต คิดลดด้วยอัตราต้นทุนทางการเงิน ณ วันปรับโครงสร้างหนี้ อย่างไรก็ตามในกรณีที่อัตราต้นทุนทางการเงินต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดตามเงื่อนไขใหม่ กลุ่มบริษัทจะใช้อัตราดอกเบี้ยที่กำหนดตามเงื่อนไขใหม่เป็นอัตราคิดลด ซึ่งผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของหนี้กับมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้ ณ วันที่ปรับโครงสร้างหนี้หลังหักเงินสำรองที่กันไว้แล้วจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีการปรับโครงสร้างหนี้

1.6.12 การรับรู้และตัดบัญชีสินทรัพย์ของลูกค้า

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์บันทึกสินทรัพย์ประเภทเงินสดที่ลูกค้าวางไว้กับบริษัทย่อยเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ บัญชีเงินสด และการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีเพื่อลูกค้าของบริษัทเพื่อการควบคุมภายใน และ ณ วันที่ในงบการเงินบริษัทย่อยจะตัดรายการดังกล่าวในส่วนที่ไม่มีภาระค่าประกันออกทั้งด้านสินทรัพย์และหนี้สิน โดยจะ แสดงเฉพาะสินทรัพย์ที่เป็นของบริษัทย่อยเท่านั้น

1.6.13 การยืมและให้ยืมหลักทรัพย์

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประกอบธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ โดยบริษัทย่อยจะเข้าเป็นคู่สัญญากับ ผู้ยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ซึ่งเป็นลูกค้าของบริษัท

บริษัทย่อยบันทึกบัญชีรับรู้ภาระที่ต้องส่งคืนหลักทรัพย์ที่ยืมมาซึ่งได้นำไปให้ยืมต่อเป็น “เจ้าหนี้หุ้มนยืม” และบันทึกบัญชี หลักทรัพย์ซึ่งนำไปให้ลูกค้ายืมต่อเป็น “ลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์” ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นปี บริษัทย่อยปรับปรุงบัญชี เจ้าหนี้หุ้มนยืมและลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์โดยคำนวณจากราคาเสนอขาย ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่าดังกล่าวในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ นอกจากนี้ บริษัทย่อยบันทึกเงินสดที่นำไปวางเป็นประกันหรือเงินสดที่ลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์นำมาวางเป็นประกันในบัญชี “ลูกหนี้ ทรัพย์สินวางประกัน” หรือ “เจ้าหนี้ทรัพย์สินวางประกัน” ค่าธรรมเนียมการยืมและการให้ยืมหลักทรัพย์บันทึกตามเกณฑ์คง ค้างตามระยะเวลา

1.6.14 ทรัพย์สินรอการขาย

ทรัพย์สินรอการขาย ได้แก่ ทรัพย์สินที่ยึดคืนจากลูกหนี้ที่ค้างเกินกำหนดชำระเป็นเวลานานหรือลูกหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ มูลค่าของทรัพย์สินที่ยึดคืนแสดงตามราคาทุน (ซึ่งพิจารณาตามมูลค่ายุติธรรมของทรัพย์สิน ณ วันที่ได้รับโอนแต่ไม่เกิน ยอดหนี้คงค้างตามสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย) หรือมูลค่าที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า มูลค่าที่จะได้รับพิจารณาจาก ราคาตลาด/ราคาประเมินหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขาย นอกจากนี้ บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารบันทึก ค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขายเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ธปท.

กลุ่มบริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน และกำไรขาดทุนจากการจำหน่ายรับรู้เป็นรายได้ ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อมีการจำหน่าย

1.6.15 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุนซึ่งรวมต้นทุนการทำรายการ หลังจากนั้น กลุ่มบริษัทจะวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรม กลุ่มบริษัทรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจาก การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในปีที่เกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในส่วนของการกำไรหรือ ขาดทุนในปีที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากบัญชี

1.6.16 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคาร อาคารชุดสำนักงานและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุน/ราคาที่ดินใหม่หักค่าเสื่อมราคา สะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

กลุ่มบริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอาคารชุดสำนักงานในราคาทุน ณ วันที่ได้สินทรัพย์มา หลังจากนั้นกลุ่มบริษัทจัดให้มีการประเมินราคาอาคารชุดสำนักงานโดยผู้ประเมินราคาอิสระและบันทึกสินทรัพย์ดังกล่าวในราคาที่ตีใหม่ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทจัดให้มีการประเมินราคาสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นครั้งคราวเพื่อมิให้ราคาตามบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีสาระสำคัญ

กลุ่มบริษัทบันทึกส่วนต่างซึ่งเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์ ดังนี้

- กลุ่มบริษัทบันทึกราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นและรับรู้จำนวนสะสมในบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” ในส่วนของเจ้าของอย่างไรก็ตาม หากสินทรัพย์นั้นเคยมีการตีราคาลดลง โดยที่กลุ่มบริษัทได้เคยรับรู้ราคาที่ลดลงในส่วนของกำไรหรือขาดทุนแล้ว ส่วนที่เพิ่มจากการตีราคาใหม่นี้จะถูกรับรู้เป็นรายได้ไม่เกิดจำนวนที่เคยลดลงซึ่งรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในปีก่อนแล้ว
- กลุ่มบริษัทรับรู้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ลดลงจากการตีราคาใหม่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน อย่างไรก็ตาม หากสินทรัพย์นั้นเคยมีการตีราคาเพิ่มขึ้นและยังมียอดคงค้างของบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” อยู่ในส่วนของเจ้าของ ส่วนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่จะถูกรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในจำนวนที่ไม่เกินยอดคงเหลือของบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์”

ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์จะทยอยตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานที่เหลืออยู่ของสินทรัพย์นั้น และบันทึกโอนไปยังกำไรสะสมโดยตรง โดยจำนวนของส่วนเกินทุนที่โอนไปยังกำไรสะสมจะเท่ากับผลต่างระหว่างค่าเสื่อมราคาที่สามารถคำนวณจากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่กับ ค่าเสื่อมราคาที่สามารถคำนวณจากราคาทุนเดิมของสินทรัพย์นั้น ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ดังกล่าว ไม่สามารถนำมาหักกับขาดทุนสะสมและไม่สามารถจ่ายเป็นเงินปันผลได้

ค่าเสื่อมราคาของอาคารชุดสำนักงานและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนหรือราคาที่ตีใหม่โดยวิธีเส้นตรง (ยกเว้นการคิดค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์สื่อสาร คำนวณตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 3 ปี โดยวิธีผลรวมจำนวนปีที่ใช้งาน) ตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

อาคาร	-	20	ปี
อาคารและห้องชุดสำนักงาน	-	18 - 50	ปี
ส่วนปรับปรุงสำนักงาน	-	5, 20	ปี
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์	-	5	ปี
ยานพาหนะ	-	5, 6	ปี

ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่คำนวณจากราคาทุน และค่าเสื่อมราคาของส่วนที่ตีราคาเพิ่มรวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง

กลุ่มบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ออกจากบัญชีเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้ รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่คงเหลืออยู่ ณ วันตัดรายการจะถูกโอนไปยังกำไรสะสมโดยตรง

1.6.17 สัญญาเช่า

ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทจะประเมินว่าสัญญาเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่โดยสัญญาจะเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่า ก็ต่อเมื่อสัญญานั้นมีการให้สิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุได้สำหรับช่วงเวลาหนึ่งเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับสิ่งตอบแทน

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการบัญชีเดียวสำหรับการรับรู้รายการและการวัดมูลค่าสัญญาเช่าทุกสัญญา เว้นแต่สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าที่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล กลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์สิทธิการใช้ซึ่งแสดงสิทธิในการใช้สินทรัพย์อ้างอิงและหนี้สินตามสัญญาเช่าตามการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า

สินทรัพย์สิทธิการใช้

สินทรัพย์สิทธิการใช้วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม และปรับปรุงด้วยการวัดมูลค่าของหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ ราคาทุนของสินทรัพย์สิทธิการใช้ประกอบด้วยจำนวนเงินของหนี้สินตามสัญญาเช่าจากการวัดมูลค่าเริ่มแรก ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดขึ้น จำนวนเงินที่จ่ายชำระตามสัญญาเช่า ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่ม มีผลและหักด้วยสิ่งจุใจตามสัญญาเช่าที่ได้รับ

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้คำนวณจากราคาทุน โดยวิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่าหรืออายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์สิทธิการใช้แล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ดังนี้

ที่ดินและอาคาร - 1 - 15 ปี

หนี้สินตามสัญญาเช่า

หนี้สินตามสัญญาเช่าวัดมูลค่าด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าตลอดอายุสัญญาเช่า จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าประกอบด้วยค่าเช่าคงที่หักด้วยสิ่งจุใจตามสัญญาเช่า ค่าเช่าผันแปรที่ขึ้นอยู่กับดัชนีหรืออัตรา จำนวนเงินที่คาดว่าจะจ่ายภายใต้การรับประกันมูลค่าคงเหลือ และการจ่ายค่าปรับเพื่อการยกเลิกสัญญาเช่า หากข้อกำหนดของสัญญาเช่าแสดงให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทจะใช้สิทธิในการยกเลิกสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเช่าผันแปรที่ไม่ขึ้นอยู่กับดัชนีหรืออัตราเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เหตุการณ์หรือเงื่อนไขซึ่งเกี่ยวข้องกับการจ่ายชำระนั้นได้เกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทคิดลดมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าด้วยอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัท หลังจากวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะเพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยของหนี้สินตามสัญญาเช่า และลดลงจากการจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า นอกจากนี้ มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะถูกวัดมูลค่าใหม่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอายุสัญญาเช่า การเปลี่ยนแปลงการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า หรือการเปลี่ยนแปลงในการประเมินสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์อ้างอิง

สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ

สัญญาเช่าที่มีอายุสัญญาเช่า 12 เดือนหรือน้อยกว่านับตั้งแต่วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล หรือสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ จะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

1.6.18 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามราคาทุน ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี)

กลุ่มบริษัทตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า กลุ่มบริษัทจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดของกลุ่มบริษัท ได้แก่ รายการจ่ายค่าสิทธิเพื่อใช้ประโยชน์ในระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งกลุ่มบริษัทตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

กรณีสัญญาการใช้สิทธิระบุจำนวนปีการใช้	-	ตามอายุของสัญญาใช้สิทธิโดยวิธีเส้นตรง
กรณีสัญญาการใช้สิทธิไม่ระบุจำนวนปีการใช้	-	5 ปี โดยวิธีเส้นตรง
กรณีไม่มีสัญญาการใช้สิทธิ	-	5 ปี โดยวิธีเส้นตรง

1.6.19 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของภาครัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะคำนวณขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินกับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น ซึ่งจะรับรู้เป็นรายได้ภาษีหรือตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายภาษีเมื่อรายได้สามารถรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่บันทึกไว้เกิดขึ้นจริงและถือหักเป็นค่าใช้จ่ายได้แล้ว ในการคำนวณภาษีเงินได้ตามกฎหมายภาษีอากร

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องหักภาษีเป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีจากการดำเนินงานในอนาคตเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชื่อนั้นมาใช้ประโยชน์ได้ กลุ่มบริษัทรับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการเป็นหนี้สินภาษีเงินได้

กลุ่มบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ

กลุ่มบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าวเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

1.6.20 การด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะทำการประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ซึ่งแสดงว่าสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทด้อยค่าลงหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน หมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขาย หมายถึง จำนวนเงินที่กิจการจะได้มาจากการจำหน่ายสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินหักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย โดยการจำหน่ายนั้นผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ กลุ่มบริษัทจะประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดกระแสเงินสดดังกล่าวเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่

กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ยกเว้นในกรณีสินทรัพย์ซึ่งใช้วิธีการตีราคาใหม่ และได้บันทึกส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ไว้ในส่วนของเจ้าของ ขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่เกินไปกว่าส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่เคยบันทึกไว้

หากในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในปีก่อนได้หมดไปหรือลดลง กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในปีก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็นหากกิจการไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในปีก่อน ๆ กลุ่มบริษัทจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันที

1.6.21 การตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดรายการออกจากบัญชีเมื่อสิทธิตามสัญญาที่จะได้รับกระแสเงินสดจากสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวได้หมดไปหรือกลุ่มบริษัทได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของเจ้าของที่มีสาระสำคัญทั้งหมดในสินทรัพย์ทางการเงินนั้น ถ้ากลุ่มบริษัทไม่ได้โอนหรือไม่ได้คงไว้ซึ่งความเสี่ยงและผลตอบแทนของเจ้าของที่มีสาระสำคัญทั้งหมดของสินทรัพย์ทางการเงินนั้น และกลุ่มบริษัทยังคงมีอำนาจควบคุม กลุ่มบริษัทจะบันทึกการสินทรัพย์ทางการเงินนั้นต่อไปตามขอบเขตของความเกี่ยวข้องต่อเนื่องกับสินทรัพย์ทางการเงิน หนี้สินทางการเงินจะถูกตัดรายการออกจากบัญชี เมื่อหนี้สินทางการเงินนั้นสิ้นสุดลง เช่น เมื่อภาระผูกพันที่ระบุในสัญญาได้สิ้นสุด ยกเลิก หรือครบกำหนด

1.6.22 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงตามประกาศของ ธปท. ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนรวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

1.6.23 ผลประโยชน์พนักงาน

ก) ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายโบนัสเป็นโบนัสประจำปีซึ่งถือเป็นผลตอบแทนการปฏิบัติงานประจำปีของพนักงานที่จ่ายชำระด้วยเงินสด โดยส่วนหนึ่งจ่ายชำระโดยอ้างอิงจากราคาหุ้นของบริษัทฯ กลุ่มบริษัทบันทึกค่าใช้จ่ายและโบนัสค้างจ่ายส่วนนี้ตามระยะเวลาที่ได้รับบริการจากพนักงาน นับจากวันที่พนักงานได้รับสิทธิ กลุ่มบริษัทบันทึกค่าใช้จ่ายดังกล่าวโดยใช้ราคาหุ้นถัวเฉลี่ยรายวันตั้งแต่วันที่ให้สิทธิจนถึงวันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานเป็นเกณฑ์ และจะรับรู้ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงตามการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นเพื่อสะท้อนมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินโบนัสค้างจ่าย ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานแต่ละปีจนกว่ากลุ่มบริษัทจะจ่ายชำระโบนัสค้างจ่ายเสร็จสิ้น

ข) ผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

กลุ่มบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจางานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจางานตามกฎหมายแรงงานและตามโครงการผลตอบแทนพนักงานอื่น ๆ ซึ่งกลุ่มบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจางานสำหรับพนักงาน นอกจากนั้น กลุ่มบริษัทจัดให้มีโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ได้แก่ โครงการเงินรางวัลการปฏิบัติงานครบกำหนดเวลา

กลุ่มบริษัทคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงาน ซึ่งการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวเป็นไปตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรหรือขาดทุน

1.6.24 ประเมินการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

1.6.25 ตราสารอนุพันธ์

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารบันทึกตราสารอนุพันธ์เพื่อค้าตามวิธีมูลค่ายุติธรรม บริษัทย่อยรับรู้กำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์คำนวณตามราคาตลาด หรือตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป กรณีที่ไม่มีราคาตลาด

ตราสารอนุพันธ์รับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ทำสัญญา (Trade Date) และจัดประเภทเป็นเพื่อค้า ตราสารอนุพันธ์จะถูกวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมจะรับรู้เป็นกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนตราสารอนุพันธ์จะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์เมื่อมูลค่ายุติธรรมเป็นบวก และหนี้สินเมื่อมูลค่ายุติธรรมติดลบ

1.6.26 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาค่าเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงิน แบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

1.6.27 เครื่องมือทางการเงิน

ก) นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัท ประกอบด้วยเงินสด รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ เงินลงทุน ลูกหนี้ธุรกิจ

หลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ลูกหนี้สำนักหักบัญชี เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ เงินรับฝาก รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน) หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หนี้สินตราสารอนุพันธ์ ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม หนี้สินตามสัญญาเช่า ดอกเบี้ยค้างจ่าย เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และเจ้าหนี้สำนักหักบัญชี กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.39

ข) มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินจะถูกหักด้วยค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง สำหรับเครื่องมือทางการเงินที่มีระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Duration) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี มูลค่าตามบัญชีจะสามารถแสดงถึงมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ สำหรับเครื่องมือทางการเงินที่มีระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักมากกว่า 1 ปีที่มีราคาซื้อขายในตลาด กลุ่มบริษัทจะใช้ราคาซื้อขายในตลาดเป็นตัวประมาณมูลค่ายุติธรรมที่ดีที่สุด ส่วนกรณีที่ไม่มีราคาซื้อขายในตลาดจะใช้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดคิดลดโดยใช้อัตราดอกเบี้ยในตราสารที่ใช้อยู่ในปัจจุบันสำหรับตราสารที่มีลักษณะสัญญาคล้ายคลึงกันในการประมาณมูลค่ายุติธรรม

กลุ่มบริษัทได้มีการประมาณการมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้นหรือมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด ได้แก่ เงินสด รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์) ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ลูกหนี้สำนักหักบัญชีเงินรับฝาก รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน) หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และเจ้าหนี้สำนักหักบัญชี แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน
- เงินลงทุนในตราสารหนี้ แสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด หรือคำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย
- เงินลงทุนในตราสารทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด กรณีที่เป็นเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด คำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคต และ/หรือมูลค่าตามบัญชีของบริษัทที่ไปลงทุน
- เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ ยกเว้นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและเงินให้สินเชื่อรายย่อยอื่น แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณจากยอดเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับตามจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินหักค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เนื่องจากเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว สำหรับลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและเงินให้สินเชื่อรายย่อยอื่น แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตตามสัญญาคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยสำหรับการปล่อยสินเชื่อรายใหม่ในปัจจุบัน
- ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยโดยประมาณในตลาดปัจจุบันสำหรับเงินกู้ยืมที่มีเงื่อนไขใกล้เคียงกัน
- ตราสารอนุพันธ์ แสดงมูลค่ายุติธรรมซึ่งคำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสด ในอนาคตและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้ในการประเมินมูลค่าส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราแลกเปลี่ยนทันที อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าของเงินตราต่างประเทศ และเส้นอัตราผลตอบแทนของ

อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น กลุ่มบริษัทได้คำนึงถึงผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาในการประมาณมูลค่า
ยุติธรรมของตราสารอนุพันธ์

1.6.28 การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญ มีดังนี้

การรับรู้หรือการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจและข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน

ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน การคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นขึ้นอยู่กับแบบจำลองที่สลับซับซ้อน การใช้ชุดข้อมูลสมมติฐานการพัฒนาโมเดลและการประเมินเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิต รวมถึงการเลือกข้อมูลการคาดการณ์ในอนาคตมาใช้ ซึ่งการประมาณการมีตัวแปร ที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ดังนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่บันทึกในงบแสดงฐานะการเงินที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาค่าได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงด้านเครดิต (ทั้งของบริษัท และคู่สัญญา) สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณอาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน และการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

กลุ่มบริษัทแสดงอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมซึ่งประเมินโดยผู้ประเมินราคาภายในของธนาคารทิสโก้ และรับรู้การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน ผู้ประเมินราคาประเมินมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนโดยใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด ข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.12

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุ การให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทแสดงมูลค่าของอาคารชุดสำนักงานด้วยราคาที่ตีใหม่ ซึ่งราคาที่ตีใหม่นี้ได้ประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระ โดยใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด ซึ่งการประเมินมูลค่าดังกล่าวต้องอาศัยข้อสมมติฐานและการประมาณการบางประการตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.13

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในแต่ละช่วงเวลา และบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

สัญญาเช่า

ในการกำหนดอายุสัญญาเช่า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ากลุ่มบริษัทมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่าโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ทำให้เกิดสิ่งจูงใจในทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มบริษัทในการใช้หรือไม่ใช้สิทธิเลือกนั้น

กลุ่มบริษัทไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า ดังนั้น ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัทในการคิดลดหนี้สินตามสัญญาเช่า โดยอัตราเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มเป็นอัตราดอกเบี้ยที่กลุ่มบริษัทจะต้องจ่ายในการกู้ยืมเงินที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ที่มีมูลค่าใกล้เคียงกับสินทรัพย์สิทธิการใช้ในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงโดยมีระยะเวลาการกู้ยืมและหลักประกันที่คล้ายคลึง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้ เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่ากลุ่มบริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้ รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงานและหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเกษียณ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

คดีฟ้องร้อง

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้ว และเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้น จึงไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

2. ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 1.5 ก) กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติ ในระหว่างปีปัจจุบัน โดยกลุ่มบริษัทได้เลือกปรับผล

สะสมจากการเปลี่ยนแปลงโดยปรับปรุงกับกำไรสะสมและองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และ
ไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

จำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่มีผลกระทบต่อรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 จากการ
เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินเหล่านี้มาถือปฏิบัติ แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	ผลกระทบจาก			
	มาตรฐาน		มาตรฐาน	
	การรายงาน ทางการเงิน	การรายงาน ทางการเงิน	การรายงาน ทางการเงิน	การรายงาน ทางการเงิน
31 ธันวาคม	กลุ่มเครื่องมือ	ทางการเงิน	ฉบับที่ 16	1 มกราคม 2563
2562	ทางการเงิน			
งบแสดงฐานะการเงิน				
สินทรัพย์				
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย				
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	1,921	-	1,921
เงินลงทุนสุทธิ	9,363	(1,366)	-	7,997
สินทรัพย์สิทธิการให้	-	-	1,062	1,062
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	1,325	(111)	-	1,214
สินทรัพย์อื่น	2,340	-	(78)	2,262
หนี้สิน				
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	984	984
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	1,811	36	-	1,847
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	27,556	408	-	27,964

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ผลกระทบจาก			
	มาตรฐาน			
	การรายงาน	มาตรฐาน		
	ทางการเงิน	การรายงาน		
31 ธันวาคม	กลุ่มเครื่องมือ	ทางการเงิน		
2562	ทางการเงิน	ฉบับที่ 16	1 มกราคม 2563	
งบแสดงฐานะการเงิน				
สินทรัพย์				
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย				
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	837	-	837
เงินลงทุนสุทธิ	837	(837)	-	-
สินทรัพย์สิทธิการใช้	-	-	1	1
หนี้สิน				
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	1	1
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	348	(42)	-	306
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	8,087	42	-	8,129

2.1 เครื่องมือทางการเงิน

รายละเอียดผลกระทบที่มีต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 จากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน มาถือปฏิบัติครั้งแรก แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงิน	
	งบการเงินรวม	เฉพาะกิจการ
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		
การจัดประเภทรายการเงินลงทุนในตราสารทุนเพื่อขายเป็นสินทรัพย์		
ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	20	(53)
บวก: ผลกระทบภาษีเงินได้	16	11
ผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นจากการนำมาตรฐาน		
การรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน มาถือปฏิบัติ	36	(42)

(หน่วย: ล้านบาท)	
งบการเงิน	
	งบการเงินรวม
	เฉพาะกิจการ
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	
การจัดประเภทรายการเงินลงทุนในตราสารทุนเพื่อขายเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	(20)
การวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	555
หัก: ผลกระทบภาษีเงินได้	(127)
ผลกระทบต่อกำไรสะสมจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติ	408
การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินตามที่กำหนด ในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เปรียบเทียบกับการจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าตามหลักการบัญชีเดิม แสดงได้ดังนี้	

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม	
การจัดประเภทรายการและวัดมูลค่าตามหลักการบัญชีเดิม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ณ วันที่ 1 มกราคม 2563
	เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน
	เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุน
	เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย
	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน	
เงินสด	1,103
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	45,300
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	22
เงินลงทุนสุทธิ	9,363
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ย	1,921
ค้างรับสุทธิ	233,350
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	1,164
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	1

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม					
การจัดประเภทรายการและวัดมูลค่าตาม หลักการบัญชีเดิม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ณ วันที่ 1 มกราคม 2563			
		เครื่องมือทาง การเงินที่วัดมูลค่า ด้วยมูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรหรือ ขาดทุน	เครื่องมือทาง การเงินที่วัดมูลค่า ด้วยมูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	เครื่องมือทาง การเงินที่วัดมูลค่า ด้วยราคาทุนตัด จำหน่าย	รวม
หนี้สินทางการเงิน					
เงินรับฝาก	216,085	-	-	216,085	216,085
รายการระหว่างธนาคารและ					
ตลาดเงิน	4,656	-	-	4,656	4,656
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	307	-	-	307	307
ตราสารหนี้ที่ออกและ					
เงินกู้ยืม	25,017	-	-	25,017	25,017
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และ					
สัญญาซื้อขายล่วงหน้า					
สุทธิ	821	-	-	821	821
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	1,006	-	-	1,006	1,006
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหัก					
บัญชี	339	-	-	339	339

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
การจัดประเภทรายการและวัดมูลค่าตาม หลักการบัญชีเดิม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ณ วันที่ 1 มกราคม 2563			
		เครื่องมือทาง การเงินที่วัดมูลค่า ด้วยมูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรหรือ ขาดทุน	เครื่องมือทาง การเงินที่วัดมูลค่า ด้วยมูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	เครื่องมือทาง การเงินที่วัดมูลค่า ด้วยราคาทุนตัด จำหน่าย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
รายการระหว่างธนาคาร					
และตลาดเงินสุทธิ	1,098	-	-	1,098	1,098
เงินลงทุนสุทธิ	837	837	-	-	837
เงินให้สินเชื่อและ					
ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	2,210	-	-	2,210	2,210

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

การจัดประเภทรายการและวัดมูลค่าตาม		งบการเงินเฉพาะกิจการ			
หลักการบัญชีเดิม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ณ วันที่ 1 มกราคม 2563			
		เครื่องมือทาง	เครื่องมือทาง	เครื่องมือทาง	
		การเงินที่วัดมูลค่า	การเงินที่วัดมูลค่า	การเงินที่วัดมูลค่า	
		ด้วยมูลค่ายุติธรรม	ด้วยมูลค่ายุติธรรม	ด้วยมูลค่ายุติธรรม	
		ผ่านกำไรหรือ	ผ่านกำไรขาดทุน	ด้วยราคาทุนตัด	
		ขาดทุน	เบ็ดเสร็จอื่น	จำหน่าย	รวม
หนี้สินทางการเงิน					
ตราสารหนี้ที่ออกและ					
เงินกู้ยืม					
	6,300	-	-	6,300	6,300

ตารางด้านล่างนี้แสดงการกระทบยอดระหว่างค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ซึ่งรับรู้ตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 105 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน และประมาณการหนี้สินสำหรับภาระผูกพันภายใต้หนี้สินที่รับรู้ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 37 เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น และค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งรับรู้ตามหลักการของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดจากการวัดมูลค่าของค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามหลักการของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		
	ณ วันที่		ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2562	วัดมูลค่าใหม่	1 มกราคม 2563
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น			
เงินลงทุนในตราสารหนี้ - เผื่อขายซึ่งจัดประเภทใหม่			
เป็นเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วย			
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	1	-	1
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	10,717	-	10,717
รวม	10,718	-	10,718

งบการเงินเฉพาะกิจการไม่มีค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563

อย่างไรก็ตาม การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติ ทำให้กลุ่มบริษัทได้มีการประมาณการค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้แทนการรับรู้ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามนโยบายการบัญชีเดิม โดยอ้างอิงจากโมเดลของลูกหนี้ตามแต่ละกลุ่มของสินทรัพย์ ซึ่งจากการคำนวณผลกระทบ บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจธนาคารมีเงินสำรองส่วนเกินสำหรับเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้จำนวน 2,113 ล้านบาท ซึ่งบริษัทย่อยดังกล่าวจะใช้วิธีทยอยปรับลดเงินสำรองส่วนเกินดังกล่าวด้วยวิธีเส้นตรงทุกไตรมาสเท่า ๆ กันตลอดระยะเวลา 2 ปี ซึ่งสอดคล้องตามหลักเกณฑ์ของ ธปท.

2.2 สัญญาเช่า

การนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินตามสัญญาเช่าสำหรับสัญญาเช่าที่เคยจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานด้วยมูลค่าปัจจุบันของเงินจ่ายชำระตามสัญญาเช่า ที่เหลืออยู่คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 1 มกราคม 2563

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงิน	
	งบการเงินรวม	เฉพาะกิจการ
ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าที่เปิดเผย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	461	-
บวก: สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่า	600	1
หัก: ดอกเบี้ยจ่ายรอดัดบัญชี	(77)	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	984	1
อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ร้อยละต่อปี)	2.50	2.33

รายการปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้จากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงิน	
	งบการเงินรวม	เฉพาะกิจการ
ที่ดินและอาคาร	1,062	1
รวมสินทรัพย์สิทธิการใช้	1,062	1

3. ข้อมูลทั่วไป

3.1 ข้อมูลบริษัท

บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุน (Holding company) โดยมีฐานะเป็นบริษัทใหญ่ของกลุ่มทิสโก้ ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัทฯอยู่ที่ 48/49 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 21 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

3.2 อ้างอิงตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯจะต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน อ้างอิงตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลได้ ในปัจจุบันบริษัทฯได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

3.3 ค่าตอบแทนกรรมการ

ค่าตอบแทนกรรมการนี้เป็นผลประโยชน์ที่จ่ายให้แก่กรรมการของกลุ่มบริษัทตามมาตรา 90 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด โดยไม่รวมเงินเดือนและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องที่จ่ายให้กับกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารของบริษัทฯด้วย

3.4 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกควบคุมโดยบริษัทฯ ไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วม และบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิหรือความเสี่ยง โดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

บริษัทฯ มีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตาม เงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงร่วมกันระหว่างบริษัทฯ และบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งเทียบเคียงกับเงื่อนไขและราคาที่ใช้กับลูกค้ารายอื่น

4. ข้อมูลเพิ่มเติม

4.1 งบการเงินรวม

รายละเอียดของบริษัทย่อยซึ่งรวมในการจัดทำงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

(หน่วย: ร้อยละ)				
ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	อัตราร้อยละของการ ถือหุ้นโดยบริษัทฯ	
			ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
			2563	2562
บริษัทย่อยที่บริษัทฯถือหุ้นโดยตรง				
ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	ธนาคาร	ไทย	99.99	99.99
บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด	ธุรกิจหลักทรัพย์	ไทย	99.99	99.99
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด	จัดการกองทุน	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ไฮเวย์ จำกัด	เช่าซื้อและสินเชื่อราย ย่อย	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ทิสโก้ อินฟราเรสชั่นเทคโนโลยี จำกัด	การบริการ	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ทิสโก้ อินซัวรันส์ เซอร์วิส จำกัด	นายหน้าประกันภัย	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ไพรมัส ลีสซิง จำกัด (อยู่ในระหว่างการชำระบัญชี)	เช่าซื้อ	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ศูนย์การเรียนรู้ทิสโก้ จำกัด	การบริการ	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ออล-เวย์ส จำกัด	การบริการ	ไทย	99.99	99.99
บริษัทย่อยที่บริษัทฯถือหุ้นโดยอ้อม				
บริษัทหลักทรัพย์ที่ปรึกษาการลงทุน ทิสโก้ จำกัด	เลิกรากิจการ	ไทย	-	99.99

เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2563 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ของบริษัทหลักทรัพย์ที่ปรึกษาการลงทุน ทิสโก้ จำกัด (บริษัทย่อย) ได้มีมติอนุมัติให้เลิกบริษัทตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2563 บริษัทย่อยได้ดำเนินการจดทะเบียนเลิกบริษัทกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563 และจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2563

4.2 การจัดประเภทรายการสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563				
งบการเงินรวม				
	เครื่องมือทางการเงิน ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่า ยุติธรรมผ่านกำไร หรือขาดทุน	เครื่องมือทางการเงิน ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่า ยุติธรรมผ่านกำไร ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	เครื่องมือทางการเงิน ที่วัดมูลค่าด้วยราคา ทุนตัดจำหน่าย	รวม
<u>สินทรัพย์ทางการเงิน</u>				
เงินสด	-	-	1,220,207	1,220,207
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน				
สุทธิ	-	-	38,212,028	38,212,028
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย				
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	2,173,020	-	-	2,173,020
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	62,095	-	-	62,095
เงินลงทุนสุทธิ	-	9,953,256	-	9,953,256
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ย				
ค้างรับสุทธิ	-	-	214,887,986	214,887,986
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อ				
ขายล่วงหน้าสุทธิ	-	-	1,058,180	1,058,180
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	-	-	291,896	291,896
<u>หนี้สินทางการเงิน</u>				
เงินรับฝาก	-	-	203,472,825	203,472,825
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	-	5,807,646	5,807,646
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	-	-	1,284,765	1,284,765
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	-	12,825,919	12,825,919
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	828,590	828,590
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อ				
ขายล่วงหน้าสุทธิ	-	-	1,033,041	1,033,041
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	735,903	735,903
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	-	309,866	309,866

(หน่วย: พันบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

งบการเงินเฉพาะกิจการ				
เครื่องมือทางการเงิน ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไร หรือขาดทุน	เครื่องมือทางการเงิน ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไร ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	เครื่องมือทางการเงิน ที่วัดมูลค่าด้วยการเงิน ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	70	70
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	-	-	17,394	17,394
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน				
เงินลงทุนสุทธิ	-	205,965	-	205,965
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	-	-	3,175,866	3,175,866
หนี้สินทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	-	3,780,000	3,780,000
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	-	1,629,000	1,629,000
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	889	889
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	1,029	1,029

4.3 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม						
2563			2562			
เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทยและ						
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	2,814,569	-	2,814,569	1,702,418	290,000	1,992,418
ธนาคารพาณิชย์	765,573	19,636,195	20,401,768	329,093	27,530,412	27,859,505
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	365	14,993,941	14,994,306	968	15,435,083	15,436,051
รวม	3,580,507	34,630,136	38,210,643	2,032,479	43,255,495	45,287,974
บวก: ดอกเบี้ยค้างรับ	563	1,872	2,435	526	11,592	12,118
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิต ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(984)	(97)	(1,081)	-	-	-
รวมในประเทศ	3,580,086	34,631,911	38,211,997	2,033,005	43,267,087	45,300,092
ต่างประเทศ						
ดอลลาร์ฮ่องกง	31	-	31	49	-	49
รวมต่างประเทศ	31	-	31	49	-	49
รวมในประเทศและต่างประเทศ	3,580,117	34,631,911	38,212,028	2,033,054	43,267,087	45,300,141

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2563			2562		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
ธนาคารพาณิชย์	17,402	-	17,402	1,098,249	-	1,098,249
รวม	17,402	-	17,402	1,098,249	-	1,098,249
บวก: ดอกเบี้ยค้างรับ	1	-	1	210	-	210
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุน ด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(9)	-	(9)	-	-	-
รวมในประเทศ	17,394	-	17,394	1,098,459	-	1,098,459

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทย่อยได้นำเงินฝากธนาคารจำนวน 10 ล้านบาท ไปค้ำประกันเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารมีการทำสัญญาซื้อหลักทรัพย์โดยมีสัญญาขายคืนตามธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน โดยหลักทรัพย์ภายใต้สัญญาขายคืนดังกล่าวถือเป็นหลักประกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนตามธุรกรรม ซื้อคืนภาคเอกชน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
ธนาคารพาณิชย์	18,800,000	26,800,000
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	14,700,000	15,000,000

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ที่รับเป็นประกันมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ที่รับเป็นประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
ธนาคารพาณิชย์	18,471,500	26,456,400
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	14,747,200	15,057,800

4.4 สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

(หน่วย: พันบาท)

เงินลงทุน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	
	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม
อื่น ๆ				
ตราสารทุนในความต้องการของตลาด				
ในประเทศ	231,488	454,798	-	-
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการ				
ของตลาดในประเทศ	257,578	772,569	-	-
หลักทรัพย์อื่น - หน่วยลงทุนในประเทศ	54,856	55,600	-	-
หลักทรัพย์อื่น - หน่วยลงทุนต่างประเทศ	803,120	890,053	803,120	890,053
	1,347,042	2,173,020	803,120	890,053
บวก: ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	825,978		86,933	
รวม	2,173,020		890,053	

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดข้างต้นรวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่นที่บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้น ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อหลักทรัพย์	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		
	มูลค่ายุติธรรม ของเงินลงทุน	จำนวนเงินลงทุน ที่ยังไม่ได้ชำระ	สัดส่วน เงินลงทุน (ร้อยละ)
กลุ่มการบริการ:			
บริษัท จีจี เพอร์ส (ไทยแลนด์) จำกัด	1,825	300	10
กลุ่มการพาณิชย์นำเข้าและส่งออก:			
บริษัท จูกิ (ประเทศไทย) จำกัด	6,025	-	10
บริษัท พี ดี ที แอล เทรดิง จำกัด	3,637	-	10
บริษัท วัฒนาอินเตอร์เทรด จำกัด	19,158	-	10
กลุ่มอสังหาริมทรัพย์:			
บริษัท ยูเอ็มไอ พรอพเพอร์ตี้ จำกัด	4,031	-	10
กลุ่มอุตสาหกรรม:			
บริษัท สยามอาร์ตเซรามิค จำกัด	11,268	-	10

4.5 สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์/หนี้สินตราสารอนุพันธ์

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารได้มีการทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign exchange contract) เพื่อเป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ทางการเงิน ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

ประเภทความเสี่ยง	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2563			2562		
	มูลค่ายุติธรรม		จำนวนเงิน	มูลค่ายุติธรรม		จำนวนเงิน
	สินทรัพย์	หนี้สิน	ตามสัญญา	สินทรัพย์	หนี้สิน	ตามสัญญา
อัตราแลกเปลี่ยน	62,095	-	1,189,528	21,907	-	917,044
รวม	62,095	-	1,189,528	21,907	-	917,044

ทั้งนี้ ตราสารอนุพันธ์ข้างต้นทั้งหมดมีคู่สัญญาเป็นสถาบันการเงิน

4.6 เงินลงทุน

4.6.1 เงินลงทุนจำแนกตามประเภทของเงินลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เงินลงทุนจำแนกตามประเภทของเงินลงทุน ได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	
	ราคาทุนตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม		
ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	9,713,417	9,722,476
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	423,121	230,780
	10,136,538	9,953,256
บวก: ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	7,339	
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(190,621)	
รวม	9,953,256	
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย		
เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนมา	12,047	
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(12,047)	
รวม	-	
รวมเงินลงทุน	9,953,256	

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

**เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม
ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น**

	ราคาทุนตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	371,662	205,965
หัก: ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	(1,536)	
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(164,161)	
รวมเงินลงทุน	205,965	

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินลงทุนจำแนกตามประเภทของเงินลงทุน ได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เงินลงทุนเผื่อขาย - มูลค่ายุติธรรม

	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	7,812,418	7,815,106
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	181,460	181,927
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	231,488	252,900
หลักทรัพย์อื่น - หน่วยลงทุนในประเทศ	54,856	59,006
หลักทรัพย์อื่น - หน่วยลงทุนต่างประเทศ	803,120	836,827
	9,083,342	9,145,766
บวก: ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	63,884	
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,460)	
รวมเงินลงทุนเผื่อขาย	9,145,766	

ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด - ราคาทุน/ราคาทุนตัดจำหน่าย

เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนมา	12,437
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(12,437)
รวมตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	-

เงินลงทุนทั่วไป - ราคาทุน

ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	257,578
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(40,312)
รวมเงินลงทุนทั่วไป	217,266

เงินลงทุนสุทธิ

9,363,032

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		
	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม
เงินลงทุนเผื่อขาย - มูลค่ายุติธรรม		
หลักทรัพย์อื่น - หน่วยลงทุนต่างประเทศ	803,120	836,827
บวก: ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	33,707	
เงินลงทุนสุทธิ	836,827	

4.6.2 เงินลงทุนที่มีภาระผูกพัน

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
ประเภทเงินลงทุน	2563	2562	ภาระผูกพัน
ตราสารหนี้หลักทรัพย์รัฐบาล	2	2	คำประกันการใช้ไฟฟ้า
ตราสารหนี้หลักทรัพย์รัฐบาล	-	2,912	หลักประกันการใช้อยอดได้ดูแลการหักบัญชี

4.6.3 เงินลงทุนในบริษัทที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัทได้รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ที่ออกโดยบริษัทที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563			
	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม	ค่าเผื่อผลขาดทุน ด้านเครดิตที่ คาดว่าจะเกิดขึ้น
บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้หรือผิดนัดชำระหนี้	423,121	230,780	190,621

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562			
	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม	ค่าเผื่อ การด้อยค่า
บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้หรือผิดนัดชำระหนี้	1,460	-	1,460

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

	ค่าเผื่อผลขาดทุน ด้านเครดิตที่ คาดว่าจะเกิดขึ้น		
	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม	
บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้หรือผิมนัดชำระหนี้	371,662	205,965	164,161

4.6.4 เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่นที่บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารถือหุ้ตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้น

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ชื่อหลักทรัพย์	จำนวน เงินลงทุนที่ ยังไม่ได้ชำระ		
	ราคาทุน	สัดส่วน เงินลงทุน (ร้อยละ)	
กลุ่มการบริการ:			
บริษัท จีจี เพรส (ไทยแลนด์) จำกัด	814	300	10
กลุ่มการพาณิชย์นำเข้าและส่งออก:			
บริษัท จูกิ (ประเทศไทย) จำกัด	5,707	-	10
บริษัท พี ดี ที แอล เทรดิง จำกัด	3,637	-	10
บริษัท วัฒนาอินเตอร์เทรด จำกัด	5,382	-	10
กลุ่มอสังหาริมทรัพย์:			
บริษัท ยูเอ็มไอ พรอพเพอร์ตี้ จำกัด	4,097	-	10
กลุ่มอุตสาหกรรม:			
บริษัท สยามอาร์ตเซรามิค จำกัด	11,299	-	10

4.7 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและการร่วมค้า

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	19,995,898	19,995,890
เงินลงทุนในการร่วมค้า	804,925	813,602	73,245	73,245
	804,925	813,602	20,069,143	20,069,135

4.7.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อบริษัท	ประเภท หลักทรัพย์ ที่ลงทุน	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
		สัดส่วนการถือหุ้น		เงินลงทุน (วิธีราคาทุน)		เงินปันผลรับ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
		2563	2562	2563	2562	2563	2562
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
บริษัทย่อยที่บริษัทฯ ถือหุ้น							
โดยตรง							
ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	หุ้นสามัญ	99.99	99.99	17,641,209	17,641,201	2,865,718	4,100,464
บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด	หุ้นสามัญ	99.99	99.99	1,075,065	1,075,065	340,000	75,000
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด	หุ้นสามัญ	99.99	99.99	110,075	110,075	629,996	699,996
บริษัท ไฮเวย์ จำกัด	หุ้นบุริมสิทธิ	99.99	99.99	2,866	2,866	841	1,138
	หุ้นสามัญ	99.99	99.99	770,053	770,053	415,659	548,862
บริษัท ทิสโก้ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด	หุ้นสามัญ	99.99	99.99	22,117	22,117	159,995	49,999
บริษัท ทิสโก้ อินซัวรันส์ โซลูชั่น จำกัด	หุ้นสามัญ	99.99	99.99	136,655	136,655	374,987	384,986
บริษัท ไพรมัส ลีสซิ่ง จำกัด	หุ้นสามัญ	99.99	99.99	141,521	141,521	-	-
บริษัท ศูนย์การเรียนรู้ทิสโก้ จำกัด	หุ้นสามัญ	99.99	99.99	5,000	5,000	34,498	17,499
บริษัท ออล-เวย์ส จำกัด	หุ้นสามัญ	99.99	99.99	200,000	200,000	-	-
				20,104,561	20,104,553	4,821,694	5,877,944
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า				(108,663)	(108,663)		
เงินลงทุนในบริษัทย่อยสุทธิ				19,995,898	19,995,890		

4.7.2 เงินลงทุนในการร่วมค้า

ก) รายละเอียดของเงินลงทุนในการร่วมค้า

เงินลงทุนในการร่วมค้าซึ่งเป็นเงินลงทุนในหุ้นสามัญในกิจการที่บริษัทฯ และบริษัทอื่นควบคุมร่วมกันมีรายละเอียด
ดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	ลักษณะ ธุรกิจ	งบการเงินรวม					
		สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีส่วนได้เสีย	
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
		2563	2562	2563	2562	2563	2562
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
บริษัท ทิสโก้ โตเกียว ลีสซิ่ง จำกัด	ลีสซิ่ง	49.00	49.00	73,245	73,245	804,925	813,602

(หน่วย: พันบาท)

กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	ลักษณะธุรกิจ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน	
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
		2563	2562	2563	2562
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
บริษัท ทิสโก้ โทเคียว ลีสซิ่ง จำกัด	ลีสซิ่ง	49.00	49.00	73,245	73,245

ข) ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและเงินปันผลรับ

ในระหว่างปี บริษัทฯรับรู้ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จจากเงินลงทุนในการร่วมค้าในงบการเงินรวม และรับรู้เงินปันผลรับจากกิจการดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	งบการเงินรวม				งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนจาก				เงินปันผลรับ	
	เงินลงทุนในการร่วมค้า		ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจาก		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		เงินลงทุนในการร่วมค้า		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
บริษัท ทิสโก้ โทเคียว ลีสซิ่ง จำกัด	(1,717)	12,108	(6,960)	1,342	-	-

ค) ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของการร่วมค้าที่มีสาระสำคัญ

ข้อมูลทางการเงินแบบย่อของการร่วมค้าแสดงดังต่อไปนี้

สรุปรายการฐานะการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
สินทรัพย์รวม	6,183,881	8,036,176
หนี้สินรวม	(4,169,846)	(6,014,475)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(371,331)	(361,289)
สินทรัพย์สุทธิ	1,642,704	1,660,412
สัดส่วนความเป็นเจ้าของของบริษัทฯ	ร้อยละ 49	ร้อยละ 49
มูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของกิจการในการร่วมค้า	804,925	813,602

สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	(หน่วย: พันบาท)	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
รายได้รวม	313,528	343,168
ค่าใช้จ่ายรวม	(300,074) ⁽¹⁾	(315,274)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	13,454	27,894
ผลประโยชน์ภาษีเงินได้	12,782	18,728
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(29,739)	(21,911)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(3,503)	24,711
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ขาดทุน)	(14,205)	2,741
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม (ขาดทุน)	(17,708)	27,452

(1) รวมผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นที่บริษัทพิจารณาตั้งเพิ่มจำนวน 125 ล้านบาท

ง) ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

	(หน่วย: พันบาท)	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย	1,150,000	20,000

4.8 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ

4.8.1 จำแนกตามประเภทเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		
เงินเบิกเกินบัญชี	31,721	107,811
เงินให้สินเชื่อ	96,713,852	103,448,283
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	147,601,631	160,003,772
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	8,544	17,904
หัก: รายได้ทางการเงินรอรับรู้	(19,544,201)	(20,743,017)
เงินรับล่วงหน้าสัญญาเช่าการเงิน	-	(8,613)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	224,811,547	242,826,140
บวก: ดอกเบี้ยค้างรับและรายได้ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,901,983	1,240,929
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	226,713,530	244,067,069
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(11,825,544)	-
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	(10,709,365)
ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	-	(7,343)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	214,887,986	233,350,361

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ
ณ วันที่ 31 ธันวาคม

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

เงินให้สินเชื่อ

หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

2563	2562
3,180,000	2,210,000
(4,134)	-
3,175,866	2,210,000

4.8.2 จำแนกตามถิ่นที่อยู่ของลูกหนี้

(หน่วย: พันบาท)

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิจากรายได้
รอตัดบัญชี

- ในประเทศ

- ต่างประเทศ

รวม

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม		งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
2563	2562	2563	2562
216,056,459	234,690,878	3,180,000	2,210,000
8,755,088	8,135,262	-	-
224,811,547	242,826,140	3,180,000	2,210,000

4.8.3 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

(หน่วย: พันบาท)

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ
เงินให้สินเชื่อของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการ
ธนาคาร

เงินให้สินเชื่อของบริษัทย่อยอื่น

เงินให้สินเชื่อของบริษัทฯ

หัก: รายการระหว่างกัน

รวม

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม		งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
2563	2562	2563	2562
224,740,153	239,272,451	-	-
5,753,377	4,794,618	-	-
3,180,000	2,210,000	3,180,000	2,210,000
(6,960,000)	(2,210,000)	-	-
226,713,530	244,067,069	3,180,000	2,210,000

4.8.3.1 จำแนกตามประเภทการจัดชั้นของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคาร

(หน่วย: พันบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ และดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิต ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing)	190,435,185	5,172,224
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ของความเสี่ยงด้านเครดิต (Under-performing)	29,139,124	3,422,247
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Non-performing)	5,165,844	1,287,313
เงินสำรองส่วนเกิน	-	1,056,399
รวม	224,740,153	10,938,183

(หน่วย: พันบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562			
	เงินให้สินเชื่อ แก่ลูกหนี้และ ดอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้งค่า เผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ ^{(1) (2)}
เงินสำรองตามเกณฑ์ ธปท.			
- จัดชั้นปกติ	217,488,690	175,206,431	2,438,575
- จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	16,491,289	15,191,241	2,352,268
- จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	2,927,707	2,389,220	1,037,284
- จัดชั้นสงสัย	1,409,323	1,178,170	480,613
- จัดชั้นสงสัยจะสูญ	955,442	320,408	202,811
เงินสำรองส่วนเกิน	-	-	3,562,564
รวม	239,272,451	194,285,470	10,074,115

(1) ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้คำนวณจากมูลหนี้หลังหักมูลค่าหลักประกันตามเกณฑ์ในประกาศของ ธปท. (ยกเว้นกรณีของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน ธนาคารทิสโก้จะไม่นำมูลค่าหลักประกันมาหักจากยอดหนี้เงินต้นคงค้าง)

(2) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ธนาคารทิสโก้มีสำรองส่วนที่เกินกว่าสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท. ที่สนส. 5/2559 จำนวน 5,714 ล้านบาท โดยธนาคารทิสโก้ได้จัดสรรสำรองส่วนที่เกินกว่าสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท. ดังกล่าวจำนวน 2,151 ล้านบาท ไปเป็นสำรองของลูกหนี้รายตัวซึ่งเมื่อรวมกับยอดเงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท. จำนวน 4,360 ล้านบาท จะทำให้ยอดเงินสำรองตามเกณฑ์ ธปท. ทั้งสิ้นมีจำนวน 6,511 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562			
อัตราที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)			
	ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ⁽³⁾	ลูกหนี้สินเชื่อจำนำทะเบียน ⁽³⁾	เงินให้สินเชื่ออื่น ⁽⁴⁾
จัดชั้นปกติ	0.72	1.87	1
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	7.64	17.25	2
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	26.35	39.13	100
จัดชั้นสงสัย	31.89	39.13	100
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	26.21	39.13	100

(3) อัตราร้อยละดังกล่าวเป็นอัตราร้อยละเฉลี่ยที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญซึ่งได้รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากการจัดสรรสำรองส่วนที่เกินกว่าสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท. ไปเป็นสำรองของลูกหนี้รายตัวแล้ว

(4) อัตราร้อยละดังกล่าวเป็นอัตราที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามเกณฑ์การกันสำรองขั้นต่ำของ ธปท.

4.8.3.2 จำแนกตามประเภทการจัดชั้นของบริษัทย่อยอื่น

(หน่วย: พันบาท)		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ		
ของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing)	3,921,251	238,400
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ		
ของความเสี่ยงด้านเครดิต (Under-performing)	1,057,160	266,852
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต		
(Non-performing)	774,966	400,513
รวม	5,753,377	905,765

(หน่วย: พันบาท)		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
ลูกหนี้จัดชั้นปกติ	3,606,613	205,731
ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	645,315	116,842
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	249,212	145,089
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	209,091	119,257
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	84,387	48,331
รวม	4,794,618	635,250

4.8.3.3 จำแนกตามประเภทการจัดชั้นของบริษัทฯ

(หน่วย: พันบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ และดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิต ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ของความเสียด้านเครดิต (Performing)	3,180,000	4,134
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ของความเสียด้านเครดิต (Under-performing)	-	-
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Non-performing)	-	-
รวม	3,180,000	4,134

(หน่วย: พันบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ และดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
ลูกหนี้จัดชั้นปกติ	2,210,000	-
ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	-	-
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	-	-
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	-	-
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	-	-
รวม	2,210,000	-

นอกจากนี้ ในระหว่างปี 2563 กลุ่มบริษัทได้เข้าโครงการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบและเลือกใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพ เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือของลูกหนี้ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นจำนวนเงินรวม 8,827 ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเริ่มมาตรการให้ความช่วยเหลือ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2563 ซึ่งมียอดเป็นจำนวนเงินรวม 54,889 ล้านบาท เนื่องมาจากการสิ้นสุดระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือที่ได้ตกลงไว้กับลูกหนี้บางส่วนสำหรับลูกหนี้ที่พักชำระเงินต้นหรือลูกหนี้ที่พักชำระเงินต้นและดอกเบี้ย โดยยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ดังกล่าวประกอบด้วยลูกหนี้ที่ยังคงอยู่ในช่วงพักชำระเงินต้น จำนวนเงิน 4,311 ล้านบาท ลูกหนี้ที่อยู่ในช่วงที่พักชำระเงินต้นและดอกเบี้ยจำนวนเงิน 112 ล้านบาท และลูกหนี้ที่ได้รับความช่วยเหลือในรูปแบบอื่น เช่น ลดค่างวด ลดอัตราดอกเบี้ยจำนวนเงิน 4,404 ล้านบาท

4.8.4 จำแนกตามประเภทของลูกค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารจำแนกตาม การจัดชั้นและตามประเภทของลูกค้าได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563							
	สินเชื่อตามสัญญาเข้าซื้อ		สินเชื่อจำนำทะเบียน		เงินให้สินเชื่ออื่น		รวม	
	เงินให้ สินเชื่อ แก่ลูกหนี้ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ค่าเผื่อ ผลขาดทุน ด้านเครดิต ที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น	เงินให้ สินเชื่อ แก่ลูกหนี้ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ค่าเผื่อ ผลขาดทุน ด้านเครดิต ที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น	เงินให้ สินเชื่อ แก่ลูกหนี้ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ค่าเผื่อ ผลขาดทุน ด้านเครดิต ที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น	เงินให้ สินเชื่อ แก่ลูกหนี้ และ ดอกเบี้ย ค้างรับ	ค่าเผื่อ ผลขาดทุน ด้านเครดิต ที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของ ความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing)	102,361	2,325	22,199	827	65,875	2,020	190,435	5,172
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการ เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญของ ความเสี่ยงด้านเครดิต (Under-performing)	19,418	1,543	5,804	796	3,917	1,083	29,139	3,422
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการ ด้อยค่าด้านเครดิต (Non-performing)	2,741	602	1,053	371	1,372	315	5,166	1,288
รวม	124,520	4,470	29,056	1,994	71,164	3,418	224,740	9,882
เงินสำรองส่วนเกิน								1,056
รวม								10,938

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารจำแนกตามการจัดชั้นตามเกณฑ์ของ ธปท. และตามประเภทของลูกหนี้ได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	สินเชื่อตามสัญญาเช่าซื้อ		สินเชื่อจำนำทะเบียน		เงินให้สินเชื่ออื่น		รวม	
	ค่าเผื่อหนี้		ค่าเผื่อหนี้		ค่าเผื่อหนี้		ค่าเผื่อหนี้	
	สงสัยจะ		สงสัยจะ		สงสัยจะ		สงสัยจะ	
	มูลหนี้	สูญ ⁽⁵⁾	มูลหนี้	สูญ ⁽⁵⁾	มูลหนี้	สูญ ⁽⁵⁾	มูลหนี้	สูญ ⁽⁵⁾
ลูกหนี้จัดชั้นปกติ	120,479	867	26,640	497	69,533	1,074	216,652	2,438
ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	11,569	883	2,965	511	1,688	958	16,222	2,352
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	1,817	479	391	153	719	405	2,927	1,037
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	860	274	200	78	349	129	1,409	481
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	121	32	79	31	755	140	955	203
รวม	134,846	2,535	30,275	1,270	73,044	2,706	238,165	6,511
ดอกเบี้ยค้างรับ							1,107	-
เงินสำรองส่วนเกิน							-	3,563
รวม							239,272	10,074

(5) ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวได้รวมค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจากการจัดสรรสำรองส่วนที่เกินกว่าสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท. ไปเป็นสำรองของลูกหนี้รายตัวแล้ว

4.8.5 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทย่อยมีลูกหนี้ภายใต้สัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินรวม 129,399 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2562: 140,217 ล้านบาท) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสัญญาเช่าซื้อสำหรับรถยนต์ และสัญญาเช่าการเงินสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อการประกอบธุรกิจ อายุของสัญญามีระยะเวลาประมาณ 1 ถึง 8 ปี และส่วนใหญ่คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละคงที่ตามที่ระบุในสัญญา

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563					
จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาเช่าระยะยาว					
	ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ ด้อยค่าด้าน เครดิต (Non- performing)	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้น					
ตามสัญญาเช่า	44,381	88,243	7,394	7,592	147,610
หัก: รายได้ทางการเงินรอรับรู้ ⁽⁶⁾	(6,111)	(8,433)	(326)	(4,313)	(19,183)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้น ที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า	38,270	79,810	7,068	3,279	128,427
ดอกเบี้ยค้างรับ	781	-	-	191	972
รวม	39,051	79,810	7,068	3,470	129,399
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น					(5,283)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินสุทธิ					124,116

(6) สุทธิจากค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อรถดัดจ่าย

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562					
จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาเช่าระยะยาว					
	ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	หนี้ที่ไม่ ก่อให้เกิดรายได้	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้น					
ตามสัญญาเช่า	48,905	96,165	7,412	7,540	160,022
หัก: รายได้ทางการเงินรอรับรู้ ⁽⁶⁾	(6,776)	(9,250)	(325)	(4,203)	(20,554)
เงินรับล่วงหน้าจากสัญญาเช่า การเงิน	(9)	-	-	-	(9)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้น ที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า	42,120	86,915	7,087	3,337	139,459
ดอกเบี้ยค้างรับ	757	-	-	1	758
รวม	42,877	86,915	7,087	3,338	140,217
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ⁽⁵⁾					(3,167)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินสุทธิ					137,050

(5) ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวได้รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากการจัดสรรสำรองส่วนที่เกินกว่าสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท. ไปเป็นสำรองของลูกหนี้ รายตัวแล้ว

(6) สุทธิจากค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อรถดัดจ่าย

4.8.6 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ระงับการรับรู้รายได้ของบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทย่อยมีเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ระงับการรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ ธปท. และตามเกณฑ์ ภายในของกลุ่มบริษัท ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	
	มูลค่าคำนวณ ตามเกณฑ์ธปท. ⁽⁸⁾	มูลค่าคำนวณ ตามเกณฑ์ของกลุ่มบริษัท
ธนาคารทิสโก้ ⁽⁷⁾	6,816	7,588
บริษัทย่อยอื่น		605

(7) คำนวณจากยอดหนี้เป็นรายบัญชี

(8) หักรับรู้รายได้ดอกเบี้ยค้างรับเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือน นับจากวันครบกำหนดชำระ

อย่างไรก็ตาม จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทย่อยได้ยกเลิกนโยบายการหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยแล้วทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทย่อยไม่มีลูกหนี้ที่ระงับการรับรู้รายได้

4.8.7 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารมียอดคงค้างของลูกหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาดังนี้

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	2563		2562	
	จำนวนราย	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนราย	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ยอดคงเหลือของบัญชีลูกหนี้ที่มี				
การปรับโครงสร้างหนี้	8,856	2,762	10,615	2,109

4.9 ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ/ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

4.9.1 ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นแยกตามแต่ละประเภทของ สินทรัพย์ทางการเงิน ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม					
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563					
	สินทรัพย์		สินทรัพย์		
	ทางการเงินที่ไม่มี	ทางการเงินที่มี	ทางการเงินที่ไม่มี	ทางการเงินที่มี	
	การเพิ่มขึ้นอย่าง	การเพิ่มขึ้นอย่าง	การเพิ่มขึ้นอย่าง	การเพิ่มขึ้นอย่าง	
	มีนัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	
	ของความเสียหาย	ของความเสียหาย	ของความเสียหาย	ของความเสียหาย	
	ด้านเครดิต	ด้านเครดิต	ด้านเครดิต	ด้านเครดิต	
	(12-mth ECL)	(Lifetime ECL - not credit impaired)	(Lifetime ECL - credit impaired)	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ/ค่าเผื่อการด้อยค่า	สำรองส่วนเกิน
					รวม
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)					
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า					
ค่าเผื่อผลขาดทุนใหม่	1,081	-	-	-	1,081
ยอดปลายปี	1,081	-	-	-	1,081
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
ยอดต้นปี	-	-	-	1,460	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตราฐาน					
การรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ	-	-	1,460	(1,460)	-
	-	-	1,460	-	1,460
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า					
ค่าเผื่อผลขาดทุนใหม่	-	-	25,000	-	25,000
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	-	-	164,161	-	164,161
ยอดปลายปี	-	-	190,621	-	190,621
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย					
ยอดต้นปี	-	-	-	12,437	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตราฐาน					
การรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ	-	-	12,437	(12,437)	-
	-	-	12,437	-	12,437
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า					
ค่าเผื่อผลขาดทุนใหม่	-	-	(390)	-	(390)
ยอดปลายปี	-	-	12,047	-	12,047

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563						
	สินทรัพย์ ทางการเงินที่มี สินทรัพย์ ทางการเงินที่ ไม่มีการเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญ ของความเสียหาย ด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ ทางการเงินที่มี การเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (Lifetime ECL - not credit impaired)	สินทรัพย์ ทางการเงินที่ มีการด้อยค่า ด้านเครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)	ค่าเผ่อนี้ สงสัยจะสูญเสีย/	ค่าเผ่อนี้ การด้อยค่า	สำรอง ส่วนเกิน รวม
เงินให้กู้ยืมแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ						
ยอดต้นปี	-	-	-	7,146,393	3,562,972	10,709,365
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตราฐาน การรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ						
- การจัดสรรค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญเสีย	3,870,485	3,103,592	1,622,490	(7,146,393)	(1,450,174)	-
- โอนค่าเผ่อนี้ปรับมูลค่าจากการปรับ โครงสร้างหนี้มาเป็นค่าเผ่อนี้ผลขาดทุน ด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	7,343	-	-	-	7,343
	3,870,485	3,110,935	1,622,490	-	2,112,798	10,716,708
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเปลี่ยนการจัดชั้น	(53,384)	(155,044)	208,428	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า						
ค่าเผ่อนี้ผลขาดทุนใหม่	534,165	312,477	3,449,261	-	(1,056,399)	3,239,504
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	1,545,829	807,711	278,713	-	-	2,632,253
สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกตัดรายการ (Derecognition)	(504,875)	(386,980)	(126,826)	-	-	(1,018,681)
ส่วนที่ตัดออกจากบัญชี (Write-off)	-	-	(3,744,240)	-	-	(3,744,240)
ยอดปลายปี	5,392,220	3,689,099	1,687,826	-	1,056,399	11,825,544
สินทรัพย์อื่น - ดอกเบี้ยค้างรับของเงินลงทุน						
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า						
ค่าเผ่อนี้ผลขาดทุนใหม่	-	-	525	-	-	525
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	-	-	4,111	-	-	4,111
ยอดปลายปี	-	-	4,636	-	-	4,636

ค่าเผ่อนี้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 ตามที่คำนวณได้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน มีจำนวนต่ำกว่าค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญเสียตามนโยบายการบัญชีเดิม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 อยู่จำนวน 2,113 ล้านบาท ซึ่งกลุ่มบริษัทจะใช้วิธีทยอยปรับลดเงินสำรองส่วนเกินดังกล่าวด้วยวิธีเส้นตรงทุกไตรมาสเท่าๆ กันตลอดระยะเวลา 2 ปี ซึ่งสอดคล้องตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. ทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 คงเหลือสำรองส่วนเกิน 1,056 ล้านบาท

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563					
	สินทรัพย์ ทางการเงินที่มี การเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญ ของความเสถียร ด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ ทางการเงินที่มี การเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยงด้าน เครดิต (Lifetime ECL - not credit impaired)	สินทรัพย์ ทางการเงินที่มี การด้อยค่าด้าน เครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)	ค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ	รวม
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน					
(สินทรัพย์)					
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า					
ค่าเผื่อผลขาดทุนใหม่	9	-	-	-	9
ยอดปลายปี	9	-	-	-	9
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดด้วยมูลค่า					
ยุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	-	-	164,161	-	164,161
ยอดปลายปี	-	-	164,161	-	164,161
เงินให้กู้ยืมแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ					
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า					
ค่าเผื่อผลขาดทุนใหม่	4,134	-	-	-	4,134
ยอดปลายปี	4,134	-	-	-	4,134
สินทรัพย์อื่น - ดอกเบี้ยค้างรับของเงินลงทุน					
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	-	-	4,111	-	4,111
ยอดปลายปี	-	-	4,111	-	4,111

4.9.2 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ จำแนกตามการจัดชั้นของลูกหนี้ ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม						
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562						
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	สำรองส่วนเกิน	รวม
ยอดต้นปี	2,656,402	3,283,511	1,376,962	670,853	612,847	3,064,917	11,665,492
หนี้สงสัยจะสูญตั้งเพิ่ม							
(ลดลง) ในระหว่างปี	(11,252)	(788,633)	(96,469)	1,572,636	1,798,267	498,055	2,972,604
หนี้สูญตัดบัญชี	(845)	(25,767)	(98,121)	(1,643,671)	(2,160,327)	-	(3,928,731)
ยอดปลายปี	2,644,305	2,469,111	1,182,372	599,818	250,787	3,562,972	10,709,365

4.9.3 ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคาร

(หน่วย: พันบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
ยอดต้นปี	7,343	8,146
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตราฐาน		
การรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ	(7,343)	-
ตัดจำหน่ายระหว่างปี	-	(803)
ยอดปลายปี	-	7,343

4.10 คุณภาพสินทรัพย์

4.10.1 สินทรัพย์จัดชั้นตามประกาศของ ธปท.

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 สินทรัพย์ทางการเงินจำแนกตามการจัดชั้นได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563					
สินทรัพย์ทางการเงิน					
	รายการระหว่าง ธนาคาร และตลาดเงิน	ตราสารหนี้ ที่วัดมูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ตราสารหนี้ ที่วัดมูลค่า ด้วยราคาทุน ตัดจำหน่าย	เงินให้สินเชื่อ แก่ลูกหนี้ และดอกเบี้ยค้างรับ	รวม
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยง					
ด้านเครดิต (Performing)	38,213	9,722	-	190,577	238,512
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยง					
ด้านเครดิต (Under-performing)	-	-	-	30,196	30,196
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่า					
ด้านเครดิต (Non-performing)	-	231	12	5,941	6,184
รวม	38,213	9,953	12	226,714	274,892

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563					
สินทรัพย์ทางการเงิน					
	รายการระหว่าง ธนาคาร และตลาดเงิน	ตราสารหนี้ ที่วัดมูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ตราสารหนี้ ที่วัดมูลค่า ด้วยราคาทุน ตัดจำหน่าย	เงินให้สินเชื่อ แก่ลูกหนี้ และดอกเบี้ยค้างรับ	รวม
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยง					
ด้านเครดิต (Performing)	17	-	-	3,180	3,197
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยง					
ด้านเครดิต (Under-performing)	-	-	-	-	-
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่า					
ด้านเครดิต (Non-performing)	-	206	-	-	206
รวม	17	206	-	3,180	3,403

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คุณภาพสินทรัพย์ของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารจัดประเภทตามประกาศของ ธปท. ได้ดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
	เงินลงทุนในหลักทรัพย์			รวม
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	เงินลงทุนทั่วไป	เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนมา	
ลูกหนี้จัดชั้นปกติ	258,452	-	-	258,452
ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	16,222	-	-	16,222
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	2,927	-	-	2,927
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	1,409	-	-	1,409
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	955	42	12	1,009
รวม	279,965	42	12	280,019

(1) มูลหนี้จัดชั้นข้างต้นรวมเงินให้สินเชื่อแก่สถาบันการเงิน (ซึ่งแสดงเป็นส่วนหนึ่งของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ - สินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงิน)

4.10.2 ลูกหนี้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคาร

	จำนวนรายลูกหนี้		เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ		หลักประกัน		ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่บันทึกในบัญชีแล้ว ⁽²⁾	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
			(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)
1. บริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และอยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงาน	-	1	-	513	-	467	-	513 ⁽³⁾
2. บริษัทอื่นที่มีใช้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แต่มีผลการดำเนินงานและฐานะการเงินเช่นเดียวกับบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนของตลาดหลักทรัพย์และอยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงาน	1	-	500	-	315	-	500	-
3. บริษัทอื่นที่มีใช้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แต่มีผลการดำเนินงานและฐานะการเงินเช่นเดียวกับบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนของตลาดหลักทรัพย์	8	8	890	864	430	236	108	10
รวม	9	9	1,390	1,377	745	703	608	523

(2) ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวได้รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากการจัดสรรสำรองส่วนที่เกินกว่าสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท. ไปเป็นสำรองของลูกหนี้รายตัวแล้ว

(3) ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวได้รวมค่าเผื่อการรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้แล้ว

4.11 ทรัพย์สินรอการขาย

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม	
		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
		2563	2562
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้			
อสังหาริมทรัพย์			
<u>ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายใน</u>			
ยอดต้นปี	-	11,713	
จำหน่าย	-	(11,713)	
ยอดปลายปี	-	-	
สังหาริมทรัพย์			
ยอดต้นปี	18,706	11,015	
เพิ่มขึ้น	3,398,624	3,052,506	
จำหน่าย	(3,386,787)	(3,044,815)	
ยอดปลายปี	30,543	18,706	
รวมทรัพย์สินรอการขาย	30,543	18,706	
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า			
ยอดต้นปี	277	11,871	
เพิ่มขึ้น	1,257	553	
ลดลง	(662)	(12,147)	
ยอดปลายปี	872	277	
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	29,671	18,429	

4.12 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	30,304	39,388	955,266	831,043
โอนเปลี่ยนแปลงทรัพย์สิน	-	(8,062)	(44,538)	124,223
ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	(2,970)	(1,022)	-	-
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	27,334	30,304	910,728	955,266

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของกลุ่มบริษัทเป็นอาคารชุดสำนักงานให้เช่า กลุ่มบริษัทแสดงอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยใช้วิธีการประเมินมูลค่าทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อกำหนดมูลค่าตลาดโดยวิธีเปรียบเทียบราคาตลาด (Market Approach) โดยอ้างอิงข้อมูลจากข้อมูลตลาดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับทรัพย์สินที่ประเมิน และสามารถเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งการประเมินมูลค่าดังกล่าวจัดทำโดยผู้ประเมินราคาภายในของธนาคารทิสโก้ที่มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถในการประเมินมูลค่า และได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพการประเมินมูลค่าทรัพย์สินในประเทศไทย

ณ วันที่ประเมิน ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประเมินเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	ผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรม เมื่ออัตราตามข้อสมมติฐานเพิ่มขึ้น
ประมาณการราคาตลาดของพื้นที่สำนักงาน (บาท/ตร.ม.)	19,000 และ 139,951	มูลค่ายุติธรรมเพิ่มขึ้น
	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	ผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรม เมื่ออัตราตามข้อสมมติฐานเพิ่มขึ้น
ประมาณการราคาตลาดของพื้นที่สำนักงาน (บาท/ตร.ม.)	82,960 - 103,700	มูลค่ายุติธรรมเพิ่มขึ้น

กลุ่มบริษัทนำอาคารชุดสำนักงานบางส่วนออกให้เช่าต่อตามสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยสัญญาเช่ามีอายุสัญญา 3 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 3 ปี) และจำนวนเงินขั้นต่ำที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการให้เช่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ภายใน 1 ปี	356	74,433
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	-	148,867
รวม	356	223,300

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการให้เช่าเป็นจำนวนเงิน 4 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 77 ล้านบาท และ 82 ล้านบาท ตามลำดับ)

4.13 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาที่เป็นใหม่					
	อาคารชุด สำนักงานและ ส่วนปรับปรุง	สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน				
		ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุง	เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน:						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	2,477,100	17,509	746,835	1,183,596	164,312	4,589,352
ซื้อเพิ่ม/โอนเข้า	11,679	-	82,629	102,871	20,518	217,697
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย/โอนออก	-	-	(29,000)	(71,472)	(10,747)	(111,219)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,488,779	17,509	800,464	1,214,995	174,083	4,695,830
ซื้อเพิ่ม/โอนเข้า	1,894	-	71,033	82,008	13,968	168,903
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย/โอนออก	(280)	-	(70,771)	(122,057)	(18,658)	(211,766)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	2,490,393	17,509	800,726	1,174,946	169,393	4,652,967
ค่าเสื่อมราคาสะสม:						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	-	-	585,832	927,671	83,620	1,597,123
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	32,704	-	61,317	97,468	25,418	216,907
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย/ ตัดจำหน่าย/โอนออก	-	-	(23,459)	(68,192)	(10,701)	(102,352)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	32,704	-	623,690	956,947	98,337	1,711,678
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	32,332	-	68,697	98,044	24,637	223,710
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย/ ตัดจำหน่าย/โอนออก	(5)	-	(68,993)	(119,225)	(15,937)	(204,160)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	65,031	-	623,394	935,766	107,037	1,731,228
มูลค่าสุทธิตามบัญชี:						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,456,075	17,509	176,774	258,048	75,746	2,984,152
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	2,425,362	17,509	177,332	239,180	62,356	2,921,739
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม:						
2562						216,907
2563						223,710

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	สินทรัพย์ซึ่งแสดง	สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน		
	มูลค่าตามราคาที่ดีใหม่	เครื่องตกแต่งติดตั้ง		
	อาคารชุดสำนักงาน และส่วนปรับปรุง	คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน:				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	757,557	446,167	82,944	1,286,668
ซื้อเพิ่ม/โอนเข้า	755	45,695	8,481	54,931
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย/โอนออก	(128,590)	(30,471)	(3,702)	(162,763)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	629,722	461,391	87,723	1,178,836
ซื้อเพิ่ม/โอนเข้า	46,319	63,251	-	109,570
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย/โอนออก	(264)	(10,350)	(6,567)	(17,181)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	675,777	514,292	81,156	1,271,225
ค่าเสื่อมราคาสะสม:				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	-	297,589	31,365	328,954
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	10,883	56,260	14,106	81,249
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย/ ตัดจำหน่าย/โอนออก	(74)	(27,970)	(3,702)	(31,746)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	10,809	325,879	41,769	378,457
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	11,285	55,485	13,627	80,397
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย/ ตัดจำหน่าย/โอนออก	-	(10,120)	(4,474)	(14,594)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	22,094	371,244	50,922	444,260
มูลค่าสุทธิตามบัญชี:				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	618,913	135,512	45,954	800,379
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	653,683	143,048	30,234	826,965
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม:				
2562				81,249
2563				80,397

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีอุปกรณ์จำนวนหนึ่ง ซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ โดยมีมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,203 ล้านบาท และ 1,210 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 274 ล้านบาท และ 173 ล้านบาท ตามลำดับ)

กลุ่มบริษัทได้จัดทำให้มีการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทอาคารชุดสำนักงานโดยผู้ประเมินราคาอิสระในปี 2561 โดยใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด (Market Approach)

หากกลุ่มบริษัทแสดงมูลค่าของอาคารชุดสำนักงานดังกล่าวด้วยวิธีราคาทุน มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 จะเป็นดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
อาคารชุดสำนักงานสุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสม	965,504	993,894	242,568	253,059

ณ วันที่ประเมิน ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประเมินเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม	ผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรม เมื่ออัตราตามข้อสมมติฐานเพิ่มขึ้น
ประมาณการราคาตลาดของพื้นที่สำนักงาน (บาท/ตร.ม.)	82,960 - 181,475	มูลค่ายุติธรรมเพิ่มขึ้น
ประมาณการราคาตลาดของพื้นที่สำนักงาน (บาท/ตร.ม.)	งบการเงินเฉพาะกิจการ	ผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรม เมื่ออัตราตามข้อสมมติฐานเพิ่มขึ้น
	88,145 - 103,700	มูลค่ายุติธรรมเพิ่มขึ้น

4.14 สินทรัพย์สิทธิการใช้

รายการเคลื่อนไหวของบัญชีสินทรัพย์สิทธิการใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
ราคาทุน:				
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	-		-	
ปรับปรุงจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่				
มาถือปฏิบัติ	1,061,585		1,158	
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - หลังปรับปรุง	1,061,585		1,158	
ซื้อเพิ่ม	158,039		-	
ปรับปรุงสัญญา	(2,526)		-	
ปิดสัญญา	(70,034)		-	
31 ธันวาคม 2563	1,147,064		1,158	
ค่าเสื่อมราคาสะสม:				
1 มกราคม 2563	-		-	
ค่าเสื่อมราคาส่งสำหรับปี	288,287		279	
ค่าเสื่อมราคาสะสมสำหรับสัญญาที่ปิด	(26,709)		-	
31 ธันวาคม 2563	261,578		279	
มูลค่าสุทธิตามบัญชี:				
31 ธันวาคม 2563	885,486		879	

4.15 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ราคาทุน	1,630,360	1,600,388	590,697	572,577
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(1,416,092)	(1,270,928)	(491,870)	(448,368)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	214,268	329,460	98,827	124,209

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	329,460	448,222	124,209	159,531
ซื้อซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	30,943	46,891	18,120	27,518
รับโอนเข้าซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	-	520	-	520
ตัดจำหน่าย/จำหน่ายซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	(955)	(1,119)	-	(22)
ค่าตัดจำหน่าย	(145,180)	(165,054)	(43,502)	(63,338)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	214,268	329,460	98,827	124,209

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์จำนวนหนึ่ง ซึ่งตัดจำหน่ายหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ โดยมีมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมเป็นจำนวนเงินประมาณ 882 ล้านบาท และ 846 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 367 ล้านบาท และ 336 ล้านบาท ตามลำดับ)

4.16 สินทรัพย์อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	291,896	605	-	-
ภาษีมูลค่าเพิ่มสุทธิ	367,830	398,298	1,652	3,796
ดอกเบี้ยค้างรับ	17,765	11,333	-	-
ค่าธรรมเนียมและบริการค้างรับ	468,956	653,250	126,439	119,933
ภาษีเงินได้รอขอคืนและภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า	8,751	23,769	-	-
เงินมัดจำ	84,200	86,299	95	2,095
ลูกหนี้อื่น	587,995	725,684	-	365
สินทรัพย์อื่น ๆ	399,180	440,937	60,633	70,523
รวมสินทรัพย์อื่น	2,226,573	2,340,175	188,819	196,712

4.17 เงินรับฝาก

4.17.1 จำแนกตามประเภทเงินรับฝาก

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
เงินรับฝาก		
จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	3,199,911	2,638,324
ออมทรัพย์	50,319,591	37,801,616
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา		
- ไม่เกิน 6 เดือน	12,761,123	19,248,789
- เกิน 6 เดือนแต่ไม่เกิน 1 ปี	27,901,720	33,399,669
- เกิน 1 ปี	3,219,474	3,912,418
บัตรเงินฝาก/ใบรับฝาก	106,071,006	119,083,735
รวม	203,472,825	216,084,551

4.17.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 เงินฝากทั้งจำนวนเป็นเงินฝากที่เป็นเงินบาทของผู้ฝากที่มีถิ่นฐานอยู่ในประเทศ

4.18 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2563			2562		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
<u>ในประเทศ</u>						
ธนาคารแห่งประเทศไทย	-	1,164,700	1,164,700	-	-	-
ธนาคารพาณิชย์	128,832	920,000	1,048,832	56,084	990,000	1,046,084
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	-	2,353,466	2,353,466	-	2,535,990	2,535,990
สถาบันการเงินอื่น	357,808	882,840	1,240,648	229,591	844,468	1,074,059
รวม	486,640	5,321,006	5,807,646	285,675	4,370,458	4,656,133

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2563			2562		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
<u>ในประเทศ</u>						
ธนาคารพาณิชย์	3,780,000	-	3,780,000	-	-	-
รวม	3,780,000	-	3,780,000	-	-	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินในงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นเงินกู้ยืมจากบริษัทย่อยแห่งหนึ่งจำนวน 3,780 ล้านบาท โดยเป็นเงินกู้ยืมประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม คิดดอกเบี้ยในอัตราคงที่ต่อปี โดยชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน

4.19 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
<u>เงินกู้ยืมในประเทศ</u>				
หุ้นกู้ด้อยสิทธิไม่มีประกัน	6,620,000	6,680,000	-	-
หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิไม่มีประกัน	6,169,000	18,300,000	1,629,000	6,300,000
ตั๋วแลกเงิน	36,122	36,122	-	-
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	797	797	-	-
รวม	12,825,919	25,016,919	1,629,000	6,300,000

4.19.1 หุ้นกู้ด้อยสิทธิไม่มีประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารมีหุ้นกู้ระยะยาวด้อยสิทธิไม่มีประกัน ซึ่งมีสิทธิไถ่ถอนก่อนกำหนดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ธปท. ดังนี้

ช่วงเวลา ที่ออกหุ้นกู้	จำนวนหน่วย		มูลค่า	ยอดคงเหลือ		ปีที่ครบ	อัตราดอกเบี้ย
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ที่ตราไว้	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		กำหนด	
	2563	2562	(บาทต่อหน่วย)	2563	2562		
	(ล้านหน่วย)	(ล้านหน่วย)		(ล้านบาท)	(ล้านบาท)		
ปี 2558	-	1.00	1,000	-	1,000	ปี 2568	คงที่ร้อยละ 4.50 ต่อปี
ปี 2558	-	1.00	1,000	-	1,000	ปี 2568	คงที่ร้อยละ 4.25 ต่อปี
ปี 2559	0.68	0.68	1,000	680	680	ปี 2569	คงที่ร้อยละ 3.875 ต่อปี
ปี 2560	1.00	1.00	1,000	1,000	1,000	ปี 2570	คงที่ร้อยละ 4.00 ต่อปี
ปี 2560	0.60	0.60	1,000	600	600	ปี 2570	คงที่ร้อยละ 3.70 ต่อปี
ปี 2562	1.20	1.20	1,000	1,200	1,200	ปี 2572	คงที่ร้อยละ 4.00 ต่อปี
ปี 2562	1.20	1.20	1,000	1,200	1,200	ปี 2572	คงที่ร้อยละ 4.00 ต่อปี
ปี 2563	1.25	-	1,000	1,250	-	ปี 2573	คงที่ร้อยละ 3.50 ต่อปี
ปี 2563	0.69	-	1,000	690	-	ปี 2573	คงที่ร้อยละ 3.15 ต่อปี
รวม				6,620	6,680		

4.19.2 หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิไม่มีประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีหุ้นกู้ระยะสั้นและระยะยาวไม่ด้อยสิทธิไม่มีประกัน ดังนี้

งบการเงินรวม								
ช่วงเวลา ที่ออกหุ้นกู้	ประเภท หุ้นกู้	จำนวนหน่วย		มูลค่า ที่ตราไว้	ยอดคงเหลือ		ปีที่ครบ กำหนด	อัตราดอกเบี้ย
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
				(บาท ต่อหน่วย)				
		2563 (ล้านบาท)	2562 (ล้านบาท)		2563 (ล้านบาท)	2562 (ล้านบาท)		
ปี 2561	หุ้นกู้ระยะยาว	-	12.00	1,000	-	12,000	ปี 2563	คงที่ร้อยละ 1.65 - 2.05 ต่อปี
ปี 2562	หุ้นกู้ระยะสั้น	-	6.30	1,000	-	6,300	ปี 2563	คงที่ร้อยละ 1.50 - 1.85 ต่อปี
ปี 2563	หุ้นกู้ระยะสั้น	1.629	-	1,000	1,629	-	ปี 2564	คงที่ร้อยละ 0.55 - 1.05 ต่อปี
ปี 2563	หุ้นกู้ระยะสั้น	2.32	-	1,000	2,320	-	ปี 2564	คงที่ร้อยละ 1.30 ต่อปี
ปี 2563	หุ้นกู้ระยะยาว	2.22	-	1,000	2,220	-	ปี 2565	คงที่ร้อยละ 1.40 ต่อปี
รวม					6,169	18,300		

งบการเงินเฉพาะกิจการ								
ช่วงเวลา ที่ออกหุ้นกู้	ประเภท หุ้นกู้	จำนวนหน่วย		มูลค่า ที่ตราไว้	ยอดคงเหลือ		ปีที่ครบ กำหนด	อัตราดอกเบี้ย
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม			ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
		2563	2562	(บาท ต่อหน่วย)	2563	2562		
		(ล้านหน่วย)	(ล้านหน่วย)		(ล้านบาท)	(ล้านบาท)		
ปี 2562	หุ้นกู้ระยะสั้น	-	6.30	1,000	-	6,300	ปี 2563	คงที่ร้อยละ 1.50 - 1.85 ต่อปี
ปี 2563	หุ้นกู้ระยะสั้น	1.629	-	1,000	1,629	-	ปี 2564	คงที่ร้อยละ 0.55 - 1.05 ต่อปี
รวม					1,629	6,300		

4.19.3 ตัวแลกเงิน

ตัวแลกเงินประกอบด้วยตัวแลกเงินประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถามที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.50 ต่อปี

4.20 หนี้สินตามสัญญาเช่า

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ยอดยกมา ณ 1 มกราคม 2563 จากการนำ				
มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่				
มาถือปฏิบัติ	1,060,908	-	1,215	-
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	171,171	-	-	-
ปรับปรุงสัญญา	(4,353)	-	-	-
จ่ายชำระในระหว่างปี	(291,784)	-	(293)	-
ปิดสัญญาในระหว่างปี	(47,394)	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	888,548	-	922	-
หัก: ดอกเบี้ยรอตัดบัญชี	(59,958)	-	(33)	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าสุทธิ	828,590	-	889	-

การวิเคราะห์การครบกำหนดของหนี้สินตามสัญญาเช่าของกลุ่มบริษัท แสดงดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า	199,565	604,763	84,220	888,548
ดอกเบี้ยรอตัดบัญชี	(19,600)	(31,200)	(9,158)	(59,958)
หนี้สินตามสัญญาเช่า	179,965	573,563	75,062	828,590

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า	292	630	-	922
ดอกเบี้ยรอตัดบัญชี	(17)	(16)	-	(33)
หนี้สินตามสัญญาเช่า	275	614	-	889

กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจ่ายทั้งหมดของสัญญาเช่าในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 จำนวน 303 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 3 ล้านบาท)

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสัญญาเช่าที่รับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะธนาคาร
ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้	288	-
ดอกเบี้ยจ่ายของหนี้สินตามสัญญาเช่า	24	-
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าที่มีอัตราผันแปร	18	3
รวม	330	3

4.21 ประเมินการหนี้สิน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อ	14,716	-	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	1,676,338	1,485,868	291,741	265,897
รวมประมาณการหนี้สิน	1,691,054	1,485,868	291,741	265,897

4.21.1 ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อจำแนกตามประเภทการจัดชั้นได้ ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	
	ภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อ	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing)	1,338,700	14,716
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ของความเสี่ยงด้านเครดิต (Under-performing)	-	-
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Non-performing)	-	-
รวม	1,338,700	14,716

การเปลี่ยนแปลงของค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อ มีดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563			รวม
	สินทรัพย์ ทางการเงินที่ไม่มี การเพิ่มขึ้นอย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยงด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ ทางการเงินที่มี การเพิ่มขึ้นอย่างมี นัยสำคัญของความ เสี่ยงด้านเครดิต (Lifetime ECL - not credit impaired)	สินทรัพย์ ทางการเงินที่มี การด้อยค่าด้าน เครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)	
ยอดต้นปี	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัด มูลค่าค่าเผื่อผลขาดทุนใหม่	14,716	-	-	14,716
ยอดปลายปี	14,716	-	-	14,716

4.21.2 สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานและโครงการ
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงานต้นปี	1,234,614	659,719
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	96,685	72,855
ต้นทุนดอกเบี้ย	19,502	24,672
ต้นทุนบริการในอดีต	-	213,412
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(35,104)	(24,619)
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:		
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานด้าน		
ประชากรศาสตร์	22,155	169,837
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานทางการเงิน	28,635	161,618
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอื่น	(10,517)	(42,880)
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงานปลายปี	1,355,970	1,234,614
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	320,368	251,254
รวมสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	1,676,338	1,485,868

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงานต้นปี	241,239	155,960
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	14,175	12,189
ต้นทุนดอกเบี้ย	3,200	4,844
ต้นทุนบริการในอดีต	-	49,486
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(9,139)	(1,867)
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:		
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานด้าน		
ประชากรศาสตร์	2,590	29,652
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานทางการเงิน	7,717	35,796
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอื่น	3,541	(44,821)
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงานปลายปี	263,323	241,239
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	28,418	24,658
รวมสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	291,741	265,897

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานรวมที่อยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	129,086	93,966	16,632	14,148
ต้นทุนดอกเบี้ย	23,081	28,688	3,524	5,293
ต้นทุนบริการในอดีต	-	213,412	-	49,486
ผลขาดทุนจากการประมาณการ				
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	52,530	70,833	4,208	3,251
รวมค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	204,697	406,899	24,364	72,178

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้าเป็นจำนวนประมาณ 131 ล้านบาท และ 120 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการจำนวนประมาณ 52 ล้านบาท และ จำนวน 44 ล้านบาท ตามลำดับ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของกลุ่มบริษัทประมาณ 16 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ประมาณ 11 ปี และ 12 ปี ตามลำดับ)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
อัตราคิดลด	0.46 - 2.61	1.25 - 2.25	0.46 - 2.41	1.25 - 2.19
อัตราการขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย	5.00	5.00	5.00	5.00

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวเชิงปริมาณของข้อสมมติฐานหลักที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 เพิ่ม (ลด) แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	2563		2562	
	เพิ่มขึ้น 0.25%	ลดลง 0.25%	เพิ่มขึ้น 0.25%	ลดลง 0.25%
อัตราคิดลด	(37,366)	39,014	(34,429)	35,962
อัตราการขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย	37,673	(36,298)	34,780	(33,498)

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	2563		2562	
	เพิ่มขึ้น 0.25%	ลดลง 0.25%	เพิ่มขึ้น 0.25%	ลดลง 0.25%
อัตราคิดลด	(4,327)	4,479	(4,219)	4,365
อัตราการขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย	4,314	(4,192)	4,216	(4,098)

4.22 หนี้สินอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	309,866	338,821	-	-
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายและภาษีอื่น ๆ ค้างจ่าย	593,909	528,570	94,560	88,931
ค่าเบี้ยประกันภัยค้างจ่าย	479,958	474,845	-	-
รายได้รับล่วงหน้า	1,481,571	1,642,236	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	3,458,156	4,259,596	1,508,858	1,360,474
บัญชีพักเจ้าหนี้	1,075,205	1,014,778	-	-
หนี้สินอื่น ๆ	405,956	400,296	100	92
รวมหนี้สินอื่น	7,804,621	8,659,142	1,603,518	1,449,497

ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายข้างต้นรวมโบนัสค้างจ่ายซึ่งเป็นโบนัสสำหรับพนักงานและผู้บริหารซึ่งเป็นผลตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานประจำปี ส่วนหนึ่งของผลตอบแทนดังกล่าวเป็นโบนัสประจำปีซึ่งจ่ายโดยอ้างอิงจากราคาหุ้นของบริษัทฯ สำหรับพนักงานที่การปฏิบัติงานมีผลต่อผลประกอบการของบริษัทฯ เพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างเสริมความมีส่วนร่วมต่อบริษัทฯ โดยโบนัสประจำปีบางส่วนที่พนักงานมีสิทธิจะได้รับนั้นจะมีการทยอยกันส่วนไว้เพื่อจ่ายจริงในระยะเวลาอีก 5 ปีข้างหน้า ทั้งนี้ การจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าวจะจ่ายเป็นเงินสด โดยส่วนหนึ่งคำนวณจากราคาหุ้นถัวเฉลี่ยรายวันระยะเวลา 5 ปี จากวันที่ให้สิทธิจนถึงวันที่จ่ายชำระเป็นเกณฑ์ ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมียอดคงค้างของผลตอบแทนพนักงานค้างจ่ายตามโครงการดังกล่าวที่ให้สิทธิแล้วเป็นจำนวนเงินประมาณ 444 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 217 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 หนี้สินอื่น ๆ ข้างต้นรวมเงินรับล่วงหน้าจากธุรกรรมบริการโอนเงินด้วย วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัทฯ ที่ประกอบธุรกิจการธนาคารเป็นจำนวนเงิน 3 ล้านบาท และ บริษัทฯ ยังมีสินทรัพย์ที่เก็บรักษาไว้สำหรับเงินรับล่วงหน้าจากธุรกรรมดังกล่าว โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์) ในงบแสดงฐานะการเงินเป็นจำนวนเงิน 13 ล้านบาท

4.23 เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย

วัตถุประสงค์ในการบริหารทุนของกลุ่มบริษัท คือ การดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการดำรงเงินกองทุนตามกฎหมาย ตามข้อกำหนดของ ธปท.

กลุ่มบริษัทดำรงเงินกองทุนตามกฎหมายตามหลักเกณฑ์ Basel III โดยได้ดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนตามวิธี Internal Ratings - Based Approach (IRB) สำหรับสินเชื่อเข้าซื้อ สินเชื่อจำนำทะเบียน สินเชื่อธุรกิจเอกชน สินเชื่อหมุนเวียนแก่ผู้จัดจำหน่ายรถยนต์ ฐานะที่เกี่ยวกับตราสารทุนและสินทรัพย์อื่น

สำหรับเงินกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 นั้น กลุ่มธุรกิจทางการเงินได้มีการจัดสรรเงินสำรองส่วนเกินจากการจัดขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเงินกองทุน โดยเงินสำรองส่วนนี้ทั้งหมดจะถูกจัดสรรตามสัดส่วนเข้าเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 และเงินกองทุนชั้นที่ 2 ตามหลักเกณฑ์ของ ธปท.

เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมายของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (ตามหลักเกณฑ์ Basel III) มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	8,006,456	8,006,456
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	1,018,408	1,018,408
เงินสำรองตามกฎหมาย	801,000	801,000
กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรร	21,759,372	20,512,152
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	1,837,917	1,810,937
หัก: รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น	(1,054,338)	(1,753,842)
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น	32,368,815	30,395,111
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน		
ทุนที่ออกและชำระแล้ว - หุ้นบุริมสิทธิชนิดไม่สะสมเงินปันผล	99	99
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1	32,368,914	30,395,210
เงินกองทุนชั้นที่ 2		
หุ้นกู้ด้อยสิทธิระยะยาว	6,620,000	6,680,000
เงินสำรองส่วนเกิน	762,036	769,245
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	726,676	717,550
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2	8,108,712	8,166,795
รวมเงินกองทุนตามกฎหมายทั้งสิ้น	40,477,626	38,562,005

(หน่วย: ร้อยละ)

อัตราส่วนการดำรงเงินกองทุน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	2563		2562	
	กลุ่มธุรกิจ ทางการเงิน	กฎหมายกำหนด	กลุ่มธุรกิจ ทางการเงิน	กฎหมายกำหนด
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น				
ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	17.48	7.00	16.38	7.00
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	17.48	8.50	16.38	8.50
เงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง	21.86	11.00	20.78	11.00

เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมายของธนาคารทิสโก้ (ตามหลักเกณฑ์ Basel III) มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว	9,215,676	9,215,676
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	2,543,024	2,543,024
เงินสำรองตามกฎหมาย	984,000	984,000
กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรร	17,713,142	17,277,459
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	309,469	304,899
หัก: รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น	(366,769)	(1,080,464)
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น	30,398,542	29,244,594
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน		
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว - หุ้นบุริมสิทธิชนิดไม่สะสมเงินปันผล	1	1
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1	30,398,543	29,244,595
เงินกองทุนชั้นที่ 2		
หุ้นกู้ด้อยสิทธิระยะยาว	6,620,000	6,680,000
เงินสำรองส่วนเกิน	741,712	749,945
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	557,567	542,598
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2	7,919,279	7,972,543
รวมเงินกองทุนตามกฎหมายทั้งสิ้น	38,317,822	37,217,138

(หน่วย: ร้อยละ)

อัตราส่วนการดำรงเงินกองทุน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	2563		2562	
	กฎหมาย ธนาคารทิสโก้	กำหนด	กฎหมาย ธนาคารทิสโก้	กำหนด
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น				
ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	18.07	7.00	17.37	7.00
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	18.07	8.50	17.37	8.50
เงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง	22.78	11.00	22.10	11.00

เพื่อให้เป็นไปตามประกาศ ธปท. ที่ สนส. 15/2562 เรื่องการเปิดเผยข้อมูลการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (ฉบับที่ 2) บริษัทฯ จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ไว้ใน Website ของบริษัทฯ ที่ www.tisco.co.th ภายในเดือนเมษายน 2564

4.24 องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

4.24.1 ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ยอดคงเหลือต้นปี	(14,260)	(88,532)	52,234	(62,026)
ปรับปรุงเนื่องจากการนำมาตราฐาน				
การรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ	14,260	-	(52,234)	-
ยอดคงเหลือต้นปี - หลังปรับปรุง	-	(88,532)	-	(62,026)
มูลค่าเงินลงทุนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นระหว่างปี	-	74,272	-	114,260
	-	(14,260)	-	52,234
หัก: ผลกระทบของหนี้สินภาษีเงินได้				
รอการตัดบัญชี	-	(17,384)	-	(10,447)
ยอดคงเหลือปลายปี	-	(31,644)	-	41,787

4.24.2 ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนที่วัดด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ยอดคงเหลือต้นปี	-	-	-	-
ปรับปรุงเนื่องจากการนำมาตราฐาน				
การรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ	5,286	-	-	-
ยอดคงเหลือต้นปี - หลังปรับปรุง	5,286	-	-	-
มูลค่าเงินลงทุนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (ลดลง) ระหว่างปี	2,053	-	(1,536)	-
	7,339	-	(1,536)	-
บวก: ผลกระทบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้				
รอการตัดบัญชี	-	-	307	-
หัก: ผลกระทบของหนี้สินภาษีเงินได้				
รอตัดการบัญชี	(1,468)	-	-	-
ยอดคงเหลือปลายปี	5,871	-	(1,229)	-

4.24.3 ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์

ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ คือ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาอาคารชุดสำนักงาน ซึ่งจะทยอยตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานที่เหลืออยู่ของอาคารชุดสำนักงานและบันทึกโอนไปยังกำไรสะสมโดยตรง

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ยอดคงเหลือต้นปี	1,451,010	1,455,449	382,866	383,656
โอนไปกำไรสะสม	(4,364)	(4,439)	(794)	(790)
	1,446,646	1,451,010	382,072	382,866
หัก: ผลกระทบของหนี้สินภาษีเงินได้				
รายการตัดบัญชี	(289,508)	(290,298)	(76,413)	(76,572)
ยอดคงเหลือปลายปี	1,157,138	1,160,712	305,659	306,294

4.25 รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	251,331	575,858	2,653	6,951
เงินลงทุนในตราสารหนี้	142,275	232,414	6,953	3,815
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และเงินเบิกเกินบัญชี	8,002,719	8,047,674	55,764	49,892
การให้เช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน	8,360,384	9,025,261	-	-
รวมรายได้ดอกเบี้ย	16,756,709	17,881,207	65,370	60,658

รายได้ดอกเบี้ยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 รวมรายได้ดอกเบี้ยจากสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตจำนวน 548 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ อยุ่ได้บันทึกผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับรายได้ดอกเบี้ยดังกล่าวเต็มจำนวน

4.26 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
เงินรับฝาก	2,637,766	3,242,249	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	25,468	28,431	19,589	127
เงินนำส่งสถาบันคุ้มครองเงินฝากและ				
ธนาคารแห่งประเทศไทย	523,948	1,062,716	-	-
ตราสารหนี้ที่ออก				
- หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	265,996	275,075	-	-
- หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	180,703	467,063	50,827	73,630
เงินกู้ยืม	913	13,264	-	12,352
อื่น ๆ	24,206	-	24	-
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	3,659,000	5,088,798	70,440	86,109

4.27 รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ				
- การรับรอง รับอาวัล และการค้ำประกัน	6,670	5,271	-	-
- การบริการการประกันภัย	2,222,944	3,129,050	-	-
- ค่านายหน้าค้าหลักทรัพย์	784,796	718,042	-	-
- การจัดการกองทุน	1,219,100	1,527,632	-	-
- อื่น ๆ	1,226,181	1,130,977	-	-
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	5,459,691	6,510,972	-	-
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ				
- ค่าบริการข้อมูล	(17,760)	(14,885)	-	-
- อื่น ๆ	(295,900)	(310,869)	(21,975)	(17,175)
รวมค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	(313,660)	(325,754)	(21,975)	(17,175)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	5,146,031	6,185,218	(21,975)	(17,175)

4.28 กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
กำไร (ขาดทุน) จากเครื่องมือทางการเงิน ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่าน กำไรหรือขาดทุน				
- เงินตราต่างประเทศและตราสารอนุพันธ์				
ด้านอัตราแลกเปลี่ยน	(15,283)	-	(1,738)	-
- ตราสารหนี้	20,032	-	-	-
- ตราสารทุน	252,741	-	54,964	-
- อื่น ๆ	(5)	-	-	-
กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัด มูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือ ขาดทุน	257,485	-	53,226	-

4.29 ขาดทุนสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

ขาดทุนสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
กำไร (ขาดทุน) จากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรต เงินตราต่างประเทศ				
- เงินตราต่างประเทศและตราสารอนุพันธ์				
ด้านอัตราแลกเปลี่ยน	-	(58,331)	-	(59,493)
- ตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย	-	(2)	-	-
- ตราสารหนี้	-	34,294	-	-
- อื่น ๆ	-	(188)	-	-
ขาดทุนสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรต เงินตราต่างประเทศ	-	(24,227)	-	(59,493)

4.30 กำไรสุทธิจากเงินลงทุน

กำไรสุทธิจากเงินลงทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
กำไรจากการตัดรายการ				
- ตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	4,921	-	-	-
- ตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัด				
จำหน่าย	7,451	-	-	-
- เงินลงทุนเผื่อขาย	-	703	-	-
- ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	-	9,880	-	-
- เงินลงทุนทั่วไป	-	1,918	-	-
รวม	12,372	12,501	-	-
ขาดทุนจากการด้อยค่า				
- เงินลงทุนทั่วไป	-	(5,684)	-	-
รวม	-	(5,684)	-	-
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	12,372	6,817	-	-

4.31 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า

หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด		สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม		วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด (โอนกลับ)	-	(915)	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	-	1,110,018	-	-
รวม	-	1,109,103	-	-

4.32 ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และผลกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขใหม่สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด		สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม		วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น				
- รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,081	-	9	-
- เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วย				
ราคาทุนตัดจำหน่าย (โอนกลับ)	(390)	-	-	-
- เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วย				
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
และดอกเบี้ยค้างรับ	193,797	-	168,272	-
- เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	3,067,524	-	4,134	-
ผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขใหม่				
- เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	53,876	-	-	-
ภาระผูกพันที่จะให้สินเชื่อ	14,716	-	-	-
รวม	3,330,604	-	172,415	-

4.33 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของกลุ่มบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด		สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม		วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	1,040,671	2,081,022	105,243	91,600
รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของปีก่อน	37	-	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราว				
และการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	456,946	(298,469)	(52,801)	(12,760)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	1,497,654	1,782,553	52,442	78,840

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด		สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม		วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
(กำไร) ขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้				
ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(411)	-	307	-
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	-	(14,854)	-	(22,852)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์				
ประกันภัย	8,072	57,556	2,770	4,125
ภาษีเงินได้ที่บันทึกโดยตรงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	7,661	42,702	3,077	(18,727)

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด		สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม		วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	7,561,516	9,055,751	5,111,737	6,303,124
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล				
คูณอัตราภาษี	1,512,303	1,811,150	1,022,347	1,260,625
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ:				
ผลกระทบทางภาษีของรายได้สุทธิที่ได้รับยกเว้น				
ไม่ต้องนำมาเสียภาษีและค่าใช้จ่ายสุทธิที่ไม่				
สามารถใช้เป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีได้	(13,367)	(23,936)	(969,905)	(1,181,785)
รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของปีก่อน	37	-	-	-
อื่น ๆ	(1,319)	(4,661)	-	-
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน				
เบ็ดเสร็จ	1,497,654	1,782,553	52,442	78,840
อัตราภาษีเงินได้ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	ร้อยละ 19.81	ร้อยละ 19.68	ร้อยละ 1.03	ร้อยละ 1.25

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ แสดงในส่วนของกำไรหรือขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	391,269	838,399	(447,130)	124,910
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	42,846	-	42,846	-
ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	34,788	39,063	(4,275)	(4,663)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย	168	55	113	(2,319)
ดอกเบี้ยรับที่หยุดรับรู้รายได้	10,719	55,655	(44,936)	4,971
ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์	(69,190)	(75,889)	6,699	(6,411)
การบันทึกสัญญาเช่าการเงิน	-	(12)	12	150
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของ				
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	(1,441)	(4,722)	3,281	205
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	(295,261)	(296,051)	-	-
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	(961)	(17,385)	-	-
(กำไร) ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากตราสาร				
อนุพันธ์	-	(214)	214	(2,131)
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน				
ในหลักทรัพย์	(131,109)	-	(10,915)	-
ค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้น				
เมื่อเริ่มแรกจากการให้เข้าซื้อหรือตัดจ่าย	(370,862)	(615,105)	244,243	(22,779)
ขาดทุนจากการขายทรัพย์สินรอการขาย	46,727	49,173	(2,446)	26,710
ดอกผลเข้าซื้อหรือรับล่วงหน้า	101,877	197,238	(95,361)	18,017
การลดทุนของบริษัทย่อย	21,435	25,048	(3,613)	3,613
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	581,072	694,211	(113,139)	87,811
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	308,945	295,862	12,622	81,825
อื่น ๆ	95,422	139,578	(44,156)	10,182
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	766,444	1,324,904	(455,941)	320,091

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ แสดงในส่วนของกำไรหรือขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(81)	-	(81)	-
ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	(6)	-	(6)	-
ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์	(1,757)	-	(1,757)	(1,200)
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	2,687	-	2,687	-
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	507	-	-	-
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน ในหลักทรัพย์	46,970	-	39,774	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	(21,343)	-	(21,343)	17,406
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	(24,862)	-	(17,251)	5,214
อื่น ๆ	(1,018)	-	(1,018)	202
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	1,097	-	1,005	21,622

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/หนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่แสดงใน ส่วนของกำไรหรือขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	34,483	-	34,483	-
ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	21,732	21,732	-	-
ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์	(41,622)	(39,177)	(2,445)	(3,294)
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	(92,082)	(92,082)	-	-
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	(76,413)	(76,573)	-	-
ส่วน (เกิน) ต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าเงินลงทุน	307	(10,447)	-	-

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
			ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/หนี้สิน	
			ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่แสดงใน	
			ส่วนของกำไรหรือขาดทุน	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน				
ในหลักทรัพย์	(21,440)	-	(10,992)	-
การลดทุนของบริษัทย่อย	21,435	21,435	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	297,228	268,696	28,532	2,398
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	58,348	53,179	2,399	13,656
อื่นๆ	824	-	824	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	202,800	146,763	52,801	12,760

4.34 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิที่ออกอยู่ในระหว่างปี ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ถือหุ้นสามัญทุกประการ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด		สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม		วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
	6,063,48	7,270,23	5,059,29	6,224,28
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (พันบาท)	3	3	5	4
จำนวนหุ้นถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	800,655	800,655	800,655	800,655
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	7.57	9.08	6.32	7.77

4.35 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ลักษณะความสัมพันธ์ของกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ชื่อกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ความสัมพันธ์
ธนาคารทีสโก็ จำกัด (มหาชน)	บริษัทย่อย
บริษัทหลักทรัพย์ ทีสโก็ จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทีสโก็ จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท ไฮเวย์ จำกัด	บริษัทย่อย

ชื่อกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ความสัมพันธ์
บริษัท ทิสโก้ อินชัวร์نس โซลูชัน จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท ทิสโก้ อินฟอร์เมชันเทคโนโลยี จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท ศูนย์การเรียนรู้ทิสโก้ จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท ออล-เวย์ส จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท ไพรมัส ลีสซิ่ง จำกัด (อยู่ระหว่างการชำระบัญชี)	บริษัทย่อย
บริษัทหลักทรัพย์ที่ปรึกษาการลงทุน ทิสโก้ จำกัด ⁽¹⁾	บริษัทย่อย
บริษัท ทิสโก้ ไทเกียว ลีสซิ่ง จำกัด	บริษัทร่วมค้า

(1) จัดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2563

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
ยอดคงค้าง		
กรรมการและพนักงานระดับชั้นบริหารตั้งแต่ผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป		
เงินให้สินเชื่อ ⁽²⁾	23,839	22,366
เงินรับฝาก	513,190	363,369
กิจการที่กรรมการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ		
มีสิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญ		
เงินรับฝาก	147,902	510,516
บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการและผู้บริหารสำคัญ		
เงินรับฝาก	35,880	35,571

(2) รวมเงินให้สินเชื่อสวัสดิการพนักงานและเงินให้สินเชื่อทั่วไป

เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ยอดคงค้างของเงินให้กู้ยืมระหว่างบริษัทฯและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 และการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	ณ วันที่		ณ วันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2562	เพิ่มขึ้น	ลดลง	2563
บริษัทย่อย				
เงินให้กู้ยืม				
บริษัท ไฮเวย์ จำกัด	2,210,000	1,420,000	(450,000)	3,180,000

ในระหว่างปี บริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตกลงกันระหว่างบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		เงื่อนไขและนโยบายในการกำหนดราคา
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2563	2562	
รายการที่เกิดขึ้นในระหว่างปี			
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)			
บริษัทย่อย			
ดอกเบียร์	58,417	56,690	เทียบเคียงกับเงื่อนไขและราคาที่ใช้กับลูกค้ารายอื่น
รายได้จากการบริหารความเสี่ยงและการเงินงานบริหารทรัพยากรบุคคลและงานด้านธุรการ	2,145,465	2,185,213	เป็นไปตามราคาตลาดและ/หรือคำนวณจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ธปท.
รายได้ค่าเช่า	75,987	80,246	เทียบเคียงกับเงื่อนไขและราคาที่ใช้กับลูกค้ารายอื่น
ค่าใช้จ่ายค่าบริการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ระบบคอมพิวเตอร์	315,000	292,000	คำนวณจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ธปท.
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรมพนักงาน	6,528	9,566	อ้างอิงกับราคาของผู้ให้บริการรายอื่น
ดอกเบียร์จ่าย	19,589	127	เทียบเคียงกับเงื่อนไขและราคาที่ใช้กับลูกค้ารายอื่น
ค่าใช้จ่ายอื่น	1,527	1,688	เทียบเคียงกับเงื่อนไขและราคาที่ใช้กับลูกค้ารายอื่น

ในเดือนพฤษภาคม 2563 บริษัทได้ซื้อเงินลงทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานจำนวนเงินรวม 372 ล้านบาท จากกองทุนรวมภายใต้การบริหารโดยบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจจัดการกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทได้พิจารณาตั้งค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจำนวน 164 ล้านบาท โดยอ้างอิงมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเฉลี่ยที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญ

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ระยะสั้น และผลประโยชน์อื่นที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหารสำคัญ ดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
ผลประโยชน์ระยะสั้น	769	773	458	467
ผลประโยชน์หลังออกจากราชการ	61	60	32	32
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	145	145	107	107
รวม	975	978	597	606

4.36 ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน ได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัทคือประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มทิสโก้

เพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านการบริหารงาน กลุ่มบริษัทแบ่งการดำเนินธุรกิจออกเป็น 4 กลุ่มหลัก ดังนี้

1. กลุ่มธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ให้บริการทางการเงินภายใต้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ โดยให้บริการผ่านสำนักงานใหญ่ของธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) และสาขาของธนาคารฯ
2. กลุ่มธุรกิจหลักทรัพย์ ให้บริการทางการเงินภายใต้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ โดยให้บริการในประเทศผ่านสำนักงานใหญ่และสาขาของบริษัทย่อยทั้งในกรุงเทพมหานครและทุกภูมิภาค
3. กลุ่มธุรกิจจัดการกองทุน ให้บริการทางการเงินประเภทธุรกิจหลักทรัพย์จัดการกองทุน
4. ส่วนงานสนับสนุน ให้บริการด้านงานกำกับดูแลและงานสนับสนุนของกลุ่มบริษัท

กลุ่มบริษัทได้รวมส่วนงานดำเนินงานที่มีลักษณะเชิงเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกันและมีความคล้ายคลึงกันในลักษณะอื่น ๆ ตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมในงบการเงิน อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทบริหารงานด้านภาษีเงินได้ของทั้งกลุ่ม ดังนั้น ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจึงไม่มีการปันส่วนให้แก่ส่วนงานดำเนินงาน

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

ยอดคงค้าง

(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)

บริษัทย่อย

รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)

	2563	2562
ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	17,382	1,098,448
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		
บริษัท ไฮเวย์ จำกัด	3,180,000	2,210,000
เงินปันผลค้างรับ		
ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	1,888,978	4,100,464
บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด	340,000	75,000
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด	629,996	699,996
บริษัท ไฮเวย์ จำกัด	416,500	550,000
บริษัท ทิสโก้ อินชัวร์นส์ โซลูชั่น จำกัด	374,987	384,987
บริษัท ทิสโก้ อินฟอร์เมชั่นเทคโนโลยี จำกัด	159,995	49,999
บริษัท ศูนย์การเรียนรู้ทิสโก้ จำกัด	34,498	17,499
สินทรัพย์อื่น		
ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	126,221	120,398
บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด	-	24
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด	-	53
บริษัท ศูนย์การเรียนรู้ทิสโก้ จำกัด	-	365
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)		
ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	3,780,000	-
หนี้สินอื่น		
บริษัท ศูนย์การเรียนรู้ทิสโก้ จำกัด	179	43

(หน่วย: ล้านบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562							
	ธุรกิจ ธนาคาร	ธุรกิจ พาณิชย์ และสินเชื่อ	ธุรกิจ หลักทรัพย์	ธุรกิจ จัดการ กองทุน	ส่วนงาน สนับสนุน	รวม ส่วนงาน	ตัดรายการ ระหว่างกัน รวม
รายได้							
รายได้จากลูกค้าภายนอก	17,074	777	1,736	(151)	19,436	-	19,436
รายได้ระหว่างส่วนงาน	637	250	(40)	9,202	10,049	(10,049)	-
รวมรายได้	17,711	1,027	1,696	9,051	29,485	(10,049)	19,436
ผลการดำเนินงาน:							
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	12,781	26	7	(22)	12,792	-	12,792
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	4,455	873	1,684	984	7,996	(1,811)	6,185
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	475	128	5	8,089	8,697	(8,238)	459
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	17,711	1,027	1,696	9,051	29,485	(10,049)	19,436
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายตัด บัญชี	(1,562)	(84)	(28)	(793)	(2,467)	997	(1,470)
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(7,539)	(841)	(657)	(1,854)	(10,891)	3,090	(7,801)
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และ ขาดทุนจากการด้อยค่า	(1,105)	-	-	-	(1,105)	(4)	(1,109)
รวมค่าใช้จ่ายจากการ ดำเนินงาน	(10,206)	(925)	(685)	(2,647)	(14,463)	4,083	(10,380)
กำไรตามส่วนงานก่อน ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	7,505	102	1,011	6,404	15,022	(5,966)	9,056
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้							(1,783)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจ ควบคุมของบริษัทย่อย							(3)
กำไรสำหรับปีส่วนที่เป็นของบริษัทฯ							7,270

ข้อมูลสินทรัพย์รวมของส่วนงานของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563						
	ธุรกิจ ธนาคาร		ธุรกิจ หลักทรัพย์				
	พาณิชย์ และสินเชื่อ	ธุรกิจ หลักทรัพย์	จัดการ กองทุน	ส่วนงาน สนับสนุน	รวมส่วนงาน	ตัดรายการ ระหว่างกัน	งบการเงิน รวม
สินทรัพย์รวมของ							
ส่วนงาน	272,267	3,392	1,412	31,087	308,158	(32,715)	275,443
ที่ดิน อาคารและ							
อุปกรณ์สุทธิ	910	18	249	847	2,024	898	2,922

(หน่วย: ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562							
สินทรัพย์รวมของ	ธุรกิจ ธนาคาร	ธุรกิจ หลักทรัพย์					
	พาณิชย์ และสินเชื่อ	ธุรกิจ หลักทรัพย์	จัดการ กองทุน	ส่วนงาน สนับสนุน	รวมส่วนงาน	ตัดรายการ ระหว่างกัน	งบการเงิน รวม
ส่วนงาน	291,429	2,806	1,464	32,767	328,466	(30,323)	298,143
ที่ดิน อาคารและ							
อุปกรณ์สุทธิ	939	18	250	826	2,033	951	2,984

4.37 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทและบริษัทย่อย 8 แห่งและพนักงานได้ร่วมกันจัดระเบียบจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 บริษัทและบริษัทย่อยและพนักงานจ่ายสมทบกองทุนดังกล่าวเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 5 - 15 ของเงินเดือน ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขในข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของบริษัทและบริษัทย่อย 8 แห่งบริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของบริษัทย่อยอีก 1 แห่งบริหารโดยธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และจะจ่ายให้กับพนักงานในกรณีที่ออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนดังกล่าวในระหว่างปี 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 320 ล้านบาท และ 301 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ 48 ล้านบาท และ 45 ล้านบาท ตามลำดับ)

4.38 ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

4.38.1 การรับอาวัล การค้ำประกัน และภาระผูกพัน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
การค้ำประกันอื่น	497,316	482,094
วงเงินเบิกเกินบัญชีที่ลูกค้ายังไม่ได้ถอน	20,000	46,439
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (หมายเหตุข้อ 4.39.5)	1,189,528	917,044
อื่น ๆ	1,338,700	548,509
รวม	3,045,544	1,994,086

4.38.2 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีคดีซึ่งบริษัทอยู่ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนรวมประมาณ 392 ล้านบาท และ 314 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งผลของคดียังไม่เป็นที่สิ้นสุด ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทคาดว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายอย่างเป็นสาระสำคัญจากคดีฟ้องร้องดังกล่าว

4.38.3 ภาระผูกพันอื่น

- ก) บริษัทอยู่มีภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับสัญญาบริการด้านคอมพิวเตอร์ในการจ่ายค่าบริการตามอัตราคงที่และอัตราผันแปรกับปริมาณและประเภทของการบริการตามที่ระบุในสัญญา
- ข) บริษัทอยู่มีภาระผูกพันการธนาคารมีการรับประกันตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาโอนขายลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล โดยการรับประกันดังกล่าวมีกำหนดเวลา 3 ปีภายหลังการโอนขาย ซึ่งจะครบกำหนดภายในเดือนมิถุนายน 2564

4.39 การบริหารความเสี่ยง

4.39.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิต คือ ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อที่คู่สัญญาหรือผู้กู้ยืมไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ที่มีต่อกลุ่มบริษัทเมื่อครบกำหนดได้ หรือจงใจไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่จะชำระหนี้ให้กับกลุ่มบริษัท ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อหากเกิดขึ้นโดยไม่มีหลักประกันคุ้มครองจะมีผลทำให้กลุ่มบริษัทต้องกันสำรองหนี้สูญมากขึ้น อันจะส่งผลต่อกำไรสุทธิและเงินกองทุนของกลุ่มบริษัท

แนวทางการบริหารความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้รับการแต่งตั้งให้ดูแลการบริหารความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อในภาพรวมของพอร์ตสินเชื่อ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดกลยุทธ์ หลักเกณฑ์ และข้อจำกัดต่าง ๆ ในการบริหารความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงยังทำหน้าที่ในการติดตามและทบทวนความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อในระดับภาพรวม รวมถึงรายงานข้อมูลความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อที่มีความสำคัญให้แก่คณะกรรมการบริษัทได้รับทราบ โดยมีคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่ให้คำแนะนำคณะกรรมการของบริษัทเกี่ยวกับกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยง ดูแลให้ผู้บริหารระดับสูงรวมถึงหัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยงปฏิบัติตามนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง ทบทวนและสอบทานความเพียงพอและประสิทธิผลของนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงโดยรวม รวมถึงการรายงานฐานะความเสี่ยงต่อคณะกรรมการของบริษัทพร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการประเมินการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยง

ในขณะที่ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อเฉพาะด้านในระดับรายการอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ และคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อที่มีปัญหา ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อจะทำหน้าที่ดูแลการพิจารณาและอนุมัติสินเชื่อ สำหรับธุรกรรมที่มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำสามารถได้รับการพิจารณาจากบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อเพื่อดูแลความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ คณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อที่มีปัญหาจะทำหน้าที่ติดตามและจัดการกับการค้างชำระของสินเชื่อที่มีปัญหาและทรัพย์สินรอการขายอย่างใกล้ชิด

กระบวนการประเมินความเสี่ยงที่ประกอบด้วยการจัดอันดับเครดิต การวิเคราะห์การผิดนัดชำระการวิเคราะห์การกระจุกตัวของสินเชื่อ และเงินกองทุนที่ใช้ในการรองรับความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญของกลุ่มบริษัทโดยกลุ่มบริษัท

ได้ตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการประเมินความเสี่ยง ดังนั้น การดำเนินงานด้านเครดิตทั้งหมดจะอยู่ภายใต้กระบวนการอนุมัติสินเชื่อที่เป็นมาตรฐานโดยอาศัยหลักเกณฑ์ในการจัดอันดับเครดิตของสินเชื่อต่าง ๆ ในส่วนของสินเชื่อรายย่อยได้ใช้การจัดอันดับเครดิตโดยการพิจารณาถึงลักษณะที่คล้ายคลึงกันของสินเชื่อแต่ละรายโดยอาศัยการพิจารณาข้อมูลในภาพรวม สำหรับการพิจารณาอันดับเครดิตของสินเชื่อธุรกิจได้พิจารณาถึงลักษณะความเสี่ยงที่แตกต่างกันของแต่ละรายธุรกิจ

การจัดการด้านความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อเป็นอีกปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการควบคุมการกระจุกตัวของสินเชื่อได้ถูกจัดทำโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจและเงินทุนของกลุ่มบริษัท นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทมีมาตรการและข้อจำกัดของการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่ทั่วถึงและรัดกุม ซึ่งดูแลความเสี่ยงทั้งในระดับภาพรวมของพอร์ตสินเชื่อและระดับรายการ รวมถึงการติดตามและจัดการกับสินเชื่อที่มีปัญหาและทรัพย์สินรอการขาย

ฐานะเปิดสูงสุดต่อความเสี่ยงด้านเครดิต

ตารางด้านล่างนี้แสดงฐานะเปิดสูงสุดต่อความเสี่ยงด้านเครดิตสำหรับเครื่องมือทางการเงินที่รับรู้และยังไม่รับรู้ ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงสูงสุดเป็นมูลค่าขั้นต้นของเครื่องมือทางการเงินโดยไม่คำนึงถึงหลักประกันและการดำเนินการใด ๆ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน ฐานะเปิดสูงสุดต่อความเสี่ยงด้านเครดิต คือ มูลค่าตามบัญชีขั้นต้นก่อนหักค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

สำหรับภาระผูกพันที่จะให้สินเชื่อซึ่งไม่สามารถยกเลิกได้ตลอดอายุของสินเชื่อนั้น ฐานะเปิดสูงสุดต่อความเสี่ยงด้านเครดิต คือ จำนวนตามข้อตกลงการให้กู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงด้านเครดิต มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน				
(สินทรัพย์)	38,213	45,300	17	1,098
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วย				
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	9,953	-	206	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วย				
วิธีราคาทุนตัดจำหน่าย	12	12	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้เพื่อขาย	-	7,997	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	226,714	244,067	3,180	2,210
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	1,058	1,164	-	-
ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	292	1	-	-
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	276,242	298,541	3,403	3,308
ภาระผูกพันที่จะให้สินเชื่อ	1,339	595	-	-
รวมฐานะเปิดต่อความเสี่ยงด้านเครดิต	277,581	299,136	3,403	3,308

หลักประกันและการดำเนินการใด ๆ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ

กลุ่มบริษัทมีหลักประกันที่ถือไว้และการดำเนินการใด ๆ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ โดยรายละเอียดของฐานะเปิดต่อความเสี่ยงที่มีหลักประกันที่กลุ่มบริษัทถือไว้สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินแต่ละประเภท มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงที่มี หลักประกัน วันที่ 31 ธันวาคม 2563	ประเภทของหลักประกันหลัก
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	33,502	พันธบัตร
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับ	224,979	ยานพาหนะ ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง เงินฝาก หลักทรัพย์

การวิเคราะห์คุณภาพด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิต เป็นความเสี่ยงที่ลูกหนี้หรือคู่สัญญาจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาส่งผลให้กลุ่มบริษัทขาดทุน กลุ่มบริษัทกำหนดนโยบายในการป้องกันความเสี่ยงด้านเครดิต โดยทำการวิเคราะห์เครดิตจากข้อมูลของลูกค้า และติดตามสถานะของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

ตารางด้านล่าง แสดงข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพด้านเครดิตของสินทรัพย์ทางการเงิน จำนวนเงินที่แสดงในตารางสำหรับสินทรัพย์ทางการเงิน คือ มูลค่าตามบัญชีขั้นต้น (ก่อนหักค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) และสำหรับภาระผูกพันที่จะให้สินเชื่อ คือ จำนวนที่มีภาระผูกพัน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563			
	สินทรัพย์ทาง การเงินที่ไม่มี การเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ เพิ่มขึ้นอย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (Lifetime ECL - not credit impaired)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ ด้อยค่าด้าน เครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)	รวม
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)				
Investment grade	38,213	-	-	38,213
Non-investment grade	-	-	-	-
รวม	38,213	-	-	38,213
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	1	-	-	1
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
Investment grade	9,722	-	-	9,722
Non-investment grade	-	-	231	231
รวม	9,722	-	231	9,953
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-	191	191

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563				
	สินทรัพย์ทาง การเงินที่ไม่มี การเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ เพิ่มขึ้นอย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (Lifetime ECL - not credit impaired)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ ด้อยค่าด้าน เครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)	รวม
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุน ตัดจำหน่าย				
Investment grade	-	-	-	-
Non-investment grade	-	-	12	12
รวม	-	-	12	12
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-	12	12
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับ				
ค้างชำระ 0 วัน	179,250	8,228	364	187,842
ค้างชำระ 1 - 30 วัน	11,327	8,900	365	20,592
ค้างชำระ 31 - 60 วัน	-	9,805	275	10,080
ค้างชำระ 61 - 90 วัน	-	3,263	178	3,441
ค้างชำระมากกว่า 90 วันขึ้นไป	-	-	4,759	4,759
รวม	190,577	30,196	5,941	226,714
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	5,393	3,689	1,688	10,770
สำรองส่วนเกิน				1,056
รวมค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น				11,826

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563				
	สินทรัพย์ทาง การเงินที่ไม่มี การเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ เพิ่มขึ้นอย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (Lifetime ECL - not credit impaired)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ ด้อยค่าด้าน เครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)	รวม
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขาย ล่วงหน้า				
ค้างชำระ 0 วัน	1,058	-	-	1,058
ค้างชำระ 1 - 30 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระ 31 - 60 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระ 61 - 90 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระมากกว่า 90 วันขึ้นไป	-	-	-	-
รวม	1,058	-	-	1,058
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-	-	-

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

	สินทรัพย์ทาง การเงินที่ไม่มี การเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ เพิ่มขึ้นอย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (Lifetime ECL - not credit impaired)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ ด้อยค่าด้าน เครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)	รวม
ลูกหนี้สำนักหักบัญชี				
ค้างชำระ 0 วัน	292	-	-	292
ค้างชำระ 1 - 30 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระ 31 - 60 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระ 61 - 90 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระมากกว่า 90 วันขึ้นไป	-	-	-	-
รวม	292	-	-	292
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-	-	-

ภาระผูกพันที่จะให้สินเชื่อ

ค้างชำระ 0 วัน	1,339	-	-	1,339
ค้างชำระ 1 - 30 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระ 31 - 60 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระ 61 - 90 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระมากกว่า 90 วันขึ้นไป	-	-	-	-
รวม	1,339	-	-	1,339
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	15	-	-	15

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

	สินทรัพย์ทาง การเงินที่ไม่มี การเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ เพิ่มขึ้นอย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (Lifetime ECL - not credit impaired)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ ด้อยค่าด้าน เครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)	รวม
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)				
Investment grade	17	-	-	17
Non-investment grade	-	-	-	-
รวม	17	-	-	17
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-	-	-

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

	สินทรัพย์ทาง การเงินที่ไม่มี การเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ เพิ่มขึ้นอย่างมี นัยสำคัญของ ความเสี่ยง ด้านเครดิต (Lifetime ECL - not credit impaired)	สินทรัพย์ทาง การเงินที่มีการ ด้อยค่าด้าน เครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)	รวม
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
Investment grade	-	-	-	-
Non-investment grade	-	-	206	206
รวม	-	-	206	206
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-	164	164
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ				
ค้างชำระ 0 วัน	3,180	-	-	3,180
ค้างชำระ 1 - 30 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระ 31 - 60 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระ 61 - 90 วัน	-	-	-	-
ค้างชำระมากกว่า 90 วันขึ้นไป	-	-	-	-
รวม	3,180	-	-	3,180
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	4	-	-	4

กลุ่มบริษัทมีการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบรวมศูนย์ภายใต้แนวทางการกำกับแบบรวมกลุ่มของ ธปท. กลุ่มบริษัทกำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยงและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสมตั้งแต่ขั้นตอนของการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ การวิเคราะห์ความเสี่ยงและความสามารถในการชำระหนี้ นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทได้นำระบบ Credit Scoring มาใช้กับสินเชื่อเช่าซื้อรายย่อยโดยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อให้สะท้อนความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กลุ่มบริษัทได้จัดให้มีการสอบทานสินเชื่อเพื่อตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสินเชื่อเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขสินเชื่อที่จะเป็นปัญหาในอนาคต ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อและการค้าประกันการกู้ยืมนี้ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อรวมของกลุ่มบริษัทมีการกระจุกตัวอยู่ในระดับต่ำเนื่องจากกลุ่มบริษัทมีฐานลูกค้าที่หลากหลายและมีลูกค้ารายย่อยอยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่กลุ่มบริษัทอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่แสดงอยู่ในงบการเงิน

คุณภาพของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่มาจากเงินให้สินเชื่อตามสัญญาเช่าซื้อของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคาร ซึ่งบริษัทย่อยมีการพิจารณาความเสี่ยงของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ดังนี้

ความเสี่ยงของสินเชื่อตามสัญญาเช่าซื้อที่ไม่เกินกำหนดชำระของบริษัทย่อยสามารถจำแนกคุณภาพของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ สินเชื่อที่มีคุณภาพสูงมาก สินเชื่อที่มีคุณภาพสูง และสินเชื่อที่มีคุณภาพปานกลาง โดยกำหนดตามประมาณการค่าความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 1 ปี ทั้งนี้ สินเชื่อที่มีคุณภาพสูงมาก หมายถึงสินเชื่อที่มีค่าความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 1 ปี น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 0.2 ของยอดสินเชื่อในกลุ่ม

สินเชื่อที่มีคุณภาพสูง หมายถึง สินเชื่อที่มีค่าความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 1 ปี ระหว่างร้อยละ 0.2 ถึง ร้อยละ 2 และสินเชื่อที่มีคุณภาพปานกลาง หมายถึง สินเชื่อที่มีค่าความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 1 ปี มากกว่าร้อยละ 2

ความเสี่ยงของสินเชื่อตามสัญญาเช่าซื้อของบริษัทย่อยจำแนกตามคุณภาพของสินเชื่อได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
สินเชื่อที่ยังไม่เกินกำหนดชำระ		
สินเชื่อที่มีคุณภาพสูงมาก	53,570	56,241
สินเชื่อที่มีคุณภาพสูง	45,175	52,635
สินเชื่อที่มีคุณภาพปานกลาง	3,616	11,603
รวม	102,361	120,479
สินเชื่อที่เกินกำหนดชำระระหว่าง 31 วัน ถึง 90 วัน	19,418	11,569
สินเชื่อที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 90 วัน	2,741	2,798
รวมทั้งหมด	124,520	134,846

4.39.2 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของตราสารและ อัตราดอกเบี้ย ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดความผันผวนต่อรายได้หรือเงินกองทุนของกลุ่มบริษัท เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาที่เหมาะสมจะถูกนำมาประยุกต์ใช้ โดยความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของทั้งสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินของกลุ่มบริษัทจะถูกประเมินโดยการใช้แบบจำลอง Value at Risk (VaR) รวมถึงวิธีการที่เหมาะสมกับลักษณะของความเสี่ยงแต่ละประเภท นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทยังได้ใช้กระบวนการทดสอบย้อนหลัง (Back Testing) ในการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลอง Value at Risk และการประเมินความเสี่ยงภายใต้ภาวะวิกฤติ (Stress Testing) เพื่อใช้ประกอบการวัดความเสี่ยงในกรณีที่ตัวแปรจากแบบจำลองได้ถูกกำหนดให้อยู่ในเหตุการณ์ที่เลวร้ายที่สุด ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมรวมถึงสภาพคล่องของหลักทรัพย์จะต้องได้รับการประเมินความเสี่ยงและบริหารจัดการอย่างเพียงพอ

4.39.2.1 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของสินทรัพย์ทางการเงินที่มีราคาซื้อขายในตลาด

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของสินทรัพย์ทางการเงินของกลุ่มบริษัทที่มีราคาซื้อขายในตลาด ณ วันที่ใน งบการเงินประเมินโดยแบบจำลองภายในตามหลักการ Value at Risk ค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้จากแบบจำลอง Value at Risk เป็นค่าที่ใช้ประมาณมูลค่าความสูญเสียสูงสุดที่อาจเกิดขึ้น ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในกรณีที่คงสถานะของสินทรัพย์ทางการเงินที่มีราคาซื้อขายในตลาดเป็นระยะเวลา 1 ปี แสดงดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลง		ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลง	
	ของราคา		ของราคา	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีราคาซื้อขายในตลาด				
ตราสารทุน	348	235	151	114
ตราสารหนี้	4	4	-	-
เงินตราสกุลต่างประเทศ	60	31	60	31

4.39.2.2 ความเสี่ยงของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย ประเมินจากความอ่อนไหวของรายได้ดอกเบี้ยสุทธิในระยะเวลา 1 ปี ต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย ภายใต้โครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ในงบการเงิน โดยกำหนดให้การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเกิดขึ้นทันทีและยังไม่พิจารณาถึงการขยายตัวตามปกติของสินทรัพย์และหนี้สิน แสดงดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ความอ่อนไหวของ		ความอ่อนไหวของ	
	รายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง)		รายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย				
ดอกเบี้ยขึ้นร้อยละ 1	102.44	(23.28)	(21.34)	(22.18)
ดอกเบี้ยลงร้อยละ 1	(102.44)	23.28	21.34	22.18

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาอัตราดอกเบี้ยของธุรกิจและการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไปของอัตราดอกเบี้ยซึ่งจะแสดงถึงสภาพของการดำเนินธุรกิจที่แท้จริงได้ดีกว่า ความอ่อนไหวของรายได้ดอกเบี้ยสุทธิที่เกิดขึ้นจะน้อยกว่าผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิจากการวิเคราะห์ข้างต้น นอกจากนี้ความเสี่ยงของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่แสดงนี้ไม่ได้นับรวมถึงสถานะของตราสารหนี้ที่มีราคาซื้อขายในตลาด ซึ่งได้แสดงไว้ในส่วนของความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของสินทรัพย์ทางการเงินที่มีราคาซื้อขายในตลาดแล้ว

4.39.2.3 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินที่สำคัญดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563			
	ยอดคงเหลือของเครื่องมือทางการเงิน			
	มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด		มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ ไม่มีดอกเบี้ย	
	ตลาด	ดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	1,220	1,220
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	132	34,591	3,490	38,213
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	-	2,173	2,173
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	-	62	62
เงินลงทุนสุทธิ	-	4,691	5,262	9,953
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	36,336	179,168	11,210	226,714
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	-	-	1,058	1,058
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	-	-	292	292
	36,468	218,450	24,767	279,685
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	52,805	149,953	715	203,473
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	343	5,326	138	5,807
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	-	-	1,285	1,285
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	12,826	-	12,826
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	829	-	829
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	-	-	1,033	1,033
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	736	736
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	-	310	310
	53,148	168,934	4,217	226,299

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายการ	ยอดคงเหลือของเครื่องมือทางการเงิน			
	มีอัตราดอกเบี้ย		ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
	ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด	ปรับขึ้นลงตามอัตราดอกเบี้ยคงที่		
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	1,103	1,103
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	307	43,001	1,992	45,300
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	-	22	22
เงินลงทุนสุทธิ	-	2,745	6,618	9,363
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	25,960	207,994	10,113	244,067
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	-	-	1,164	1,164
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	-	-	1	1
	26,267	253,740	21,013	301,020
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	39,772	175,645	668	216,085
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	214	4,337	105	4,656
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	-	-	307	307
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	25,017	-	25,017
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	-	-	821	821
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	1,006	1,006
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	-	339	339
	39,986	204,999	3,246	248,231

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดและมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ได้รวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

รายการ	ยอดคงเหลือของเครื่องมือทางการเงิน			
	มีอัตราดอกเบี้ย			รวม
	ปรับขึ้นลง ตามอัตราตลาด	มีอัตรา ดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	
สินทรัพย์ทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	17	-	-	17
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	-	890	890
เงินลงทุนสุทธิ	-	206	-	206
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	-	3,180	-	3,180
	17	3,386	890	4,293
หนี้สินทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	3,780	-	3,780
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	1,629	-	1,629
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	1	-	1
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	1	1
	-	5,410	1	5,411

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายการ	ยอดคงเหลือของเครื่องมือทางการเงิน			
	มีอัตราดอกเบี้ย			รวม
	ปรับขึ้นลง ตามอัตราตลาด	มีอัตรา ดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	
สินทรัพย์ทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	6	1,092	-	1,098
เงินลงทุนสุทธิ	-	-	837	837
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	-	2,210	-	2,210
	6	3,302	837	4,145
หนี้สินทางการเงิน				
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	6,300	-	6,300
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	17	17
	-	6,300	17	6,317

เครื่องมือทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่แยกตามวันที่ครบกำหนดหรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) โดยนับจากวันที่ในงบการเงินได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563							
รายการ	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด					รวม	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ
	เมื่อทวงถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
สินทรัพย์ทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคาร							
และตลาดเงินสุทธิ	1	34,590	-	-	-	34,591	0.549
เงินลงทุนสุทธิ	36	2,210	2,272	173	-	4,691	1.8251
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	4,647	14,053	38,217	103,585	18,666	179,168	8.2204
	4,684	50,853	40,489	103,758	18,666	218,450	
หนี้สินทางการเงิน							
เงินรับฝาก							
	466	84,431	64,812	244	-	149,953	1.1282
รายการระหว่างธนาคาร							
และตลาดเงิน	400	1,221	392	3,313	-	5,326	1.4777
ตราสารหนี้ที่ออกและ							
เงินกู้ยืม	37	3,949	-	2,220	6,620	12,826	3.4090
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	180	574	75	829	2.5040
	903	89,601	65,384	6,351	6,695	168,934	

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562							
รายการ	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด					รวม	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ
	เมื่อทวงถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
สินทรัพย์ทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคาร							
และตลาดเงินสุทธิ	1	43,000	-	-	-	43,001	1.3172
เงินลงทุนสุทธิ	-	2,131	611	3	-	2,745	1.6729
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	4,493	16,071	42,742	118,702	25,986	207,994	8.0085
	4,494	61,202	43,353	118,705	25,986	253,740	
หนี้สินทางการเงิน							
เงินรับฝาก	2,744	89,955	82,251	695	-	175,645	1.8088
รายการระหว่างธนาคาร							
และตลาดเงิน	-	1,636	368	2,333	-	4,337	0.8304
ตราสารหนี้ที่ออกและ							
เงินกู้ยืม	37	6,300	12,000	-	6,680	25,017	2.7367
	2,781	97,891	94,619	3,028	6,680	204,999	

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563							
รายการ	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด					รวม	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ
	เมื่อทวงถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินลงทุนสุทธิ	11	-	25	170	-	206	3.3391
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	3,180	-	-	-	-	3,180	1.7500
	3,191	-	25	170	-	3,386	
หนี้สินทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคาร							
และตลาดเงิน	3,780	-	-	-	-	3,780	1.3970
ตราสารหนี้ที่ออกและ							
เงินกู้ยืม	-	1,629	-	-	-	1,629	0.8439
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	-	1	-	1	2.3326
	3,780	1,629	-	1	-	5,410	

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562							
รายการ	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด					รวม	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ
	เมื่อทวงถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
สินทรัพย์ทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคาร							
และตลาดเงินสุทธิ	1,092	-	-	-	-	1,092	0.7500
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	2,210	-	-	-	-	2,210	2.0000
	3,302	-	-	-	-	3,302	
หนี้สินทางการเงิน							
ตราสารหนี้ที่ออกและ							
เงินกู้ยืม	-	6,300	-	-	-	6,300	1.7662
	-	6,300	-	-	-	6,300	

4.39.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ ความเสี่ยงที่กลุ่มบริษัทจะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันในการชำระเงินเมื่อครบกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดหรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนใหม่มาให้ได้เพียงพอต่อความต้องการภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อกลุ่มบริษัทได้ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเกิดจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก โดยปัจจัยภายในขึ้นอยู่กับโครงสร้างของสินทรัพย์และหนี้สินและการสำรองสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อนำมาใช้รองรับความต้องการ ส่วนปัจจัยภายนอกขึ้นอยู่กับภาวะสภาพคล่องของตลาดและความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงินเป็นหลัก

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยหน่วยงานบริหารเงินจะทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการจัดการฐานะสภาพคล่องในแต่ละวันให้สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายบริหารความเสี่ยงของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคาร รวมถึงตามเกณฑ์ของทางการ หน่วยงานบริหารความเสี่ยงจะติดตามและควบคุมการดำรงฐานะสภาพคล่องของบริษัทย่อยให้เป็นไปตามขอบเขตที่กำหนด

นโยบายหลักในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องประกอบด้วย การบริหารจัดการโครงสร้างกระแสเงินสด การกระจุกตัวของเงินฝาก สินทรัพย์สภาพคล่อง รวมถึงแผนฉุกเฉินเพื่อการบริหารสภาพคล่องในยามวิกฤติ (Emergency Contingency Plan) กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องได้พิจารณาถึงสภาพคล่องในตลาด รวมทั้งผลกระทบต่อสถานะความเสี่ยงของบริษัทย่อยในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้คาดการณ์ขึ้น ในส่วนของความเสี่ยงจากความไม่สอดคล้องกันของกระแสเงินสดจากสินทรัพย์และหนี้สินตามอายุสัญญา (Maturity Mismatch) และระดับของสินทรัพย์สภาพคล่องสูงมีอย่างเพียงพอและจะถูกติดตามอย่างสม่ำเสมอ การจัดหาแหล่งเงินทุนและการกระจุกตัวของแหล่งเงินทุนจะต้องถูกวางแผนเพื่อให้ความเสี่ยงและผลตอบแทนอยู่ในระดับที่เหมาะสม นอกจากนี้แผนฉุกเฉินสำหรับการบริหารจัดการสภาพคล่องในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อให้ สามารถนำมาใช้ได้ทันเวลา นอกจากนี้เครื่องมือที่กล่าวไว้ข้างต้น บริษัทย่อยยังกำหนดสัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากและเงินกู้ ระดับของสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อควบคุมความเสี่ยง โดยฐานะความเสี่ยงด้าน สภาพคล่องจะถูกติดตามอย่างสม่ำเสมอเป็นรายวันและรายงานต่อผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บริษัทย่อยมีการพิจารณาสถานการณ์ฉุกเฉินด้านสภาพคล่องโดยพิจารณาทั้งสถานการณ์ของบริษัทย่อยและสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งระบบสถาบันการเงิน ซึ่งทำให้มีปริมาณเงินไหลออกจากบริษัทย่อยมากกว่าปกติ

บริษัทย่อยมีแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญจากการระดมเงินฝากเป็นหลัก โดยจากสถานการณ์ที่ผ่านมาเงินทุนจากเงินฝากยังมีอัตราการเบิกถอนเมื่อครบอายุที่ต่ำ โดยส่วนใหญ่ลูกค้าจะฝากเงินกับบริษัทย่อยต่อไป นอกจากนี้ บริษัทย่อยยังมีหุ้นกู้ทั้งประเภทไม่ด้อยสิทธิและด้อยสิทธิอีกจำนวนหนึ่ง สำหรับการใช้จ่ายของเงินทุนนั้น ส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบของเงินให้สินเชื่อเป็นหลัก โดยเงินทุนส่วนหนึ่งจะดำรงเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ทั้งนี้บริษัทย่อยมีวงเงินที่อาจจะให้สินเชื่อภายในกลุ่มธุรกิจการเงินเพื่อเป็นการสนับสนุนสภาพคล่องยามจำเป็นสำหรับบริษัทในกลุ่ม

เมื่อครบกำหนดอายุสัญญา หนี้สินส่วนใหญ่ของบริษัทย่อยจะยังคงถูกนำมาฝากใหม่ในอัตราที่สูงถึงร้อยละ 90 โดยเฉลี่ย ดังนั้น เมื่อพิจารณาพฤติกรรมดังกล่าวปริมาณเงินจะต่ำกว่าข้อมูลตามระยะเวลาคงเหลือก่อนครบกำหนด ทั้งนี้ ปริมาณหนี้สินที่มีระยะเวลาคงเหลือน้อยกว่า 3 เดือนส่วนหนึ่งนั้นเป็นเงินฝากกระแสรายวันและออมทรัพย์ ซึ่งเงินฝากทั้งสองประเภทดังกล่าวจะมีลักษณะไม่ถอนไหวและไม่มีการเคลื่อนย้ายปริมาณเงินที่รวดเร็ว

4.39.3.1 ปริมาณและองค์ประกอบสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องและอัตราส่วนการวัดค่าความเสี่ยง

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
องค์ประกอบของสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง		
เงินสด	1,216	1,099
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	36,961	44,050
เงินลงทุนชั่วคราวสุทธิ	9,410	7,466
รวมสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง ⁽¹⁾	47,587	52,615
ความต้องการสินทรัพย์สภาพคล่องตามเกณฑ์ ⁽¹⁾	34,142	38,862

(1) สินทรัพย์สภาพคล่องและความต้องการสินทรัพย์พิจารณาตามเกณฑ์ภายใน

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารมีนโยบายในการดำรงฐานะสินทรัพย์สภาพคล่องตามเกณฑ์ภายในของบริษัทย่อย โดยจะต้องสูงกว่าความต้องการสินทรัพย์สภาพคล่อง โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทย่อยมีสินทรัพย์สภาพคล่องสูงกว่าความต้องการสินทรัพย์สภาพคล่องตามเกณฑ์ภายใน นอกจากนี้ บริษัทย่อยยังมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน รวมถึงวงเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร ซึ่งเพียงพอที่จะรองรับความต้องการสภาพคล่องที่อาจจะเกิดขึ้น

4.39.3.2 วันที่ที่ครบกำหนดของเครื่องมือทางการเงินนับจากวันที่ในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563						สินทรัพย์ทางการเงินที่มี การด้อยค่า ด้านเครดิต (Non-performing)	รวม
	เมื่อ ทวงถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	ไม่มี กำหนด		
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินสด	1,220	-	-	-	-	-	-	1,220
รายการระหว่างธนาคารและ ตลาดเงินสุทธิ	3,623	34,590	-	-	-	-	-	38,213
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย								
ยุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	-	-	-	-	2,173	-	2,173
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	62	-	-	-	-	-	62
เงินลงทุนสุทธิ	-	4,861	4,858	3	-	-	231	9,953
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	4,177	15,491	42,640	124,292	34,173	-	5,941	226,714
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และ สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	-	1,058	-	-	-	-	-	1,058
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	-	292	-	-	-	-	-	292
	9,020	56,354	47,498	124,295	34,173	2,173	6,172	279,685

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

							สินทรัพย์ทาง การเงินที่มี การด้อยค่า ด้านเครดิต (Non- performing)	
รายการ	เมื่อ ทวงถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	ไม่มี กำหนด		รวม
หนี้สินทางการเงิน								
เงินรับฝาก	53,986	84,431	64,812	244	-	-	-	203,473
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	881	1,221	392	3,313	-	-	-	5,807
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	1,285	-	-	-	-	-	-	1,285
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	37	3,949	-	2,220	6,620	-	-	12,826
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	180	574	75	-	-	829
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และ สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	-	1,033	-	-	-	-	-	1,033
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	18	459	257	2	-	-	-	736
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	310	-	-	-	-	-	310
	56,207	91,403	65,641	6,353	6,695	-	-	226,299
ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น								
การรับอวัลด์เงินและ								
การค้าประกันการกู้ยืม	2	-	32	24	-	439	-	497
ภาระผูกพันอื่น	-	1,190	179	1,159	-	20	-	2,548

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายการ	เมื่อ						หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด	
	ทวงถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	กำหนด	เกิดรายได้	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินสด	1,103	-	-	-	-	-	-	1,103
รายการระหว่างธนาคารและ								
ตลาดเงินสุทธิ	2,299	43,001	-	-	-	-	-	45,300
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	22	-	-	-	-	-	22
เงินลงทุนสุทธิ	-	6,331	1,662	3	-	1,367	-	9,363
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	4,004	16,986	45,442	136,114	35,687	-	5,834	244,067
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และ								
สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	-	1,164	-	-	-	-	-	1,164
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	-	1	-	-	-	-	-	1
	7,406	67,505	47,104	136,117	35,687	1,367	5,834	301,020
หนี้สินทางการเงิน								
เงินรับฝาก	43,184	89,955	82,251	695	-	-	-	216,085
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	319	1,636	368	2,333	-	-	-	4,656
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	307	-	-	-	-	-	-	307
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	37	6,300	12,000	-	6,680	-	-	25,017
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และ								
สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	-	821	-	-	-	-	-	821
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	25	556	418	7	-	-	-	1,006
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	339	-	-	-	-	-	339
	43,872	99,607	95,037	3,035	6,680	-	-	248,231
ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น								
การรับอวัลด์เงินและการค้ำประกัน								
การกู้ยืม	2	1	32	21	-	426	-	482
ภาระผูกพันอื่น	-	917	90	489	-	76	-	1,572

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

							สินทรัพย์ ทางการเงินที่มี การด้อยค่า ด้านเครดิต (Non- performing)	
รายการ	เมื่อทวง ถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	ไม่มี กำหนด		รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน								
รายการระหว่างธนาคารและ								
ตลาดเงินสุทธิ	17	-	-	-	-	-	-	17
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย								
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	-	-	-	-	890	-	890
เงินลงทุนสุทธิ	-	-	-	-	-	-	206	206
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	3,180	-	-	-	-	-	-	3,180
	3,197	-	-	-	-	890	206	4,293
หนี้สินทางการเงิน								
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3,780	-	-	-	-	-	-	3,780
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	1,629	-	-	-	-	-	1,629
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	-	1	-	-	-	1
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	1	-	-	-	-	-	1
	3,780	1,630	-	1	-	-	-	5,411

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายการ	เมื่อ					ไม่มี	หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	รวม
	ทวงถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	กำหนด		
สินทรัพย์ทางการเงิน								
รายการระหว่างธนาคารและ								
ตลาดเงินสุทธิ	1,098	-	-	-	-	-	-	1,098
เงินลงทุนสุทธิ	-	-	-	-	-	837	-	837
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	2,210	-	-	-	-	-	-	2,210
	3,308	-	-	-	-	837	-	4,145
หนี้สินทางการเงิน								
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	6,300	-	-	-	-	-	6,300
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	17	-	-	-	-	-	17
	-	6,317	-	-	-	-	-	6,317

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio) ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทจะเปิดเผยใน Website ของ บริษัทฯ ภายในเดือนเมษายน 2564

4.39.4 ความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์

ความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนจะได้รับผลกระทบในทางลบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทไม่มีนโยบายถือฐานะดังกล่าว

4.39.5 ตราสารอนุพันธ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารมีนโยบายในการทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign exchange contract) เพื่อเป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ทางการเงิน โดยบริษัทย่อยจัดประเภทตราสารอนุพันธ์เป็นเพื่อค่าและรับรู้มูลค่ายุติธรรมเข้ากำไรหรือขาดทุน ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ระยะเวลาสิ้นสุดสัญญา	มูลค่าสัญญา	
	(Notional amount)	กำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรม
ปี 2564	1,190	62

(หน่วย: ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ระยะเวลาสิ้นสุดสัญญา	มูลค่าสัญญา	
	(Notional amount)	กำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรม
ปี 2563	917	22

4.40 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน - ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563				
	มูลค่าตาม	มูลค่ายุติธรรม			
	บัญชี	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่า					
ยุติธรรม					
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
ผ่านกำไรหรือขาดทุน					
ตราสารทุน	1,227	455	-	772	1,227
หน่วยลงทุน	946	890	56	-	946
ตราสารอนุพันธ์					
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	62	-	62	-	62
เงินลงทุน - ตราสารหนี้	9,953	-	9,953	-	9,953
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	27	-	-	27	27
อาคารชุดสำนักงาน	2,425	-	-	2,425	2,425
สินทรัพย์ทางการเงินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
เงินสด	1,220	1,220	-	-	1,220
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	38,212	3,539	34,673	-	38,212
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	215,944 ⁽¹⁾	-	52,859	168,667	221,526
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	1,058	-	1,058	-	1,058
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	292	292	-	-	292
หนี้สินทางการเงินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
เงินรับฝาก	203,473	53,520	149,953	-	203,473
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	5,808	1,125	4,683	-	5,808
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	1,285	1,285	-	-	1,285
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	12,826	-	12,228	-	12,228
หนี้สินตามสัญญาเช่า	829	-	829	-	829
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า					
สุทธิ	1,033	-	1,033	-	1,033
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	736	7	729	-	736
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	310	310	-	-	310

(1) มูลค่าตามบัญชีของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับไม่รวมสำรองส่วนเกินจำนวน 1,056 ล้านบาท

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
	มูลค่าตาม บัญชี	มูลค่ายุติธรรม			
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
ตราสารอนุพันธ์					
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	22	-	22	-	22
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย					
ตราสารทุน	253	253	-	-	253
ตราสารหนี้	7,997	-	7,997	-	7,997
หน่วยลงทุน	896	837	59	-	896
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	30	-	-	30	30
อาคารชุดสำนักงาน	2,456	-	-	2,456	2,456
สินทรัพย์ทางการเงินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
เงินสด	1,103	1,103	-	-	1,103
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	45,300	2,331	42,969	-	45,300
เงินลงทุนทั่วไป	217	-	-	773	773
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	236,913 ⁽²⁾	-	53,810	187,840	241,650
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	1,164	-	1,164	-	1,164
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	1	1	-	-	1
หนี้สินทางการเงินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
เงินรับฝาก	216,085	40,440	175,645	-	216,085
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	4,656	353	4,303	-	4,656
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	307	307	-	-	307
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	25,017	-	25,101	-	25,101
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	821	-	821	-	821
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	1,006	8	998	-	1,006
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	339	339	-	-	339

⁽²⁾ มูลค่าตามบัญชีของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับไม่รวมสำรองส่วนเกินจำนวน 3,563 ล้านบาท

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563				
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่าน					
กำไรหรือขาดทุน - หน่วยลงทุน	890	890	-	-	890
เงินลงทุน - ตราสารหนี้	206	-	206	-	206
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	911	-	-	911	911
อาคารชุดสำนักงาน	654	-	-	654	654
สินทรัพย์ทางการเงินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	17	17	-	-	17
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	3,176	-	-	3,176	3,176
หนี้สินทางการเงินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3,780	-	-	3,780	3,780
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	1,629	-	1,629	-	1,629
หนี้สินตามสัญญาเช่า	1	-	1	-	1
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	1	-	1	-	1

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย					
หน่วยลงทุน	837	837	-	-	837
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	955	-	-	955	955
อาคารชุดสำนักงาน	619	-	-	619	619
สินทรัพย์ทางการเงินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	1,098	6	1,092	-	1,098
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	2,210	-	-	2,210	2,210
หนี้สินทางการเงินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	6,300	-	6,300	-	6,300
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	17	-	17	-	17

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

5. เงินปันผลจ่าย

	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น		จำนวน	เงินปันผลจ่าย
		หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	เงินปันผลจ่าย	ในเดือน
		(บาทต่อหุ้น)	(บาทต่อหุ้น)	(ล้านบาท)	
เงินปันผลประจำปีสำหรับปี 2561	ที่ประชุมสามัญ ผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 ของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2562	7.00	7.00	5,604	พฤษภาคม 2562
รวมเงินปันผลจ่ายในปี 2562				5,604	
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับปี 2562	ที่ประชุมคณะกรรมการ ของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2563	7.75	7.75	6,205	พฤษภาคม 2563
รวมเงินปันผลจ่ายในปี 2563				6,205	

6. การจัดประเภทรายการใหม่

กลุ่มบริษัทได้จัดประเภทรายการบัญชีบางรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทรายการบัญชีในปัจจุบัน ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	
	ตามการจัดประเภทใหม่	ตามที่เคยรายงานไว้
งบแสดงฐานะการเงิน		
สินทรัพย์		
สินทรัพย์อื่น	2,340,175	2,501,180
หนี้สิน		
หนี้สินอื่น	8,659,142	8,820,147

กลุ่มบริษัทไม่ได้แสดงรายการ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 เพื่อการเปรียบเทียบเนื่องจากการจัดประเภทรายการใหม่ข้างต้น
ไม่มีผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงินอย่างมีสาระสำคัญ

7. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2564

